LOHJAN KAUPUNGIN KARJALOHJAN MUSTLAHDEN KYLÄ
RANTA- ASEMAKAAVA JA RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOS

ARKKITEHTITOIMISTO LEENA HEINÄNEN OY **SELOSTUS 10.9. 2018**
täydennykset 5.3. 2019

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT
1.1 Kaava- alueen sijainti
1.2 Kaava- alueen nimi ja tarkoitus
1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

2. TIIVISTELMÄ
2.1 Kaavaprosessin vaiheet
2.2 Ranta- asemakaavan muutos ja ranta- asemakaava

3. LÄHTÖKOHDAT
3.1 Selvitys kaava- alueen oloista
3.1.1 Alueen yleiskuvaus
3.1.2 Luonnonympäristö
3.1.3 Rakennettu ympäristö
3.1.4 Liikenne ja melu
3.1.5 Palvelut ja virkistys
3.1.6 Maanomistus
3.2 Suunnittelutilanne
3.2.1 Kaava- aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

4. RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN JA RANTA- ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET
4.1 Ranta- asemakaavan muuttamisen ja laajentamisen tarve
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö
4.4. Ranta- asemakaavan tavoitteet
4.4.1 Maanomistajien lähtökohdat
4.4.2 Lähtökohta- aineiston antamat tavoitteet
4.4.3 Kaavaprosessin aikana syntyneet tavoitteet
4.5 Kaavaratkaisun vaihtoehdot ja suunnitelman valinta

5. RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN JA RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS
5.1 Yleistä
5.2 Kaavan sisältö
5.21 Kaavan rakenne ja mitoitus
5.22 Vesihuolto ja jätevesien käsittely
5.3 Kaavan vaikutusten arviointi
5.3.1 Valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden huomiointi
5.3.2 Vaikutukset palveluihin
5.3.3 Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön
5.3.4 Vaikutukset maisemaan ja luonnonympäristöön
5.3.5 Vaikutukset vesihuoltoon ja jätevesiratkaisuihin
5.4 Ympäristön häiriötekijät
5.5 Kaavamerkinnät ja –määräykset
5.6 Nimistö

6. RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN JA RANTA- ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

7. KANTATILASELVITYS ***(huom. ei julkaista selostuksen internet–versiossa)***

8. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

9. LUONTOSELVITYS 14.8.2015

10. KULTTUURIMAISEMA JA RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

LIITTEET
KAAVAN SEURANTALOMAKE

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Ranta- asemakaava ja ranta- asemakaavan muutos koskee Lohjan kaupungin Karjalohjan Mustlahden kylässä tiloja 1:65, 3:74, 3:80, 3:78, 3:77, 3:79, 3:75, 3: 76 ja 3:34.

Ranta- asemakaavalla ja ranta- asemakaavan muutoksella muodostuvat loma- asuntojen korttelialueet, korttelit RA 1,4,7 ja 8 sekä maatilojen talouskeskusten korttelialueet AM/s, korttelit 5 ja 6, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään sekä pientalojen korttelialueet AO, korttelit 9 ja 10. Lisäksi muodostuu AO/s 3 korttelialue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään. Näiden lisäksi muodostuu maa- ja metsätalousaluetta, uimaranta- aluetta ja katualuetta (kaavatie).

Ranta- asemakaavahanke käynnistettiin vuoden 2014 kesällä. Kaavanlaatijaksi valittiin Arkkitehtitoimisto Leena Heinänen Oy.

1.1 Kaava- alueen sijainti

Alue sijaitsee Lohjan kaupungissa Karjalohjan Mustlahden kylässä noin kolmen kilometrin päässä Sammatti- Karjalohja maantiestä nro 104. Kaavoitettavan alueen läpi kulkee Karjalohjan –Suomusjärven tie nro 1873. Alue rajoittuu itäosastaan Lohjan kaupungin Sammatin kaupunginosaan. Kaava- alue ja kaavan muutosalue sijaitsee Enäjärven rannalla. Kaava- alueen rajaus on osoitettu liitekartalla (liite 2).

1.2 Kaava- alueen nimi ja tarkoitus

Ranta- asemakaava- ja kaavamuutosalueen nimi on Lohjan kaupungin Karjalohjan Mustlahden kylän ranta- asemakaava ja ranta-asemakaavan muutos.

Kaava- aluetta halutaan kehittää lähtökohtana maatilan talouskeskuksen alue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään. Kaavan tarkoituksena on turvata alueen nykyiset rakennuspaikat ja luoda niiden kehittämiselle tarkoituksenmukaiset edellytykset. Kaava tukee omalta osaltaan Mustlahden alueen elinvoimaisuutta myös tulevaisuudessa tarjoten mahdollisuuden uusien vakinaisten asuntojen maltilliselle rakentamiselle kyläalueen nykyiseen harvaan pientalorakentamiseen tukeutuen. Kaavatyön tavoitteita ja taustaa sekä alueen kehittämistä tulevaisuudessa esitellään maanomistajien laatimassa muistiossa (kohta 4.4.1).

Vuonna 1995 vahvistetussa ranta- asemakaavassa on arvokkaalla ja tärkeällä paikalla, peltoalueen poikki, osoitettu n. 30 metriä leveä Elsa- ratavaraus, johon lisäksi sisältyy noin 150 metriä hyvää käyttökelpoista rantaa. Ratavarauksen alueelle oli aikaisemmin suunniteltu myös Helsinki - Turku – moottoritietä levähdysalueineen vrt. tiesuunnitelmaan liittyvät havainnekuvat seuraavilla sivuilla. Nyt kun näistä tiesuunnitelmista on luovuttu ja rautatien aluevaraus poistetaan ranta- asemakaavan muutoksella, syntyy uusia mahdollisuuksia alueen maankäytölle. Muutettavaan ranta- asemakaavaan on ollut mahdollista merkitä vähäisessä määrin uusia lomarakennuksen rakennuspaikkoja, jotka ensisijaisesti ovat ns. kuivanmaan rakennuspaikkoja ilman rantayhteyttä.

Kaikki uudet rakennuspaikat tukevat talouskeskuksen ympäristön ja rakennusten säilyttämistä. Hyvin sijoitettuina ja suunniteltuina nämä talouskeskuksesta riittävästi erillään olevat lomarakennukset ovat lisäämässä kulttuuriympäristön arvoa.

Kaava- aluetta halutaan kehittää lähtökohtana maatilan talouskeskuksen alue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään. Suunnittelun lähtökohtana on korostetusti ollut se, että rakentaminen tapahtuu kunnioittaen avointa peltomaisemaa sekä erityisesti laajan ja rakennushistoriallisesti arvokkaan talouskeskuksen nykyisen rakennuskokonaisuuden ehdoilla. Ranta- asemakaavalla halutaan samalla erityisesti turvata luonnon ja maiseman ominaispiirteet vrt. myös tätä kaavatyötä varten laadittu erillinen luontoselvitys (luku 9). Samalla on haluttu lisätä kokonaan vapaaksi jäävää rantaviivaa osoittamalla uudet rantaan sijoittuvat lomarakennusten rakennuspaikat olemassa olevaa korttelia täydentäväksi.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Tähän selostukseen kuuluvat seuraavat liitteet:
liite 1 sijaintikartta
liite 2 ranta- asemakaavan ja asemakaavamuutoksen aluerajaus
liite 3 ote maaperäkartasta
liite 4 ote pohjavesialueiden kartasta
liite 5 ote maakuntakaavasta
liite 6 ote Lohjan maankäytön rakennemallista
liite 7 ote Karjalohjan Mustlahden rantaosayleiskaavasta
liite 8 Karjalohjan kunta, Uusmies- Sorri ranta- asemakaava (rantakaava)
liite 9 Lohjan kaupungin Karjalohjan Mustlahden kylän alueen ranta- asemakaava ja ranta-asemakaavan muutos

Enäjärvi
1:20000
KARJALOHJAN kunta
SAMMATIN kunta
KARJALOHJAN kunta
TURUN JA PORIN lääni
UUDENMAAN lääni
ENÄJÄRVEN levähdysalue
Mustlahti
Kirkkala
Isosaari
Lappi
Arvo
Palaniemi
Mustasaari
Kakkossaari
Sälmi
Kirkkala
Lohilampi
Päivänlinne
890
900
910
920
930
1:20000 / 1:1000

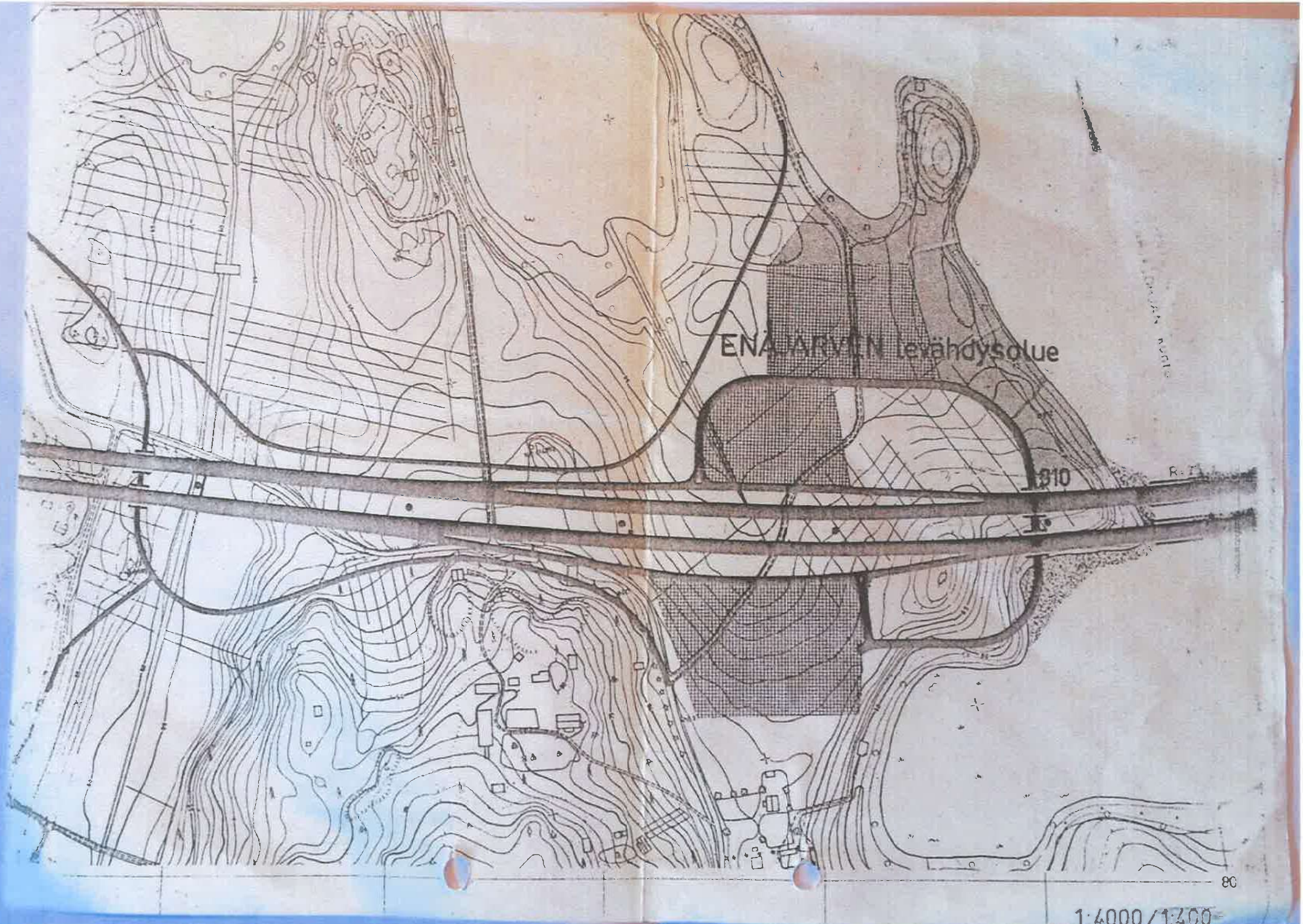

1:4000 / 1:400

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Vuoden 2014 kesällä alueen maanomistajat tekivät Arkkitehtitoimisto Leena Heinänen Oy:n kanssa sopimuksen osalle aluetta v. 1995 vahvistetun rantakaavan (ranta- asemakaavan) muuttamisesta sekä em. vahvistettua kaavaa laajentavan ranta- asemakaavan laatimisesta. Elokuussa vuonna 2014 esitettiin asiaa koskeva hakemus Lohjan kaupungille.

Lohjan kaupunkisuunnittelulautakunta asetti päätöksellään 2.12.2014 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtäville MRL 63 §:n mukaisesti ajalla 3. – 31.12.2014. Kaavoituksen aloituskokous järjestettiin Lohjan kaupungintalolla 10.12.2014. Museovirasto on 4.12.2014 antanut lausuntonsa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausuntoa on tarkennettu 27.1.2015 annetulla lausunnolla. Museoviraston intendentti on tehnyt alueella arkeologisen selvityksen 1.6.2015 ja sen jälkeen ilmoittanut suullisesti, ettei museovirasto näe arkeologiselta kannalta esteitä kaavan laatimiselle.

Kaavasta järjestettiin ranta- asemakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu Uudenmaan ELY- keskuksessa 6.2.2015. Alustavaa kaavaluonnosta käsiteltiin Lohjan kaupungin kaavoitusasioista vastaavien viranhaltioiden kanssa 25.6.2015 Lohjan kaupungintalolla.

Kaavaluonnosta käsiteltiin Lohjan kaupunkisuunnittelulautakunnassa 8.12.2015. Kaavaluonnos oli nähtävillä 3.2. 2016 – 3.3. 2016. Kaavasta saatiin 9 lausuntoa tai ilmoitusta. Yhtään mielipidettä ei kaavaluonnoksesta esitetty. Lausuntojen johdosta järjestettiin Lohjan kaupunginvirastossa neuvottelu 6.6. 2016. Lisäksi on pidetty neuvottelu ja maastokatselmus ELY –keskuksen edustajien kanssa.

Kaavaehdotus oli nähtävillä 17.1.- 15.2. 2018. Kaavasta saatiin 12 lausuntoa tai ilmoitusta. Lausuntojen johdosta järjestettiin neuvottelu 19.6. 2018 Lohjan kaupungintalolla.

Tarkistettu kaavaehdotus jätettiin 10.9. 2018 Lohjan kaupungin käsittelyyn. Tarkistetusta kaavaehdotuksesta saatiin ELY- keskuksen lausunto 31.10. 2018.

Lohjan vetovoimalautakunta käsitteli asiaa 23.1. 2019 ja päätti äänestyksen jälkeen äänin 7-5 palauttaa asian uuteen valmisteluun

Lohjan kaupunginhallituksen puheenjohtaja on päätöksellään 29.1. 2019 päättänyt käyttää kuntalain 92 §:n mukaista otto- oikeuttaan vetovoimalautakunnan päätökseen

Lohjan kaupunginhallitus on päätöksellään 4.2. 2019 päättänyt äänestyksen jälkeen ääni 7 -6 palauttaa asian valmisteluun

Ranta- asemakaavan laatimisprosessi ja aikataulu on esitetty 5.3.2019 päivitetyssä **Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa**, joka on omana lukunaan tässä selostuksessa (luku 8).

2.2 Ranta- asemakaavan muutos ja ranta-asemakaava

Kaava- aluetta on suunnitteluprosessin aikana varten tutkittu perusteellisesti eri vuodenaikoina useaan otteeseen paikan päällä. Työtä varten on koottu valokuva- aineisto ja suunnitteluun liittyvistä kysymyksistä on keskusteltu eri vaiheissa maanomistajien kanssa sekä samalla tarkasteltu rakentamisen mahdollisuuksia yksityiskohtaisesti myös maastossa. Erityisesti on tutkittu eri rakennuspaikoiksi osoitettujen alueiden suhdetta arvokkaaseen peltomaisemaan ja talouskeskuskokonaisuuteen sekä alueiden maisemallista luonnetta ja kasvillisuutta. Näin menetellen on löydetty perustellut ja tarkoituksenmukaiset rakennusalojen rajaukset ja rakennusoikeudet. Samalla on voitu varmistua siitä, ettei rakentaminen vaikeuta myöskään luonnontilaisen lähiympäristön säilymistä. Kaavoitustyössä on pyritty avoimuuteen ja tiiviiseen yhteistyöhön osallisten kanssa. Suunnitelmia on havainnollistettu maanomistajille kaava- alueella tapahtuvin henkilökohtaisin esittelyin ja keskusteluin.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys kaavoitettavan alueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Lohjan kaupungin Karjalohjan Mustlahden kylän alueella sijaitseva kaavoitettava alue on suuruudeltaan noin 60 hehtaaria. Alue rajoittuu koillisosassaan Enäjärveen ja lännessä entiseen Sammatin kuntaan. Ympäristössä on laajoja rakentamattomia metsäalueita. Kaava- alueen ja Mustlahden alueen läpi kulkeva tie nro 1873 liittyy niin etelässä kuin pohjoisessakin laajoihin kumpuileviin peltoaukeisiin.

Maisemallisesti vaikuttava ranta- asemakaava-alue on pelto- ja metsämaisemaa. Rakentaminen sijoittuu tien tuntumaan, mikä korostaa täten peltoaukioiden maisemallista merkitystä. Selostukseen sisältyy tätä työtä varten laadittu rakennuskannan inventointi käsittäen AM/s- korttelialueilla olevat rakennukset eli alueen, jossa ympäristö rakennuksineen on säilytettävä. Inventointiraportti asiasta on tämän selostuksen osa (luku 10).

Seuraavana sivuna on kaava- alueen historiaa Liisa Mantereen kokoamana. Kaava- aluetta ympäristöineen esitellään lisäksi kaavaselostuksen valokuvasivuilla.

3.1.2 Luonnonympäristö

(Vrt. myös **Luontoselvitys**, luku 9)

Kaava- alue rajoittuu vesialueeseen ja maa- ja metsätalousalueisiin. Kaavoitettavalla alueella on erittäin paljon varsinaista luonnonympäristöä ranta-alueella ja kaava- alueen länsiosissa.

Perusteellinen luontoselvitys laadittiin tätä kaavatyötä varten kevään ja kesän 2015 aikana. Selvitystä täydennettiin vielä kesän 2015 lopussa Lohjan kaupungin kanssa 25.6.2015 pidetyn neuvottelun mukaisesti. Luontoselvitys sisältyy erillisenä lukuna tähän kaavaselostukseen. Selvityksessä luonnonympäristöä kuvaillaan seuraavasti: Suomusjärventie jakaa alueen kahteen erilaiseen osaan. Itäpuolella maisemaa hallitsee Enäjärveen rajautuva peltomaisema. Enäjärven pintaa on aikanaan laskettu voimakkaasti. Noin 20-30 metrin etäisyydellä rannasta miltei kauttaaltaan kohoaa n. 2- 4 metriä korkea rantapenger. Penkereen ja järven väliin jäävä tasanne tai loiva rinne on kasvillisuustyypiltään erilaisia lehtoja. Peltoaukean kaakkoisreunassa kohoaa Lammashaan kallio. Kaavan länsiosa on pääosin talousmetsää. Metsäalueella on laajoja hakkuualueita. Suomusjärventien länsipuolella nousee kivikkoinen kuiva lehtomainen rinne. Metsä on pääosin mustikkatyypin tuoretta kangasta. Sakkolantien eteläpuolella on kostea tervaleppää kasvava ruohoturvekangasalue.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Vrt. valokuvasivut, **Rakennusten inventointi** luku 10, sekä liitteet

Lauri Putkosen teoksessa ”Uudenmaan rakennettu kulttuuriympäristö” (julkaisematon luonnos) 18.6.2007, todetaan alueesta seuraavaa: ”Mustlahden- Makkarjoen kulttuurimaisema sijaitsee Karjalohjan pohjoisimmassa osassa Enäjärven etelä- ja lounaisrannalla. Mustlahden peltonäkymät yhtyvät osin Sammatin Kiikalan maisemiin. Mustlahden kylässä muodostaa Uusmiehen tilan rakennusryhmä tasapainoisen rakennusryhmän. Päärakennus on vuodelta 1906, runsaasta rakennuskannasta osa on 1800-luvulta, suurin osa 1900- luvun alkupuolelta.”

Kaava-alueen historia
Keskiaikainen kylä

Kaava-alue on ollut asuttu satoja vuosia. Uusmiehen tilan talouskeskuksen paikalla sijaitsi keskiaikainen kylä, jossa oli viisi kantatilaa: Uusmies, Sorri, Terävä, Haukka ja Ylhäinen. Ainakin Uusmies mainitaan jo 1400-luvulla veroluetteloissa.
Talot sijaitsivat tiiviisti lähekkäin tien kummallakin puolella. Nykyisen Uusmiehen talon puutarhassa olivat vastakkain Uusmiehen ja Sorrin päärakennukset, pääty tielle päin. Tien toisella puolen olivat Terävän ja Haukan talot ja ylimpänä Ylhäinen. Esimerkiksi Uusmiehen härkätallit sijaitsivat viidensadan metrin päässä suunnilleen Sakkolaan vievän kylätien risteyksen luona, nykyisen Rakunanpellon (jonka omistavat Salmelat) paikalla.
Uusjaon myötä päärakennukset sijoitettiin peltojensa keskelle. Haukka on nykyään Sammatissa, Terävä Mustlahden nauhamaisen kylän pohjoispäässä. Ylhäinen on edelleen paikallaan mäellä parin sadan metrin päässä. Uusmies ja Sorri on yhdistetty. Nykyiseen omistajasukuun kuuluva Kustaa Forstén tuli Suomusjärveltä 1860-luvun alussa ja osti nämä kaksi tilaa.
Tie on kulkenut kylän läpi jo Kuningas Kustaa III:n aikana, se näkyy vanhoissa kuninkaankartoissa.
Jääkauden aikaisen soraharjun laella kulki polku, jota pitkin käveltiin kaupalle. Vastapäätä Enäjärven toisella puolella Kiikalan kylässä on löydetty kivikautinen kylä.
Uusmiehen talon eteläpäädyn ohi kulki tie Sammattiin.
Alhaalla rantalehdossa oli rakennus, josta on enää kivijalka jäljellä. Se toimi asumuksena ja myös talon meijerinä.
Pellot ja metsät ovat ikivanhoja. Rannassa on ollut saunarakennuksia ainakin kaksi 1900-luvun alussa, Enäjärven pinnan laskun jälkeen.
Asukkaita tässä kylässä on ollut nykyistä paljon enemmän. Joka mökissä ja tuvassa asuttiin. Palvelusväkeä ja torppareita tarvittiin työtä tekemään, kun koneita ei ollut. Heillä oli usein isot perheet.
Nykyisin kylässä asuu arviolta n. 70 henkeä ympäri vuoden, ja kesällä asukasluku moninkertaistuu. Mökkiläiset käyvät viikonloppuisin ympäri vuoden, enemmän tai vähemmän. Kyläyhdistys perustettiin vajaat 10 vuotta sitten. Kylä on rauhallinen paikka asua, kirkolle lähimpään kauppaan matkaa vajaat 10 kilometriä. Helsinkiin ajaa tunnissa. Karjalohjalta ovatkin monet käyneet töissä pääkaupunkiseudulla.

Kaava- alueella vain em. vanha, huolellisesti peruskorjattu, maatilan päärakennus on tällä hetkellä asuinkäytössä. Lisäksi kaava- alueella on yksi vapaa- ajan asuntona toimiva pientalo. Vuoden 1995 ranta- asemakaavan mukaiselle lomarakennusten korttelialueelle, kortteli 1, on rakennettu lomarakennus tontille 1 ja saunarakennus tontille 2. Niiden lisäksi ranta-alueella on jäänteitä vanhasta pyykkisaunasta ja vanhasta palvisaunasta.

Uusmiehen maatilan talouskeskuksen rakennukset sisältyvät vahvistettuun ranta- asemakaavaan ja ne on siinä merkitty AM/s – merkinnällä eli alueena, jolla ympäristö rakennuksineen säilytetään, korttelit 5 ja 6. Maankäyttö muuttuu näiltä osin vain siten, että korttelin nro 6 eteläosa muutetaan maa- ja metsätalousalueeksi M, jotta ko. metsäalueen arvot voitaisiin paremmin turvata. AM/s merkinnän alueille sijoittuvista rakennuksista on laadittu tätä kaavatyötä varten rakennusinventointi. Inventointi on omana kappaleenaan (luku 10). Kokonaisuuden kannalta tärkeät rakennukset on merkitty lisäksi sr-merkinnällä.

Pääosa kaava- alueesta on maa- ja metsätalousmaata

Kaava- alue ei kuulu vesi- ja viemäriverkkoon. Vesi- ja jätehuolto on hoidettu rakennuspaikkakohtaisesti. Alue kuuluu sähkönjakelun piiriin.
Vrt myös kohta 5.22

3.1.4 Liikenne ja melu

Alueella on vähäistä läpikulkuliikennettä. Vanhalle Turuntielle, tie nro 110 johtava Suomusjärventie nro 1873 kauniissa maalaismaisemassa on mäkinen ja mutkainen ja ajonopeudet ovat siis myös käytännön syistä näin ollen alhaisia eikä liikennemelua ole havaittavissa määrin.

Kaavan sisäinen liikenne perustuu olemassa olevaan tiestöön, joka on suuressa määrin vaikuttanut rakennusten sijoitteluun ja mitoitukseen.

3.1.5 Palvelut ja virkistys

Lähimmät palvelut sijaitsevat n. 3- 4 km:n päässä. Sammatin kirkonkylässä sekä vähän kauempana Karjalohjan ja Suomusjärven kirkonkylissä.

Lähimmät kunnalliset palvelut löytyvät Sammatin ja Karjalohjan kirkonkylistä.

Kaava- alue on pääosin VAPAA- AJAN LOHJAA ja Sakkolantien varrelta MAASEUTULOHJAA ja on näistä alueista annettujen suositusten mukainen.

3.1.6 Maanomistus

Maanomistajina ovat yksityiset maanomistajat.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava- aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

1. Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueiden käytön tavoitteista.
Päätös on annettu 30.11.2000. Päätöstä on tarkennettu 1.3.2009 ja uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4. 2018.

Valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet on otettu huomioon niin ranta-asemakaavan ja kaavamuutoksen tavoitteita asetettaessa kuin kaavaa laadittaessa. Erityistä huomiota on kiinnitetty riittävien yhtenäisten ranta-alueiden ja laajojen perinteisten peltomaisemien säilymiseen yhtenäisinä sekä loma- asuntojen ja pientalojen sopeutumiseen maisemaan ja maastoon sekä alueiden viihtyisyyteen, yksilöllisyyteen, rauhaan ja hiljaisuuteen.

Karjalohja Mustlahti

Olemassa oleva rakennuskanta, maa- ja kallioperä, maasto ja maisema ovat muodostaneet lähtökohdan korttelialueiden sijoittelulle ja rajaamiselle (vrt liite 3, ote maaperäkartasta).

Vaikka kaava- alue ei olekaan arvokasta pohjavesialuetta, on kaavaa laadittaessa erityisesti selvitetty mahdollisuudet valtioneuvoston asetuksen mukaisiin jätevesien käsittelyihin (vrt. liite 4, ote Lohjan pohjavesialueiden kartasta).

2. Maakuntakaava (liite 5)
Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen yhdistelmässä alueelle ei ole osoitettu käyttötarkoitusta

3. Lohjan maankäytön rakennemalli (liite 6)
Lohjan maankäytön rakennemallin 2013 – 2037 mukaan kaava- alue on pääosin ”Vapaa- ajan Lohjan” vyöhykettä ja vähäiseltä osin Sakkolantien tuntumassa ”Maaseutulohjan” vyöhykettä. Suositeltava maankäyttö ensimmäisellä vyöhykkeellä on mm. hallittu omatoiminen maaseutuasuminen, hallittu yksittäinen uudisrakentaminen alueella ennestään olevan asumisen yhteydessä ja hallittu vapaa- ajan asuminen. ”Maaseutulohjan” vyöhykkeellä on suositeltavaa maaseutuelinkeinoihin liittyvän asumisen lisäksi mm. hallittu omatoiminen maaseutuasuminen ja vapaa- ajan asuminen sekä isot rakennuspaikat. Ranta- asemakaava on rakennemallissa esitettyjen suositusten mukainen.

4.Karjalohjan Mustlahden rantaosayleiskaava (liite7)
Karjalohjan kunnanhallituksen v. 1987 hyväksymässä osayleiskaavassa asemakaavoitettava alue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta (M -1) ja (M - 2). M – 1 - alueelle ei tule sijoittaa uusia rakennuksia muuta kuin maa- ja metsätalouden harjoittamista varten. M – 2 - alueelle saa rakentaa haja-asutusta. Enäjärven etelärantaan on osoitettu lisäksi LV – alue eli venevalkama. Lomarakennusten rakennuspaikat on osoitettu merkinnöillä RA-1, RA-2 ja RA-3. RA-2 – merkinnällä osoitetulle alueelle ei osayleiskaavan mukaan tule sijoittaa uusia loma- asuntoja.

Osayleiskaavan tärkeä merkitys lähtökohtana ranta- asemakaavan mitoituksessa todetaan tarkemmin jäljempänä (kohta 5.2 Kaavan rakenne ja mitoitus).

5. Ranta- asemakaava, Karjalohjan kunta, Uusmies- Sorri rantakaava, (liite 8)
Ranta- asemakaavan (rantakaava vahvistettu v. 1995) muutosalue käsittää seuraavat aluevaraukset: Pääosa alueesta on maa- ja metsätalousaluetta (M). Alueen pohjoisosan poikki on osoitettu ELSA- ratavaraus. Alueelle on lisäksi osoitettu loma- asuntojen korttelialuetta, erillispientalojen korttelialuetta sekä maatilojen talouskeskusten korttelialuetta, jossa rakennukset ympäristöineen säilytetään. Kaava- alueen pohjoisosassa on rantakaava- alueen käyttöön varatut uimaranta- alue (VV) ja puistoalue (P).

6. Rakennusjärjestys
Alueella on voimassa vuonna 1.5.2015 hyväksytty rakennusjärjestys.

7. Rakennuskiellot
Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

8. Päätökset ja suunnitelmat
Aluetta koskevista muista päätöksiä todettakoon seuraavaa:
Karjalohjan rakennuslautakunta on 21.5.1981 myöntänyt tontille Marjalahti (kiinteistötunnus 223-416-3-34) rakennusoikeuden rakennusjärjestyksen

mukaiselle rakentamiselle. Karjalohjan rakennuslautakunnan 21.05.1981 pöytäkirjassa todetaan seuraavaa: " Rakennusautakunta totesi erotettavan määräalan omaavan rakennusoikeuden ja tulee myöntämään luvan rakennusjärjestyksen edellyttämälle rakennustoimenpiteelle."

Tontille on tämän perusteella haettu v. 2008 rakennuslupaa kerrosalaltaan 80m2 vapaa-ajan asuinrakennukselle. Lausuntonaan Uudenmaan ympäristökeskukselle Lohjan ympäristölautakunta 11.3.2008 puoltaa esitettyä poikkeamishakemusta 80 m2 loma-asunnon rakentamiseksi tilalle Marjalahti Rn:o 3:34 Karjalohjan kunnan Mustlahden kylässä.

Uudenmaan ympäristökeskus on 09.10.2008 ratkaisullaan todennut "Ympäristökeskus ei myönnä poikkeusta." Pääasiallinen perustelu on seuraava: "Rakennuspaikka sijaitsee alueella, jolla ei ole voimassa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämistä rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen, joka on 30.4.2009 antanut päätöksen asiassa. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Perusteluissa mainitaan mm. että "hallinto-oikeus katsoo, että suunniteltu hanke edellä kerrotuissa oloissa kaavallisesta suunnittelusta erillisenä ratkaisuna tuottaisi haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön muulle järjestämiselle. Rakennuslautakunnan pöytäkirjasta 21.5.1981 § 6 ilmenevä periaatteellinen kanta loma-asutuksen rakennusoikeudesta tuolloin lohkottavaksi suunnitellulle 8350m2:n määräalalle ei ole sellainen seikka, jonka perusteella valittajilla olisi enää vuonna 2008, alueen käytön suunnittelun ja rakentamistilanteen muututtua olennaisesti, luottamuksensuojaan perustuva oikeus hakemaansa poikkeamiseen."

9. Pohjakartta
Ranta- asemakaava- alueen pohjakartta on hyväksytty 4.5.2015.

4. RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN JA RANTA ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Ranta- asemakaavasuunnittelun tarve

Kaavan laatiminen ja muuttaminen on tarpeen, jotta voidaan luoda maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyt edellytykset alueen maankäytön kehittämiselle. Näin voidaan varmistaa vähäinen täydennys- ja lisärakentaminen, merkittävän peltomaiseman säilyminen sekä nykyisten rakennusten käytön jatkuminen ja mahdollisuus asianmukaisiin korjaus- ja täydennysrakentamisiin sekä ympäristön laadun säilyminen.

Kaavan muuttaminen on tarpeen myös sen vuoksi, että samalla saadaan poistettua vahvistetussa kaavassa oleva vanhentunut ELSA- ratavaraus ja kaavamuutoksella suunnitellaan varausalue melualueineen tulevaisuuden tarpeita vastaavaan käyttöön.

Lohjan kaupungin kannalta kaavan muuttaminen ja laajentaminen selkeyttää alueen maankäyttöä. Erityisen tärkeää on kaavassa olevan vanhentuneen ratavarauksen poistuminen alueelta.

Yleiseltä kannalta on tärkeää saada voimassa oleva ranta- asemakaava ajan tasalle sekä kaavaan rajoittuva alue laajempana kokonaisuutena yksityiskohtaisen kaavasäätelyn piiriin.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset
vrt. kohdat 1 ja 2.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö
vrt. **Osallistumis- ja arviointisuunnitelma** (luku 8)

4.4 Ranta- asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Maanomistajien esittämiä lähtökohtia ja tavoitteita

”Kaavamuutos lähti liikkeelle siitä, että haluamme poistaa ranta-asemakaavasta maankäyttöä pitkään rasittaneen Helsinki-Turku – ratavarauksen, joka on jo poistettu maakuntakaavasta. Haluamme säilyttää pihapiirimme, peltoaukeamme ja kulttuurimaisemamme. Haluamme myös tehdä mahdolliseksi tuleville sukupolville rakentaa, asua ja elää täällä Karjalohjan Mustlahdessa Enäjärven rannalla. Päämäärämme on kaava, joka voisi mahdollistaa myös esimerkiksi maatilamatkailun harjoittamisen tällä alueella, joka sijaitsee suotuisasti lähellä pääkaupunkiseutua. Vrt. Lohjan maankäytön rakennemalli. Alue sijoittuu pääosin Vapaa- ajan Lohja – nimiselle osa- alueelle, joka on määritelty maaseutualueeksi, jonka maankäytön painopiste on vapaa- ajan asumisessa. Määritelmän mukaan alueella on lisäksi mahdollisuus kestävään vapaa- ajan asumiseen kohtuullisella etäisyydellä pääkaupunkiseudun asutuskeskittymistä.

Ranta- asemakaavassa ja – kaavamuutoksessa uudet tontit on sijoitettu siten, että peltoaukeat säilyvät, varsinainen rantarakentaminen on erittäin vähäistä, eikä tonteille jouduttaisi rakentamaan uusia teitä ja sähkölinjoja. Haluamme säilyttää hyvän tasapainon rakentamattoman ja rakennetun ranta-alueen välillä. Enäjärven rantaviivasta alue vie ainoastaan noin 0,8 %.

Uusmiehen tilan pihapiiri tunnetaan paikkakunnalla ja olemme saaneet sen vaalimisesta Karjalohjan kunnalta perinnerakentamisen palkinnon 1990-luvulla. Pihapiirin läpi kulkeva tie on suosittu matkailijoiden keskuudessa. Tässä pihapiirissä on sijainnut keskiaikaisen kylän keskus, viiden kantatilan ryhmittymä. Mustlahdessa on asuttu satoja vuosia, asukkaita on ollut sata vuotta sitten noin 140 ja 50 vuotta sitten 120. Nykyisin kylässä asuu noin 80 henkeä. Kesällä on vilkkaampaa Enäjärven alueella, joka on tunnettu luonnonkauneudestaan.

Olemme onnellisia, kun olemme perineet pienen palan kauneinta Uuttamaata. Perinnön hoitaminen vaatii kuitenkin sitoutumista sukupolvesta toiseen, jatkuvaa työtä ja myös rahaa.
Viime 30 vuoden aikana on Uusmiehen pihapiirin ja rakennusten ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi tehty useita isoja korjauksia: Kivinavetan peruskorjaus, rakenteiden vahvistaminen ja katon korjaus, kahden asuinrakennuksen peruskorjaukset, yhden asuinrakennuksen kattoremontti, kaikkien rakennusten maalausta, kunnostusta ja ylläpitoa. Pihan ajoteitä ja nurmialueita on kunnostettu ja rakennettu pihavalaistus.

Nämä korjaustyöt ovat pääosin paikallisten yrittäjien ja ammattimiesten tekemiä. Myös rakennusainekset on hankittu lähialueelta, kuten läheiseltä Enäjärven sahalta. Näin Karjalohjan kuntakin on hyötynyt ja saanut verotuloja. Seuraavien 30 vuoden aikana on odottamassa joukko mittavia perusparannuksia.

Mustlahti on hyvien yhteyksien päässä pääkaupungista ja Turusta (vrt. em. Vapaa-ajan Lohja). Täällä asuvan on helppo ajaa vaikka päivittäin töihin pääkaupunkiseudulle, vaikkapa osin etätöitä tehden.

Kyseessä on sekä Museoviraston että Uudenmaan maakuntamuseon mukaan varsin ainutlaatuinen alue. Matkailukohteena se voisi tarjota tulevaisuudessa luonnonmukaista, pienimuotoista, elämyksellistä ja ekologista palvelua lähimatkailijoille. Se voisi sisältää esimerkiksi kirjallisuusiltoja, pieniä taidenäyttelyitä, intiimejä tupa- tai salikonsertteja (joita olemme jo kyläyhdistyksen piirissä järjestäneetkin), pienimuotoista kahvilatoimintaa. Ympäröivä luonto tarjoaa upeat puitteet kaikkina vuodenaikoina, lyhyen matkan päässä suurista asutuskeskuksista.”

4.4.2 Lähtökohta- aineiston antamat tavoitteet

Kaavassa osoitettu maankäyttö toteuttaa niitä tavoitteita, joita on esitetty lähtötiedoissa, tehdyissä selvityksissä, keskusteluissa ja omakohtaisissa havainnoissa. Kaavatyötä varten laadittu luontoselvitys on ollut oleellinen lähtökohta, jonka perusteella on voitu tarkkaan määritellä toisaalta rakentamisesta vapaaksi jätettävät alueet ja toisaalta korttelialueiden sijoittelu ja niissä tarpeelliset sitovat määräykset.

Maisema, rakennettu ympäristö, läpikulkeva maantie ja alueen suhde Enäjärveen ovat myös keskeiset suunnittelun lähtökohdat. Kaavaa toteutettaessa ja alueelle rakennettaessa ja aluetta käytettäessä on tärkeää huomioida seuraavaa: Kulttuurimaisema ja luonnonympäristö tulee ottaa lähtökohdaksi niin, että rakennukset sijainniltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan, muodoiltaan ja väritykseltään sopeutuvat luonnonympäristöön. Uusi rakentaminen tulee sopeuttaa mahdollisimman hienovaraisesti olemassa olevaan ympäristöön. Rakentamattomat rakennuspaikkojen osat tulee pitää kasvullisena ja mahdollisimman luonnonmukaisessa kunnossa erityisesti ranta- alueella.

4.4.3. Kaavaprosessin aikana syntyneet tavoitteet

Prosessin aikana on entisestään korostunut alueen kulttuuriympäristön turvaaminen ja Mustlahden kyläalueen luonteen säilyminen sekä kylän kehittämisedellytysten parantaminen samoin kuin avoimuus ja vuorovaikutteisuus kaavan laadinnan kaikissa vaiheissa.

4.5 Kaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.

Asetetut tavoitteet, maasto ja maisema sekä olemassa oleva perinteistä rakennustapaa edustava vanha kulttuuriympäristö ovat luoneet edellytykset kaavaratkaisulle. Kaavaa muutettaessa ja laadittaessa ei ole ollut tarpeellista työstää toisistaan poikkeavia ratkaisuja.

5. RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN JA RANTA- ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Yleistä

Kaavan sisältö perustuu maanomistajien tavoitteisiin ja tarpeisiin. Kaavaa laadittaessa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon eri viranomaisten lausuntoihin sisältyviä näkemyksiä ja suosituksia.

Laajan kaava- alueen läpi johtaa maantie Karjalohjalta Salon Suomusjärvelle. Suurin osa kaava- alueesta on hyvin nähtävissä tältä läpikulkutieltä. Tiealue on jätetty aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa sovitulla tavalla kaavan ulkopuolelle. Myös itä- länsisuuntainen Sakkolantie jää kaavan ulkopuolelle noudattaen vanhan vahvistetun rantakaavan periaatetta. Näin ollen kaava- alue jakautuu kolmeen erilliseen osaan: itäosan mäkinen metsäalue, länsiosan rakennettu kulttuurimaisena ja voimakkaasti maisemakuvaa hallitseva laaja peltoalue sekä Sakkolantien eteläpuolelle jäävä pieni metsäkaistale maa – ja metsätalousaluetta.

5.2 Kaavan sisältö

Uudet rakennuspaikat on voitu sijoittaa luontevasti kaavan tavoitteiden, maiseman, maaston ja luonnonolosuhteiden edellytysten mukaisesti. Uudet rakennuspaikat tukeutuvat olemassa oleviin tieyhteyksiin ja liittyvät luontevasti kylärakenteeseen kuitenkin niin, että ne sijoittuvat

riittävän etäälle arvokkaasta talouskeskuksen rakennuskokonaisuudesta. Uudet rakennuspaikat eivät missään määrin vaaranna luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön arvoja.

Kaava- alue muodostuu pääosin maa- ja metsätalousalueeksi. Vain vähäisiltä osin aluetta osoitetaan uusiksi rakennuspaikoiksi ja nekin liittyvät vanhoihin korttelialueisiin lukuun ottamatta rakentamiseen hyvin sopivaa uutta Lammashaan aluetta, joka osayleiskaavan mukaan on soveltuvaa kuivanmaan lomarakentamiselle. Kaikki nämä lomarakennusten ja erillispientalojen korttelialueet ovat ympäristöönsä sopivia ja harkitusti pieniä. Kaavan keskeisenä tavoitteena on luonnon huomioon ottaminen ja viihtyisän rakennetun ympäristön täydentyminen sekä maisemallisesti vaikuttavan peltomaiseman säilyminen. Kaava mahdollistaa olemassa olevien rakennusten kunnostamisen ja niiden välittömän ympäristön hienovaraisen kehittämisen. Kaavalla edistetään vapaa- ajan ympäristön toimivuutta ja se antaa luontevat edellytykset niin vapaa- ajan asuntojen kuin pientalojenkin hyvälle suunnittelulle. Kaavaan ei ole otettu sellaisia määräyksiä, jotka tarpeettomasti rajoittaisivat hyvää, kyläalueen luonteen mukaista, vapaampaa ja omaleimaisempaa rakennussuunnittelua.

Ranta- asemakaavalla ja kaavan muutoksella saatetaan voimassa oleva vanha rantakaava (ranta- asemakaava) ajan tasalle. Samalla laajennetaan kaavoitettua aluetta ja saadaan aikaan aikaisempaa tarkoituksenmukaisempi ja ehjempi yksityiskohtaisen suunnittelun piiriin kuuluva kokonaisuus. Kaava on luonteeltaan pitkälti nykytilanteen toteava ja vähäisessä määrin kaava- alueella olevaa uudempaa rakentamista täydentävä.

5.21 Kaavan rakenne ja mitoitus
(Vrt. myös **Kantatilaselvitys** luku 7**)**

Ranta- asemakaavan ja kaavamuutoksen rakenne vastaa Mustlahden nykyistä kylärakennetta ja uusi rakentaminen on sopusoinnussa alueen historiallisen rakenteen kanssa. Rakennukset sijoittuvat olemassa olevien teiden varsille ja maisemallisesti luonteviin paikkoihin täydentäen sopivasti nykyisiä rakennettuja alueita.

Kaavahankkeen yhtenä peruslähtökohtana on ollut säilyttää historialliset rakennetut alueet sekä merkittävät yhtenäiset pelto-, metsä ja ranta-alueet tuleville sukupolville. ELSA- ratavarauksen poistaminen on mahdollistanut kaavanmuutosalueen päivittämisen nykyaikaan niin että tilalla olevat merkittävät luonto- ja kulttuuriarvot sekä monimuotoinen rakennuskanta pystytään säilyttämään ja kokonaisuutta pystytään hoitamaan ja ylläpitämään. Uusi ranta- asemakaava yhdessä kaavamuutoksen kanssa antaa uusia mahdollisuuksia alueen kehittämisen ympäristön kannalta ja kokonaistaloudellisesti kestävältä pohjalta.
(Vrt. myös kohta 4.4.1 Maanomistajien näkökulma)

Kaavan pääasiallinen mitoitusperuste on alueelle v.1987 hyväksytty rantaosayleiskaava. Vuonna 1995 vahvistettu rantakaava on osayleiskaavan ohella antanut selkeät lähtökohdat suunnittelulle. Eri käyttötarkoituksiin osoitettujen alueiden mitoitusperusteina on käytetty lisäksi virallisia kartta- asiakirjoja ja kantatilaselvitysten antamia lähtötietoja. Uusien rakennuspaikkojen mitoituksen perusteena on käytetty tukena myös muualla Enäjärven rannoilla aikaisemmin toteutunutta rakentamista niin Salon kuin Lohjankin maantieteellisillä alueilla. Ranta-asemakaava- alueen rantaviivamuunnoksen perusteena on käytetty seudun järvialueilla yleisesti hyväksyttyjä mitoituksia ja laskelmia. Mitoitusperusteista on kaavasuunnittelun eri vaiheissa keskusteltu useiden eri asiantuntijatahojen kanssa ja mitoituksen on todettu Lohjan kaupungin kanssa käydyissä neuvotteluissa 19.6.2018 ja 5.3.2019 vastaavan Lohjan kaupungin näkemystä ko. kaava- alueelle mahdollisesta mitoituksesta.

Emätilan Sorri ja emätilan Uusmies yhteenlaskettu todellinen rantaviiva on 1540 metriä ja vastaavasti muunnettu rantaviiva on 1320 metriä.
(vrt. mitoituslaskelmataulukko seuraavalla sivulla).

Lohja - Enäjärvi - Mustlahti

Ranta-asemakaava- ja kaavamuutosalueen rakentamisen mitoituslaskelma

Tilan tunnus	Rantaviivan pituus m	Muunnetun rantaviivan pituus m	Käytettyjä rantarakennuspaikkoja kpl	Käyttämättömiä rantarakennuspaikkoja kpl	Kaavassa uusia rantarakennuspaikkoja kpl
444-473-3-74	590	520	0	0	0
444-473-3-80	100	50	0	0	0
444-473-3-75	50	50	1	0	0
444-473-3-76	50	50	0	1	0
444-473-3-77	50	50	0	1	0
444-473-3-78	50	50	0	1	0
444-473-3-34 (rauennut rakennuslupa)	160	160	0	0	1
444-473-3-XX (uusi tontti)	50	50	0	0	1
Yhteensä	**1100**	**980**	**1**	**3**	**2**

Mitoituslaskelma (rakennuspaikkoja per muunnettu rantakilometri):

6,12

Lohja-Enäjärvi-Mustlahti

Emätilojen Uusmies ja Sorri Enäjärven rantarakentamisen mitoituslaskelma

Tilan tunnus	Rantaviivan pituus m	Muunnetun rantaviivan pituus m	Käytettyjä rantarakennuspaikkoja kpl	Käyttämättömiä rantarakennuspaikkoja kpl	Kaavassa uusia rantarakennuspaikkoja kpl
444-473-1-59	50	50	1	0	0
444-473-1-60	50	50	1	0	0
444-473-1-61	50	50	1	0	0
444-473-10-0	25	25	0	0	0
444-473-1-41	50	50	1	0	0
444-473-3-74	605	535	0	0	0
444-473-3-80	100	50	0	0	0
444-473-3-34 (rauennut rakennuslupa)	160	160	0	0	1
444-473-3-70	200	100	1	0	0
444-473-3-75	50	50	1	0	0
444-473-3-76	50	50	0	1	0
444-473-3-77	50	50	0	1	0
444-473-3-78	50	50	0	1	0
444-473-3-XX (uusi tontti)	50	50	0	0	1
Yhteensä	**1540**	**1320**	**6**	**3**	**2**

Mitoituslaskelma (rakennuspaikkoja per muunnettu rantakilometri):

8,33

EMÄTILOJEN KÄYTTÄMÄT RANTARAKENTAMISPAIKAT JA RANTA- ASEMAKAAVAN JA RANTA- ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN MAHDOLLISTAMAT RAKENNUSPAIKAT

EMÄTILA SORRI
on käyttänyt 2 rakennuspaikkaa (3:70 ja 3:75)
ja lisäksi 3 käyttämätöntä (3:76, 3:77 ja 3:78)
lainvoimaisen rantakaavan mukaista
rantarakennuspaikkaa

EMÄTILA UUSMIES
on käyttänyt 4 rakennuspaikkaa (1:59,1:60,1:41,1:61)

RANTA- ASEMAKAAVASSA JA KAAVAMUUTOKSESSA OSOITETUT UUDET RANTARAKENNUSPAIKAT

EMÄTILA SORRI 2 uutta rantarakennuspaikkaa

EMÄTILA UUSMIES
ei uusia rantarakennuspaikkoja

Rantaviivan todellinen pituus kaava- alueella on n. 1100 metriä ja vastaava muunnettu rantaviiva on 980 metriä.

Kun otetaan huomioon jo aiemmin käytetyt rakennuspaikat sekä muunnettujen rantaviivojen pituudet emätilojen Sorri ja Uusmies yhteenlaskettu mitoitusluku on 8.33 rakennusta rantaviivakilometrillä. Ranta- asemakaava- alueen ja kaavamuutosalueen mitoituslaskelman mukaan rakennuspaikkoja muunnettua rantaviivakilometriä kohden on 6.12.

Mitoitusta arvioitaessa on tärkeää huomata, että rakentamattoman alueen käytön tarkoituksenmukaista suunnittelua on aikaisemmin suuresti vaikeuttanut vahvistetussa rantakaavassa oleva Elsa- ratavaraus. Kysymys ei ole ollut pelkästään rata- aluevarauksen maa- alueesta vaan myös niistä lähialueista, jotka olisivat joutuneet kärsimään rataliikenteestä johtuvista melu-, tärinä ym. haitoista. Vasta ratavarauksen poistuttua on ollut mahdollista suunnitella ranta- alueiden maankäyttöä maanomistajien asettamien tavoitteiden mukaisesti. Rata- alueen poistuminen vapauttaa hyvää rantaviivaa n. 150 metrin matkalta, joten mahdollisuudet maltilliseen loma- asutuksen lisäämiseen mitoituksellisestikin paranevat. Kaksi uutta rakennuspaikkaa on sijoitettu aivan olemassa olevien rantarakennuspaikkojen yhteyteen, jolloin koko muu ranta- alue jää vapaaksi. Vapaa yhtenäinen rantaviiva on pituudeltaan melkein 700 metriä. Erityisesti on huomattava, että vahvistettuun rantakaavaan verrattuna vapaan rantaviivan osuus kasvaa.

Loma- asuntojen määrää ratkaistaessa on otettu huomioon maasto ja maisema sekä alueella oleva vanhempi lomarakennuskanta. Ranta- asemakaavalla on haluttu tukea alueen perinteistä rakentamista mahdollistamalla tarkoituksenmukainen täydennysrakentaminen. Uudet rantarakennuspaikat on suunniteltu niin, että luonnonympäristöä voidaan säilyttää mahdollisimman paljon rakennuspaikkojen rakentamattomilla osilla. Asia on varmistettu kaavamääräyksillä.

Seuraavina olevat kuvasivut (4 sivua) havainnollistavat lisää kaavan mitoituskysymyksiä. Kuvasivut ovat:

- **Ote peruskartasta**, johon on merkitty Enäjärven eteläosan rakentamisesta vapaa rantaviiva
- **Karttapiirros**, joka osoittaa rantaviivan pituudet osa- alueittain sekä taulukko: rakennuspaikkojen määrät/ osayleiskaava, rantakaava ja ranta- asemakaava
- **Karttapiirros**, joka osoittaa rakennuspaikkojen ulkopuolelle jäävät alueet kaava-alueella
- **Karttapiirros**, joka osoittaa kaava- alueen rantaviivan etäisyyden vastarannasta

Kaava- ehdotuksesta saatujen lausuntojen ja Lohjan kaupungin kanssa 19.6. 2018 pidetyn neuvottelun perusteella on ympärivuotisten asuinrakennusten rakennuspaikkojen määrää kuitenkin vähennetty seitsemästä (7) neljään (4). Vanhan rantakaavan mukainen kolmen rakennuspaikan korttelialue on muutettu maa- ja metsätalousalueeksi. Jäljelle jäävät uudet erillispientalojen rakennuspaikat ovat em. tavoitteiden mukaisia ja liittyvät luontevasti Sakkolantien varren olemassa olevaan kylämäiseen asutukseen. (Vrt. liite 6: Lohjan maankäytön rakennemalli). Lisäksi sovittiin, että Suomusjärventien länsipuolelle mainitussa kaavassa vahvistettua korttelialuetta AM/s supistetaan muuttamalla sen eteläosa maa- ja metsätalousalueeksi, Näiden muutosten jälkeen kaavan ja kaavamuutoksen mitoitus täyttää kaupungin asettamat vaatimukset ja rakennuspaikkojen mitoitus noudattaa Lohjan osayleiskaavoissa esitettyjä mitoitusperusteita.
(Vrt. myös liite 6: Lohjan maankäytön rakennemalli).

Kaupungin edustajien mukaan ranta- asemakaavoituksella on yleisesti ottaen mahdollista erityisistä syistä toteuttaa jossain määrin tehokkaampaa rakentamista kuin ilman yksityiskohtaista kaavaa. Tässä tapauksessa tällaisina erityisinä syinä voidaan pitää mm. arvokkaan rakennetun ympäristön säilymisen edistämistä sekä vanhentuneen ratavarauksen poistamista. Neuvottelun yhteydessä kaupungin edustajat totesivat edelleen, että kaavoittamattomien ranta- alueiden lupaharkinta saattaa mitoituksen osalta olla tiukempaa kuin ranta- asemakaavoitetuilla alueilla, jotka edustavat sitovasti suunniteltua ja luonteeltaan pysyvää aluekokonaisuutta.

Kaavasta on käyty kaupungin edustajien kanssa uusi perusteellinen neuvottelu 5.3. 2019 sen jälkeen kun kaava on vetovoimalautakunnan ja kunnanhallituksen käsittelyn perusteella palautettu uudelleen valmisteluun koskien kaavan mitoitusta ja maanomistajien tasapuolista kohtelua. Siinä neuvottelussa sovittiin tarpeellisien tarkistusten ja täydennyksien sisällyttämisestä kaavaselostukseen. Näiden tarkistusten ja lisäysten katsottiin vastaavan vetovoimalautakunnan ja kaupunginhallituksen palautuspäätöksissä tarkoitettua kaavan uutta valmistelua. (vrt. myös edellä oleva mitoituslaskelmataulukko)

Todettakoon vielä, että uusien omarantaisten rakennuspaikkojen suunnittelu on ollut mitoituksellisesti mahdollista ensisijaisesti ELSA- ratavarauksen hyvän ranta- alueen vapauduttua maanomistajien käyttöön. Kuivanmaan lomarakennuspaikat ja uudet pientalojen rakennuspaikat taas ovat tulleet mahdollisiksi erityisesti kaava- alueen pinta- alan oleellisen lisääntymisen johdosta. Kaavalla ja kaavamuutoksella korostetaan edelleen rakennetun ympäristön arvoa ja merkitystä sekä luodaan entistä parempia edellytyksiä rakennusten hoidolle ja kunnossapidolle

Ranta- asemakaavan mukainen uudisrakentaminen on vain erittäin vähäistä loma- ja pientalorakentamista. Kaavassa esitetty uudisrakentaminen ei sen sijainti huomioon ottaen rajoita perinteisten elinkeinojen harjoittamista eikä heikennä laajojen pelto- ja metsäalueiden maisemallista arvoa. Mustlahden kylän keskeisten alueiden kehittymiselle uudisrakentaminen tuo monipuolisia uusia mahdollisuuksia.

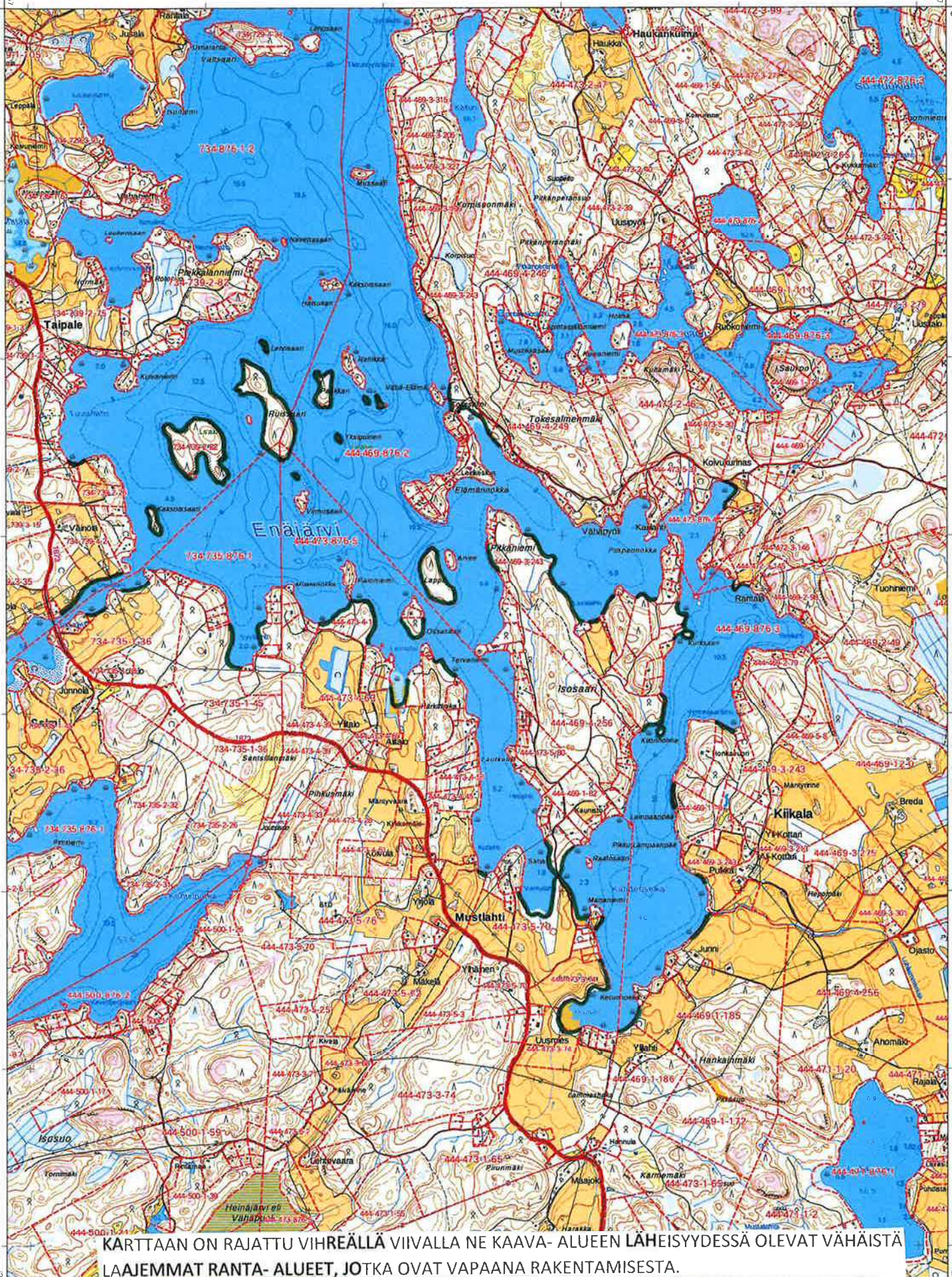

KARTTAAN ON RAJATTU VIHREÄLLÄ VIIVALLA NE KAAVA- ALUEEN LÄHEISYYDESSÄ OLEVAT VÄHÄISTÄ LAAJEMMAT RANTA- ALUEET, JOTKA OVAT VAPAANA RAKENTAMISESTA.

(PIENENNÖS)

0 1000 2000 m

MML MAANMITTAUSLAITOS

KARTTATULOSTE
1:20 000
Tulostettu 9.12.2016

Korkeuskäyräväli: 5 m
Korkeusjärjestelmä: N60
Tasokoordinaatisto: ETRS-TM35FIN

VAROITUS: Ei navigointikäyttöön. Liikennevirasto ei ole tarkistanut tämän tuotteen tietoja, eikä se ota vastuuta tietojen oikeellisuudesta tai valmistuksen jälkeisistä muutoksista.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia. Rekisteriyksikön tarkka alueellinen ulottuvuus selviää toimitus-asiakirjoista ja maastosta.

Maastotiedot © Maanmittauslaitos
Kiinteistötiedot © Maanmittauslaitos ja kunnat
Merikartta-aineistot © Liikennevirasto 1.1.2015
Syvyystiedot © Suomen ympäristökeskus

RANTAVIIVAN TODELLISET PITUUDET OSA- ALUEITTAIN

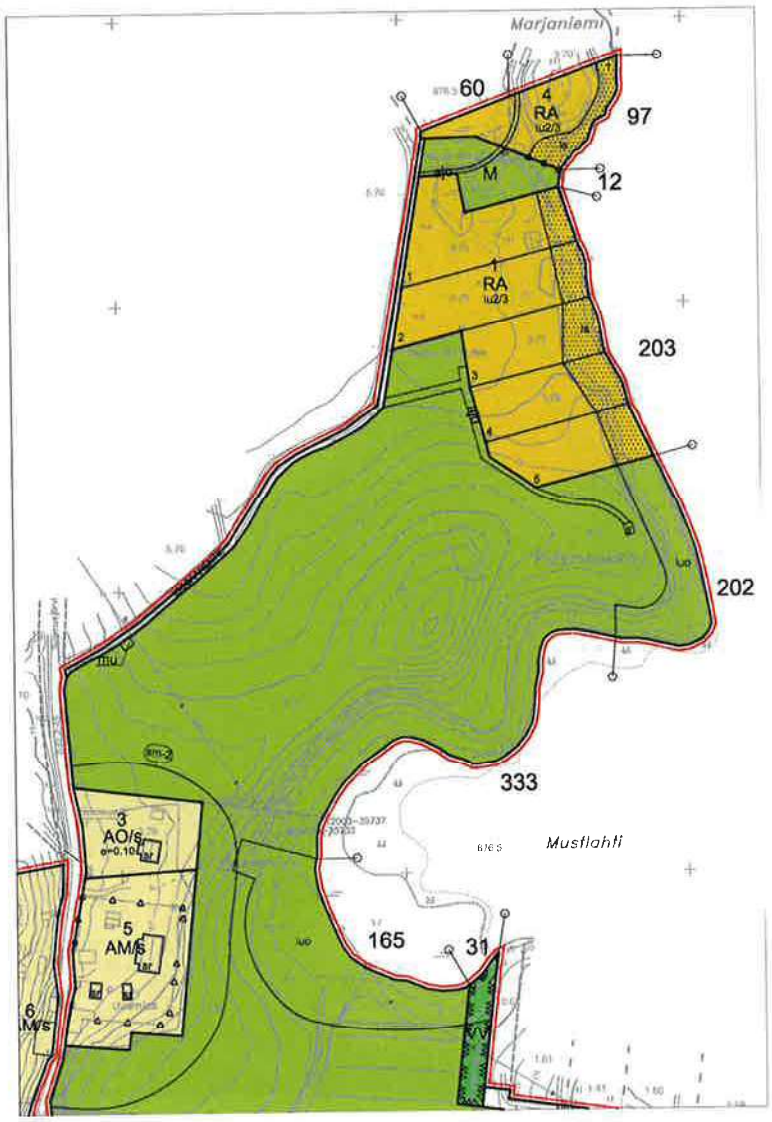

RAKENNUSPAIKKOJEN MÄÄRÄT OSA- ALUEITTAIN JA VERRATTUNA OSAYLEISKAAVAAN SEKÄ VAHVISTETTUUN RANTA- ASEMAKAAVAAN (RANTAKAAVAAN)

	RANTAOYK, hyv. 1987	RANTAKAAVA, vahv. 1995	RANTA- AK , ehdotus 2018 (lisäys vrt. 1995 rantakaava)
Ranta-alue			
Marjaniemi	RA-2 ei uusia loma- as.	RA neljä(4) uutta loma-as	yksi(1) uusi loma-as.
Pläsinnokka	RA-3 yksi(1) uusi loma- as.		yksi(1) uusi loma-as.
Muu alue			
Lammaskallio	RA-3 neljä(4) uutta loma- as.		neljä(4) uutta loma- as.
Talouskeskus			
Sakkolantien varsi	RA-1 kymmenen(10) uutta loma-as	AO kolme(3) uutta as.rak.	yksi(1) uusi as.rak.
Suomusjärventien varsi			(vrt. vahvistettu rantakaava)
Uusia lomarakennuksia yht.	15 kpl	4 kpl	6 kpl
Uusia asuinrakennuksia yht.		3 kpl	1 kpl

RANTA- ASEMKAAVA- ALUEEN JA KAAVAMUUTOSALUEEN ULKOPUOLELLE JÄÄ LISÄKSI NELJÄ (4) LOMARAKENNUKSEN RAKENNUSPAIKKAA, JOTKA SISÄLTYVÄT V. 1995 VAHVISTETTUUN RANTAKAAVAAN

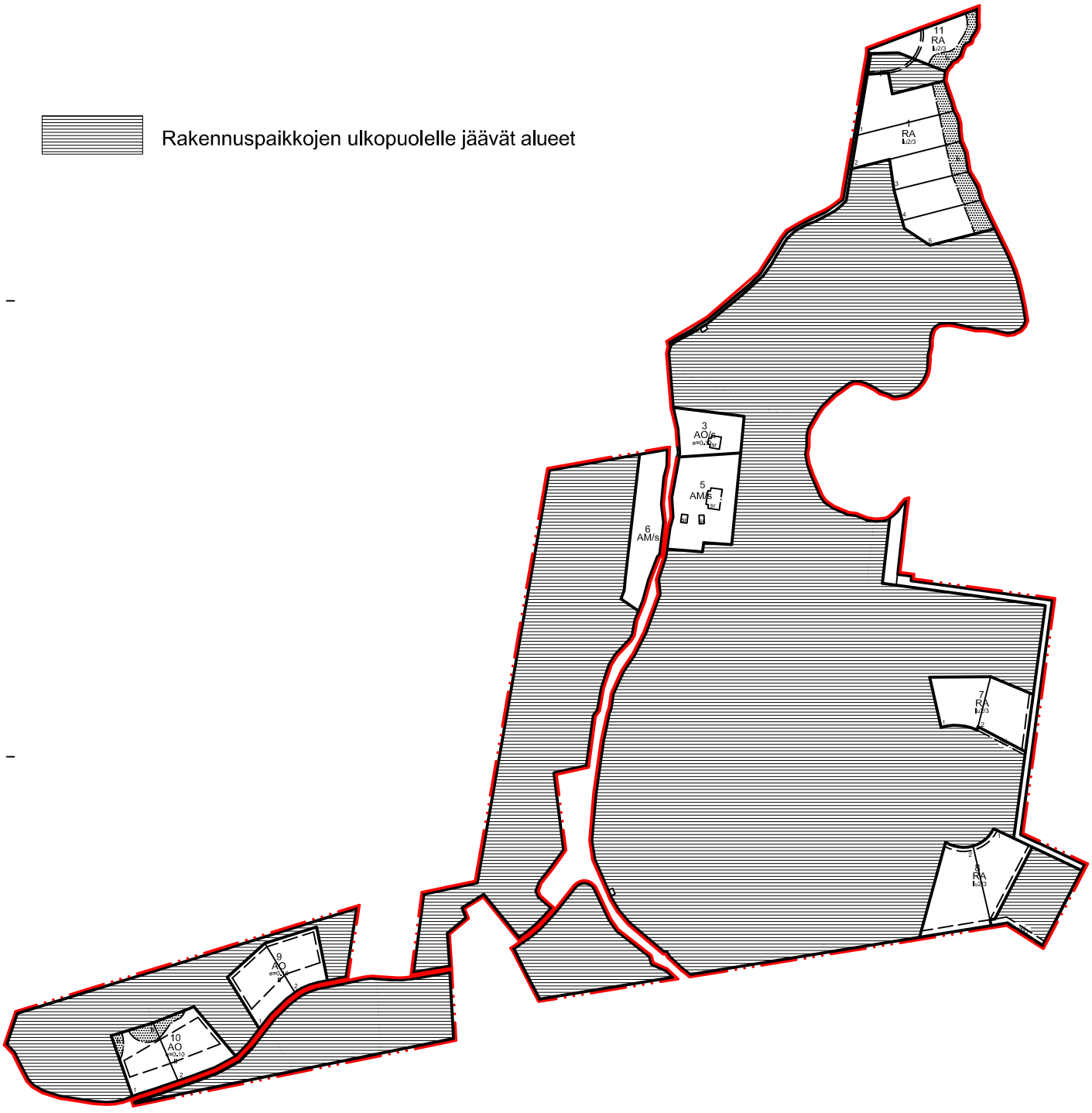
Rakennuspaikkojen ulkopuolelle jäävät alueet
11
RA
I-II/3
1
RA
I-II/3
3
AO/s
e=0,4
5
AM/s
6
AM/s
7
RA
I-II/3
8
RA
I-II/3
9
AO
e=0,4
10
AO
e=0,10

LOHJAN KAUPUNGIN KARJALOHJAN MUSTLAHDEN KYLÄ RANTA-ASEMAKAAVA JA RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaava-alueen rantaviivan etäisyys vastarannasta

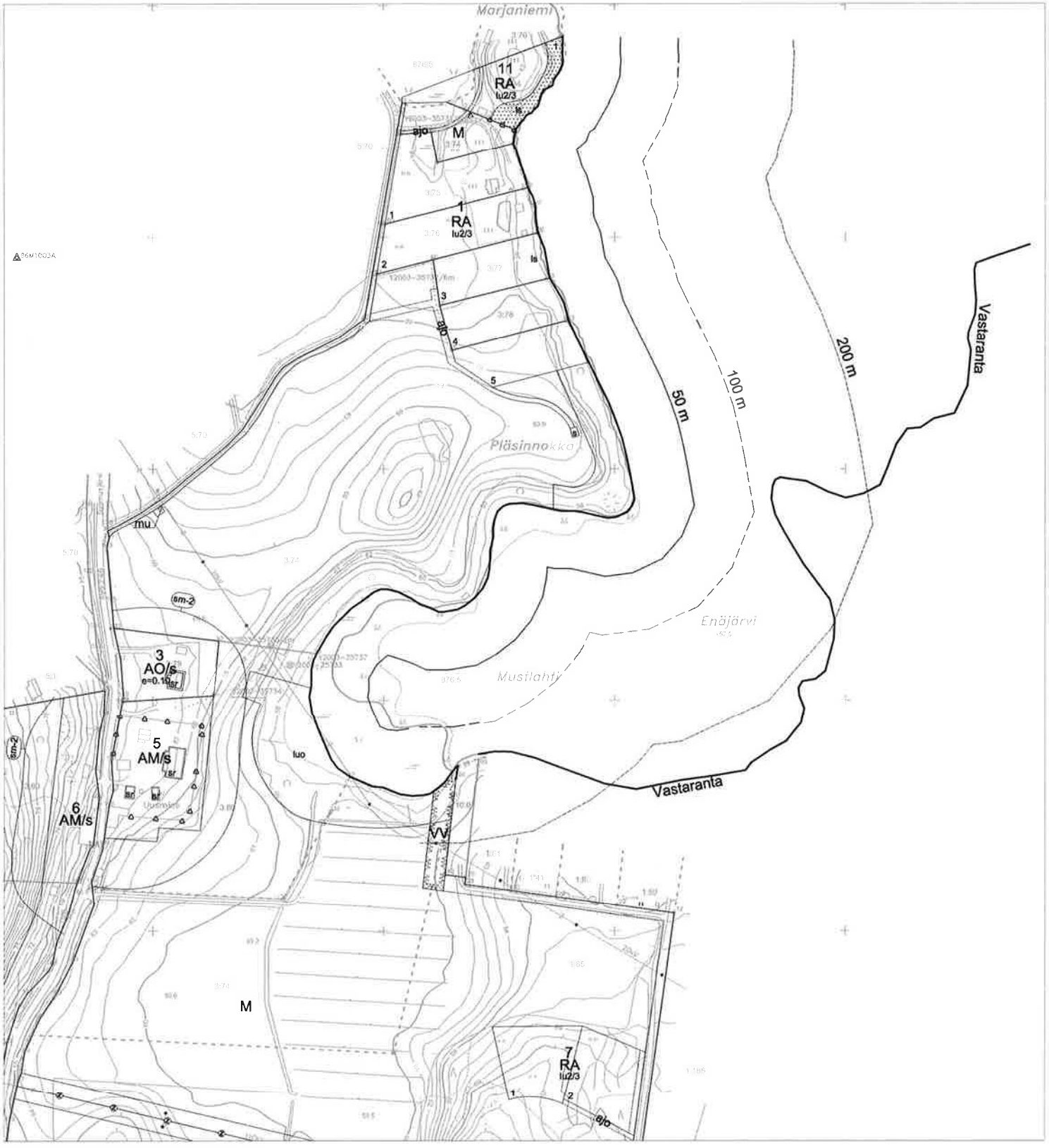

Kaavamuutoksella on samalla haluttu vahvistaa alueen historiallista merkitystä ja arvoa tarvittavilla rakennuskohtaisilla suojelumerkinnöillä ja sillä, että historiallinen vanha kylätontti on osoitettu muinaismuistolain mukaisella aluevarauksella sm-2.

Alueelle osoitettujen ympärivuotisten rakennuspaikkojen määrä on tärkeä osa kyläalueen elinvoiman säilymisen edellytyksiä. Uudet asuinrakennukset ja asukkaat tukevat osaltaan Maaseutulohjan elinvoimaisuutta ja mahdollistavat sen, että ikiaikaiset asumispaikat Länsi – Uudellamaalla pysyvät hallitusti asuttuina ja näin myös ympäristö, elinolosuhteet ja paikalliskulttuuri- ja paikalliset perinteet siirtyvät uusille sukupolville. Elinvoimaisen kyläkulttuurin vaalimista ja nykyaikaistamista voi pitää myös Lohjan kaupungin tulevaisuuden tavoitteidenkannalta erittäin tärkeänä. Uudisrakentamisella myös turvataan alueen ja rakennetun ympäristön historiallinen jatkuvuus. Kaava- ehdotuksesta saatujen lausuntojen ja Lohjan kaupungin kanssa 19.6. 2018 pidetyn neuvottelun perusteella on ympärivuotisten asuinrakennusten rakennuspaikkojen määrää kuitenkin vähennetty seitsemästä (7) neljään (4). Vanhan rantakaavan mukainen kolmen rakennuspaikan korttelialue on muutettu maa- ja metsätalousalueeksi. Jäljelle jäävät uudet erillispientalojen rakennuspaikat ovat em. tavoitteiden mukaisia ja liittyvät luontevasti Sakkolantien varren olemassa olevaan kylämäiseen asutukseen. (Vrt. liite 6: Lohjan maankäytön rakennemalli). Rakennuspaikkojen mitoitus noudattaa Lohjan osayleiskaavoissa esitettyjä mitoitusperusteita.

Kaikki uudet rakennuspaikat on suunniteltu niin, etteivät ne sijoitu samaan maisemakuvaan arvokkaan maatilan talouskeskusympäristön ja maisemakuvaa hallitsevan peltomaiseman kanssa. Koska uudet pientalojen rakennuspaikat liittyvät alueen uudempaan ja monimuotoiseen pientalorakentamiseen ei uudisrakentaminen edellytä kaavassa annettavia tarkempia rakennustapaa koskevia määräyksiä.

Kaava- alue on pinta- alaltaan n.60 hehtaaria ja aluevaraukset ovat asetettujen tavoitteiden mukaisia.

Eri käyttötarkoituksiin osoitetut alueet jakautuvat seuraavasti:

Korttelialueet

Loma- asuntojen korttelialueet	
Korttelit 1,4. 7 ja 8 (RA)	yht. 4.79 ha
Asuinrakennusten korttelialueet	
Korttelit 3,9 ja 10 (AO)	yht. 2.37 ha

Maatilojen talouskeskusten korttelialueet

Korttelit 5 ja 6 (AM/s)	yht. 1.65 ha

Muut alueet

Maa- ja metsätalousalueet (M)	yht.48.65 ha
Virkistysalueet (VV)	yht. 0.16 ha
Katualueet (ajoyhteys)	yht. 1.17 ha

5.2.2 Vesihuolto ja jätevesien käsittely

Alueella olevan rakennuskannan vesihuolto ja jätevesien käsittely on hoidettu viranomaisten ohjeiden mukaisesti. Laadultaan hyvä vesi saadaan joko porakaivoista tai lähdekaivoista. Toistaiseksi ratkaisut ovat rakennuspaikkakohtaisia. Lähivuosina tavoitteena on alueelle sopivan vesihuoltolaitoksen esim. vesiosuuskunnan perustaminen.

Kaavassa on määräys vesikäymäläkiellosta loma- asunnoissa. Rantaan sijoittuvien rakennuspaikkojen osalta on annettu myös määräykset harmaiden jätevesien käsittelystä. Ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettujen uusien AO-korttelialueiden vesihuolto jätevesihuolto järjestetään toistaiseksi olemassa olevan asutuksen mukaisesti rakennuspaikkakohtaisesti.

5.3 Kaavan vaikutusten arviointi

Kaavalla varmistetaan kulttuurimaiseman säilyminen. Kaava luo edellytykset arvokkaan rakennetun ympäristön säilymiselle sekä maanomistajien asettamien tavoitteiden mukaiselle loma- asutuksen ja asuinrakennusten rakentamiselle ja olemassa olevien rakennusten hoidolle, kehittämiselle ja ylläpidolle. Kaavassa esitetty maankäyttö ei heikennä muiden maanomistajien mahdollisuuksia omien alueidensa käyttämiseen kohtuullisella tavalla ja mahdollistaa muille vertailukelpoisille alueille vastaavat rakentamismahdollisuudet yksityiskohtaisen kaavoituksen mukaisesti.(Vrt. myös kohta 4.4.1)

5.3.1 Valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden huomiointi

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden konkretisointi on toteutunut pääosin maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa ei ole merkintöjä ranta- asemakaava- alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

Kuntatasolla valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat pääosin yleiskaavoituksessa. Alueelle on laadittu Karjalohjan Mustlahden rantaosayleiskaava, joka on hyväksytty Karjalohjan kunnanhallituksessa vuonna 1987. Vaikka rantaosayleiskaava onkin oikeusvaikutukseton, on sillä suuri merkitys ohjeellisena lähtökohtana alueen tarkemmalle kaavoitukselle.

Alueella ei ole vahvistettua yleiskaavaa. Yksittäisten valtakunnallisten erityistavoitteiden osalta on syytä todeta, että kaavoitettavalla alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita maisema- alueita, valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä eikä valtakunnallisesti merkittäviä esihistoriallisia suojelukokonaisuuksia. Alueella ei ole myöskään muita sellaisia arvoja, jotka vaikuttaisivat laajempaa aluetta koskevien kaavojen ohjausvaikutuksen kautta ranta- asemakaavaratkaisuihin.

Alueiden käytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma- asutus on suunniteltu niin, että luontoarvoltaan arvokkaiden ranta- alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys turvataan.

Mustlahden muinaisjäännösalue on merkitty kaavaan vanhan kartta- aineiston perusteella tehdyn rajauksen mukaisesti osa- aluemerkinnällä sm-2.

Uudet 1.4.2018 voimaan tulleet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoivat maankäyttö- ja rakennuslain suunnittelun tavoitteita valtakunnallisesti merkittävissä asioissa. Ne eivät laajenna kaavojen sisältövaatimusten alaa eikä uudistus näin ollen aseta uusia tavoitteita Mustlahden ranta- asemakaavalle ja sen muutokselle. Kaavan tavoitteet ovat uusien valtakunnallisteen alueidenkäyttötavoitteiden mukaisia.

5.3.2 Vaikutukset palveluihin

Kaava- alueen rakennusten käyttötarkoituksesta ja alueen maantieteellisestä sijainnista johtuen ei ole ollut tarvetta osoittaa alueita palvelutoimintoja varten. Kaavasta johtuvalla vähäisellä pysyvien asukkaiden ja vapaa- ajan asukkaiden lisäyksellä ei ole oleellista merkitystä palvelujen kysyntään

5.3.3 Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön

Ranta- asemakaavalla ja kaavamuutoksella lisätään Mustlahden kylän elinvoimaa ja edistetään talouskeskuksen arvokkaan rakennetun ympäristön säilymistä sijoittamalla uudisrakentaminen riittävän etäälle Uusmiehen tilan talouskeskuksen tasapainoisesta kokonaisuudesta.

Uudet asuinrakennukset ja lomarakennukset voidaan omilla erillisillä rakennuspaikoillaan suunnitella niin, että ne sopeutuvat luontevasti ympäristöönsä. Kaava luo myös hyvät edellytykset vanhojen rakennusten kunnostamiselle ja hienovaraiselle täydennysrakentamiselle. Uusilla sr-merkinnöillä turvataan tärkeiden rakennusten suojelua ja edistetään niiden hoitoa.

5.3.4 Vaikutukset maisemaan ja luonnonympäristöön

Alueen pitkäaikainen perinne ympäristön vaalimisessa ja tätä kaavatyötä varten laadittu Lohja Mustlahti - luontoselvitys ovat antaneet hyvät lähtökohdat kaavoitukselle ja kaavan muuttamiselle. Kaavalla turvataan tärkeiden luontoarvojen säilyminen ja varmistetaan rakentamisen ja ympäröivän luonnon yhteensovittaminen. Uudisrakentaminen toteutetaan mahdollisimman vähäisellä maaston muokkaamisella. Tämä on varmistettu hyvin valituilla rakennuspaikoilla ja luonnontilaan jätettävien rakennuspaikkojen osien tarkoilla rajauksilla ja luontoa säästävillä kaavamerkinnöillä ja – määräyksillä.

Enäjärvestä on käytettävissä veden laatua koskevia selvityksiä. Seuraavilla sivuilla (2 sivua) on otteita Länsi- Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n selvityksestä. Kaavalla ja kaavamuutoksella osoitetaan rantaan vain yksi uusi rakennuspaikkaa ja sen lisäksi toinen rakennuspaikka, jolla korvataan vastaavalla rakennuspaikalla ollut rakennusoikeus, joka on rauennut (vrt. 3.2 kohta 8 Päätökset ja suunnitelmat). Nämä rakennuspaikat eivät aiheuta lisäkuormitusta vesistöön ottaen huomioon rakennusten etäisyydet rannasta, luonnontilassa säilytettävä ranta- alue ja se, että jätevesijärjestelyt toteutetaan Lohjan viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Kaavan määräyksillä varmistetaan osaltaan se, ettei lisäkuormitusta synny. On syytä myös korostaa, että kaava- alue muodostaa vain 0.8 % Enäjärven ranta-alueesta.

Jätevesien käsittelyyn liittyvistä kysymyksistä on kaavaa laadittaessa ja määräyksiä kehitettäessä neuvoteltu Lohjan kaupungin viranhaltijoiden kanssa.

5.3.4 Vaikutukset vesihuoltoon ja jätevesien käsittelyyn

Vesihuollon ja jätevesien käsittelyn järjestelyt hoidetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti ja kaupungin viranomaisten ohjeiden mukaan lähtökohtana alueen perinteelliset pienimittakaavaiset ja ympäristöystävälliset ratkaisut.

Alueella on hyvät pohjavesivarat. Esitetty vähäinen lisärakentaminen ei muodosta ongelmaa veden saatavuudelle.

Lohjan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisesti kaavassa on huomioitu vesihuollon järjestäminen toiminnallisesti, taloudellisesti ja ympäristönäkökulmat huomioon ottaen. Kaavassa on myös huomioitu kaava-alueen ja sen ympäristöalueiden olemassa olevat vesihuoltojärjestelmät. Kaava siis mahdollistaa tarkoituksenmukaiset vesihuoltoratkaisut koko alueella sekä sen, ettei Enäjärven veden laatu ole miltään osin uhattuna,

Uudisrakentamisen myötä paranevat myös mahdollisuudet tavoitteena olevan vesiosuuskunnan perustamiseen ja alueen liittämiseen aikanaan osaksi Lohjan kaupungin vesihuoltoa, esimerkiksi Lohilammen vesiosuuskunnan laajennusosana. Lohilammen vesiosuuskunta sisältyy Lohjan vesihuollon kehittämissuunnitelmaan.

TUTKIMUKSET

Enäjärvestä on otettu vesinäytteitä alkaen vuodesta 1969 (© OIVA - Ympäristö- ja paikkatietopalvelu asiantuntijoille 15.4.2014, © SYKE, ELY-keskukset), runsaat 230 vesinäytteenottokertaa on tehty yhteensä 14 havaintopaikalla. Eniten näytteitä on otettu Kahdenselältä liittyen Sammatin jätevesipuhdistamon velvoitetarkkailuun. Usein havainnoituja ovat ollet myös Ruissaaren, Isosaaren, Elämännokan ja Kivinokan syvänteet.

Vedestä on tutkittu pääasiassa yleisiä veden laatua kuvaavia ominaisuuksia (mm. happi, ravinteet, klorofylli, pH, sameus, väri, kiintoaine, sähkönjohtavuus, kemiallinen hapenkulutus, rautapitoisuus, bakteeripitoisuudet). Ruissaaren havaintopaikalta on 1980- ja 1990-luvuilla mitattu jonkin kerran myös sulfaattipitoisuutta.

VEDEN LAADUN SEURANTA

Monimuotoisen Enäjärven veden laatu vaihtelee alueittain: järven pääaltaan tila on parempi kuin länsi- ja itäosien sokkeloisempien alueiden. Näillä www-sivuilla oleva vedenlaatukuvaaja kuvaa Elämännokan havaintopaikan veden laatua. Havaintopaikka on kokonaissyvyydeltään 19 m ja sijaitsee suurimman selkäalueen eteläosassa. Enäjärven veden laatua käsitellään usein kolmena osa-alueena (osa-alue A= Enäjärven keskiosa, osa-alue B= järven kaakkoiskulma, osa-alue C= järven länsi- ja lounaisosa).

Happitilanne Enäjärven syvänteiden happipitoisuudet heikkenevät usein erityisesti talvisin. Heikoin tilanne on yleensä järven länsiosassa (osa-alueella C), paras suurimmalla selkäalueella (osa-alue A).

Talvella 2014 järven happitilanne oli hyvä ja selvästi parempi kuin edellisinä talvina. Lievää hapen vajausta todettiin pohjanläheisissä vesikerroksissa alueella B ja C (Erkkilä, H. 2014: Enäjärven tila talvella 2014. Enäjärven suojeluyhdistys, jäsenkirje 1/2014).

Rehevyys Päällysveden kokonaisfosforipitoisuus vaihtelee Enäjärven eri alueilla. Osa-alueella A pitoisuudet ovat yleensä selvästi muuta järveä alempia.

Talvella 2014 kokonaisfosforipitoisuudet olivat kaikilla osa-alueilla selvästi edellisvuotta alempia ja myös keskimääräistä alempia alueilla A ja C. Kokonaistyppipitoisuudet olivat alueilla B ja C huomattavasti keskimääräistä suurempia ja alueella A vähän keskimääräistä suurempia (Erkkilä 2014).

Muu veden laatu

BIOLOGINEN SEURANTA

Plankton ja kasvillisuus Enäjärven pääaltaalta (Ruissaari) on ympäristöhallinnon kasviplanktonrekisterin (Hertta-tietokanta/kasviplankton) mukaan otettu kasviplaktonnäytteet elokuussa 2009, heinäkuussa 2012 ja elokuussa 2012. Vuoden 2009 näytteissä runsaimmat leväryhmät biomassojen perusteella olivat kultalevät ja nielulevät, heinäkuussa 2012 piilevät ja elokuussa 2012 jälleen kultalevät ja nielulevät.

Uudenmaan ELY-keskuksen toimeksiannosta Enäjärven Kahdenselältä otettiin kasviplanktonnäyte elokuussa 2011, ennestään alueelta on kpl-rekisterissä tiedot vuodelta 2007. Tulosten perusteella aluetta luonnehdittiin mesotrofiseksi eli keskiravinteiseksi. Planktonin runsaimmat leväryhmät olivat vuonna 2011 piilevät, (30 % kokonaisbiomassasta), sinilevät 23 % (joista haitallisia 12 %) ja viherlevät 22 %. Millään leväryhmällä ei ollut selvää valta-asemaa. Kummankin tutkitun vuoden kasviplanktonbiomassa oli samaa tasoa (Keskitalo, J. 2012:Kasviplantonlajisto ja -biomassa Uudenmaan seurantajärvillä vuosina 2010-2011. Helsingin yliopisto, Lammin biologinen asema. 7.8.2012. Moniste 43 s.).

Myös järven vesikasvillisuutta on selvitetty vuosina 2000 ja 2001 (Penttilä, S. 2001: Sammatin Enäjärven hajakuormituksen ja vesikasvillisuuden selvitysohjelman loppuraportti. Uudenmaan ympäristökeskuksen monisteita nro 104 38 s.). Lajistossa esiintyi lähinnä neutraaleja ja rehevyyttä ilmentäviä lajeja. Vesikasvillisuuden runsaus on paikoin koettu Enäjärvellä haitalliseksi.

Pohjaeläimet Enäjärven pohjaeläimistöstä on kirjoitettu suojeluyhdistyksen juhlajulkaisussa (Paasivirta, L. 1999: Enäjärven pohjaeläimistö. Enäjärven suojelyhdistyksen 25 v. juhlajulkaisu). Järven pohjaeläimistö on poikkeuksellisen runsaslajinen johtuen järven suuresta koosta ja monipuolisista elinympäristöistä. Isoselällä on hyvinkin karuja kivikkorantoja, joissa elää joitakin aikaisemmin vain Lapista tunnettuja lajeja. Toisaalta järvessä on runsaasti reheviä poukamia ja lahtia, joissa elää mm. 171 surviaissääskilajia.

Kalasto Enäjärven kalastoa on kartoitettu koekalastuksin ja kalastustiedusteluin (Niinimäki, J. 1999: Enäjärven kalasto ja kalastus. Enäjärven suojeluyhdistyksen 25 v. juhlajulkaisu). Koekalastuksessa tavatut lajit olivat: särki, ahven, salakka, kiiski, lahna, sorva, hauki, siika, made, ruutana, kuha, kuore. Vapaa-ajankalastajat olivat saaneet lisäksi taimenta ja muikkua. Järveen on istutettu myös karppia ja kirjolohta. 1990-luvulla järvi todettiin hyvin särkikalavaltaiseksi ja hoitokalastukset käynnistettiin. Hoitokalastuksia on tehty vuosina 1996-1999, 2001-2003, 2007 ja 2008. Tietoa kalastosta ja hoitokalastuksista on koottu Enäjärven kunnostussuunnitelmaan (Hagman 2012, vrt. kohta järven kunnostuksista).

Muutos järven tilassa

Seuranta Enäjärven suojeluyhdistys on ottanut ja ottaa edelleen aktiivisesti vesinäytteitä järvestä. Kahdenselän syvännettä on seurattu 1970-luvulta alkaen liittyen Sammatin jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailuun. Puhdistamo suljettiin kesällä 2013, vuosi 2014 on viimeinen puhdistamon velvoitteeseen liittyvä seurantavuosi.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry / Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, 08100 Lohja / Västra Louhigatan 31, 08100 Lojo
puh./tel. (019) 323 623, fax. (019) 325 697
vesi.ymparisto(at)vesiensuojelu.fi
www.luvy.fi

Jätevedet hoidetaan viranomaisten ohjeiden ja määräysten ja ranta-asemakaavaan otettujen määräysten mukaisesti. Loma- asuntojen osalta on kaavassa annettu määräys vesikäymäläkiellosta siten, että RA- kiinteistö voidaan varustaa vesikäymälällä vain, mikäli se liittyy alueella toimivan kunnallisen vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, joka on kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukainen. Rantaan sijoittuvien loma- asuntojen osalta on annettu myös määräykset harmaiden jätevesien käsittelystä.
Kaavassa osoitetut pysyvään asumiseen tarkoitetut rakennuspaikat on suunniteltu sijailtaan ja kooltaan sellaisiksi, että jätevedet voidaan käsitellä kullakin rakennuspaikalla.

Kaava on kokonaisuudessaan suunniteltu siten, ettei jätevesistä aiheudu mitään uhkaa Enäjärven veden laadulle.

5.4 Ympäristön häiriötekijät

Alueella ei ole mitään häiriötekijöitä.

5.5 Kaavamerkinnät ja kaavamääräykset

Kaavamerkinnät ja - määräykset on laadittu niin, että ne varmistavat kaavalle asetetut tavoitteet ja mahdollistavat rakentamisen joustavasti eri olosuhteissa. Erityisesti on haluttu antaa mahdollisuudet ympäristöön sopiviin yksilöllisiin ratkaisuihin paikallisten rakennuslupaviranomaisten mahdollistamissa puitteissa.

Rakennuslupaviranomaisilla on mahdollisuudet ennakkoneuvonnalla ja suunnittelun ohjauksella vielä tukea asetettujen tavoitteiden toteutumista hyvän ja viihtyisän ympäristön syntymiseksi.

5.6 Nimistö

Kaavatie- merkinnällä osoitetuille tieyhteyksille on ranta- asemakaavaan
ja ranta– asemakaavan muutokseen merkitty nimet Isosaarentie ja Nuottarannantie.

6. RANTA- ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Toteutusta ohjaavat kaavan merkinnät ja määräykset ja kaavaan liittyvät erityismääräykset sekä tämä kaavaselostus. Kaava-alueen toteuttaminen riippuu maanomistajien omista tarpeista ja mahdollisuuksista. Alueen rikkautena on ranta- alueiden lisäksi syytä erityisesti mainita vanhojen rakennusten muodostama perinteinen ja tiivis talouskeskuskokonaisuus ja rakentamisesta vapaaksi jäävä laaja ja vaikuttava peltomaisema.

Ranta- asemakaavan toteutuksen seuranta tapahtuu osana Lohjan kaupungin normaalia kaavojen toteutumisen seurantaa ja rakennuslupatilannekartoitusta.

8. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

tarkistettu 5.3.2019

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

koskien ranta- asemakaavan laatimista ja muuttamista Lohjan kaupungin Karjalohjan Mustlahden kylässä.

Alue muodostuu tiloista	Uusmies	444-473-1-65
	Sorri	444-473-3-74
	Uusmies 1	444-473-3-80
	Pläsinnokka	444-473-3-78
	Pläsinpellon ranta	444-473-3-77
	Vähäsorri	444-473-3-79
	Aakustinpelto	444-473-3-75
	Pläsinpelto	444-473-3-76
	Marjalahti	444-473-3-34

Ranta- asemakaavoitettava- alue sijaitsee Lohjan länsiosassa seuraavalla sivulla olevien karttojen osoittamassa paikassa.

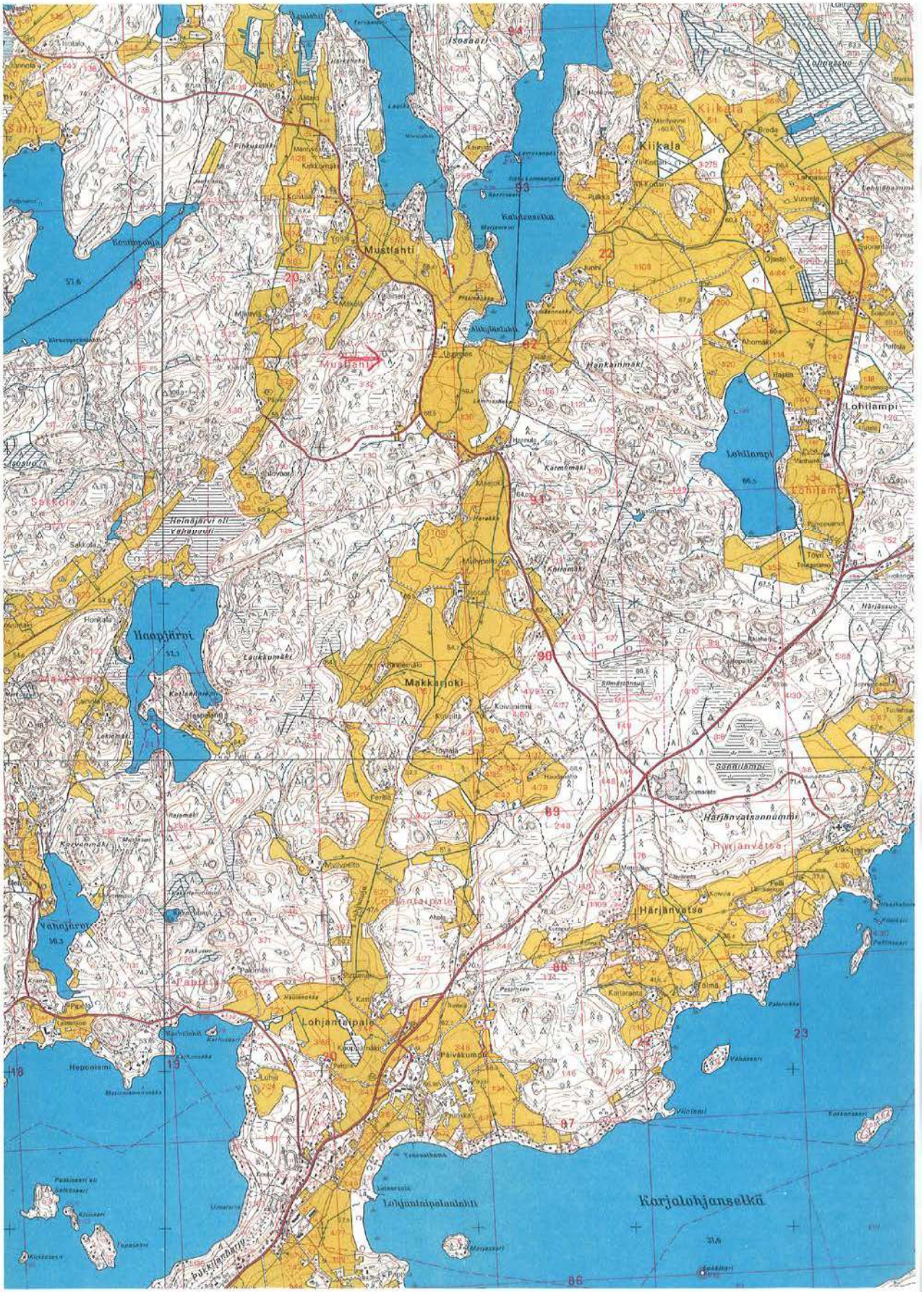

RANTA- ASEMAKAAVA- ALUEEN SIJAINTI ON OSOITETTU NUOLELLA

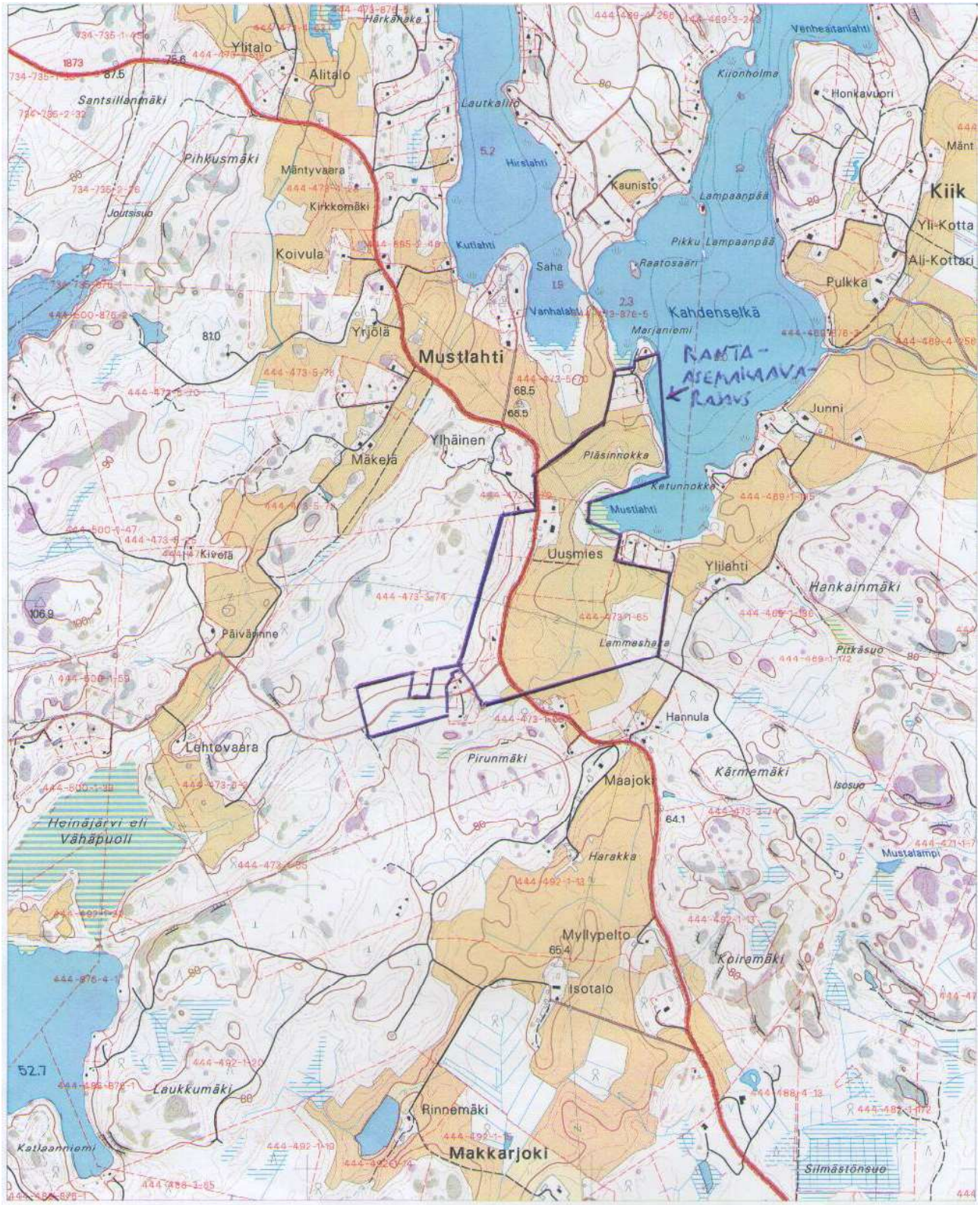

Maastotietokanta ja kiinteistöjaotus (KRK)

1 : 20 000

1 cm kartalla vastaa 200 metriä maastossa.

Kiinteistöjaotus on 17.07.2014 mukainen.

Kiinteistörajoissa voi olla epätarkkuuksia. Kiinteistön tarkka ulottuvuus selviää toimitusasiakirjoista ja maastosta.

Kartan koordinaattijärjestelmä on ETRS-TM35FIN.

Copyright Maanmittauslaitos

Aineiston kopiointi tai muu käyttö ilman Maanmittauslaitoksen lupaa on kielletty.

Tulosteen muste ei ole arkistokelpoista, eivätkä värit kestä ultraviolettivaloa.

KAAVOITUKSEN TAVOITTEET

Ranta- asemakaavan laatimisen ja muuttamisen yleistavoitteena on rakentamisen edellytysten luominen osalle Mustlahden kylän aluetta (vrt. sijaintikartta). Tavoitteena on maatilan talouskeskuksen muodostaman rakennetun kulttuuriympäristön säilyttäminen ja edelleen kehittäminen. Nämä asiat huomioiden tavoitteena on mahdollistaa ranta- asemakaavoitettavan ja kaavamuutosalueen edelleen kehittäminen. Lisäksi halutaan varmistaa luonnon ja maiseman monimuotoisuuden säilyminen ja samalla luoda riittävässä määrin edellytyksiä sopivalle määrälle uudisrakennuksia ja täydennysrakentamista. Voimassa olevan rantakaavan alueelle on vahvistettu ratavaraus ELSA- rataa varten. Tavoitteena on lisäksi mahdollistaa ratavarauksen poistamisella vapautuvien maa- alueiden suunnitelmallinen käyttö huomioon ottaen sekä maisemalliset että taloudelliset kulttuuriympäristöön liittyvät arvot.

Suunnittelutyön alkuvaiheessa selvitettiin yksityiskohtaisesti alueella olevat uusien rakennusten rakentamiseen parhaiten soveltuvat paikat sekä alueella olevien rakennettujen rakennuspaikkojen vaihtoehtoiset täydennysrakentamismahdollisuudet. Kullekin uudelle rakennuspaikalle laaditaan tarvittaessa yksityiskohtainen rakentamistapaohje, joka sisällytetään kaavakarttaan, mikäli sitä rakennetun ympäristön kannalta on pidettävä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Pääosa kaavoitettavasta alueesta tulee edelleen olemaan maa- ja metsätalouskäytössä.

Maanomistajilla on mm. seuraavia kaavoitusta koskevia tavoitteita:

Rakentamattomat alueet

- alueen maisemaan ja luonteeseen soveltuva lomarakentaminen sekä asuinrakentaminen
- peltoalueiden säilyttäminen laajoina ja yhtenäisinä kokonaisuuksina

Rakennetut alueet

- maatilan arvokkaan talouskeskuksen ja sen ympäristön säilyttäminen
- nykyisen rakennuskannan pysyttäminen ja sen korjaamisen mahdollistaminen
- nykyisten rakennusten laajennus- ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen
- uusien rakennuspaikkojen sijoittaminen nykyistä rakennettua ympäristöä täydentäen

KAAVOITUKSEN LÄHTÖKOHDAT, LAADITTAVAT SELVITYKSET JA AIKAISEMMAT SUUNNITELMAT

Ranta- asemakaavan lähtökohdan muodostaa alueelle vahvistettu maakuntakaava. Lähtökohtina ovat lisäksi Karjalohjan kunnan rakennusjärjestys ja 1.5. 2015 voimaan tullut Lohjan kaupungin rakennusjärjestys, joka on korvannut em. Karjalohjan kunnan rakennusjärjestyksen. Lisäksi lähtökohtina ovat olleet Lohjan maankäytön rakennemalli 2013- 37 ja kaavoitettavan alueen olemassa oleva rakennettu ympäristö sekä tälle kaavoitettavalle alueelle ja kylän lähialueille aikaisemmin vahvistetut ranta- asemakaavat.

Kaavatyötä varten on laadittu erillinen luonto- ja ympäristöselvitys.

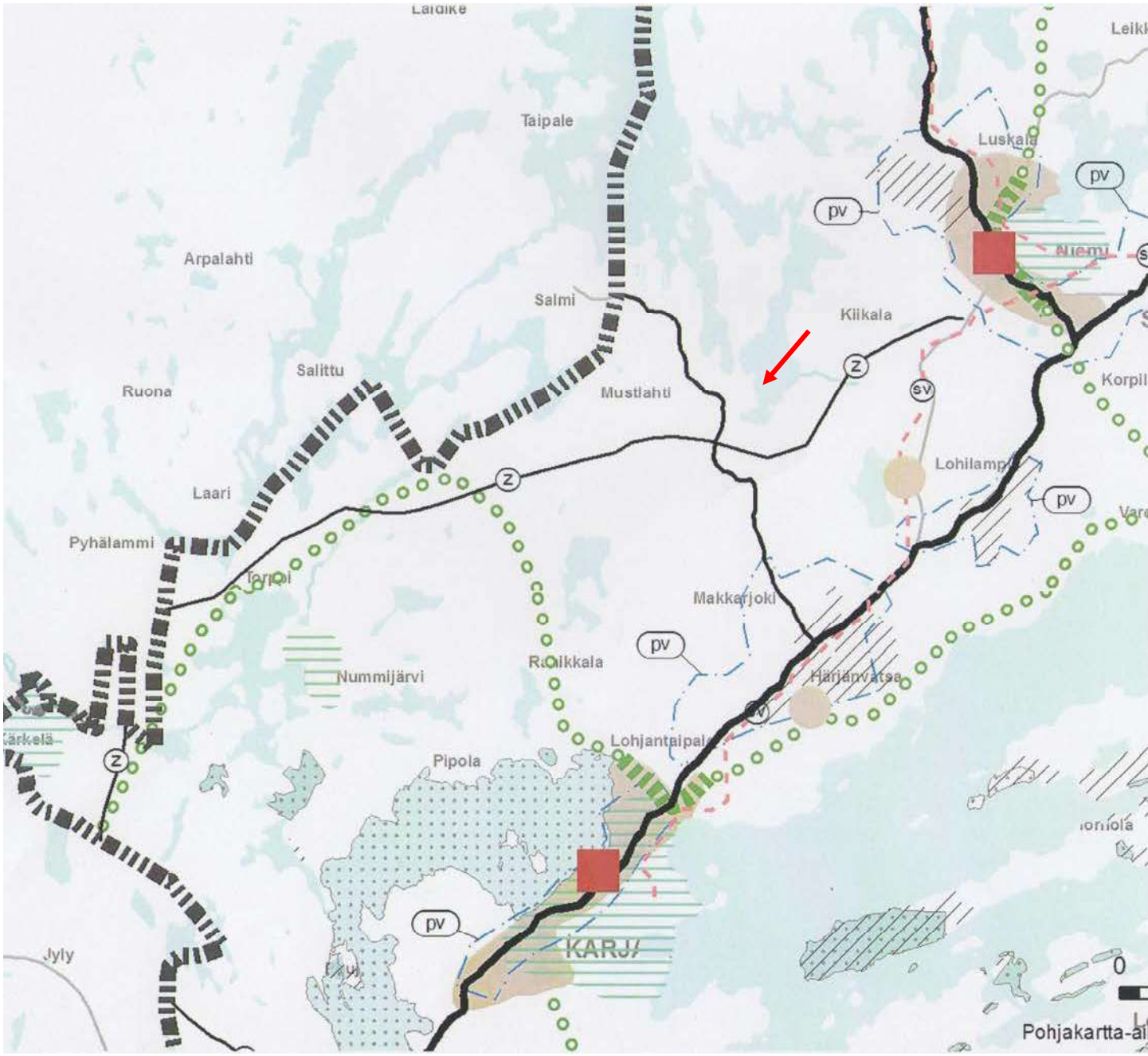

UUDENMAAN VAHVISTETTUJEN MAAKUNTAKAAVOJEN YHDISTELMÄSSÄ ALUEELLE EI OLE OSOITETTU KÄYTTÖTARKOITUSTA.

RANTA-ASEMAKAAVA-ALUEEN SIJAINTI ON OSOITETTU NUOLELLA

OTE KARJALOHJAN MUSTLAHDEN RANTAOSAYLEISKAAVASTA, JOKA ON HYVÄKSYTTY KARJALOHJAN KUNNANHALLITUKSESSA 1987. KAAVA ON OIKEUSVAIKUTUKSETON.

Osayleiskaavassa ranta- asemakaavoitettava alue on pääosin maa- ja metsätalousaluetta. Länsipuoleinen osa M-1 ja itäpuoleinen osa M-2. M-1- alueelle ei tule sijoittaa uusia rakennuksia muuta kuin maa- ja metsätalouden harjoittamista varten. M-2- alueelle saa rakentaa haja- asutusta. Enäjärven etelärantaan on osoitettu lisäksi LV-alue eli venevalkama. Lomarakennusten rakennuspaikat on osoitettu merkinnöillä RA-1, RA-2 ja RA-3. RA- 2— merkinnällä osoitetulle alueelle ei osayleiskaavan mukaan tule sijoittaa uusia loma- asuntoja.

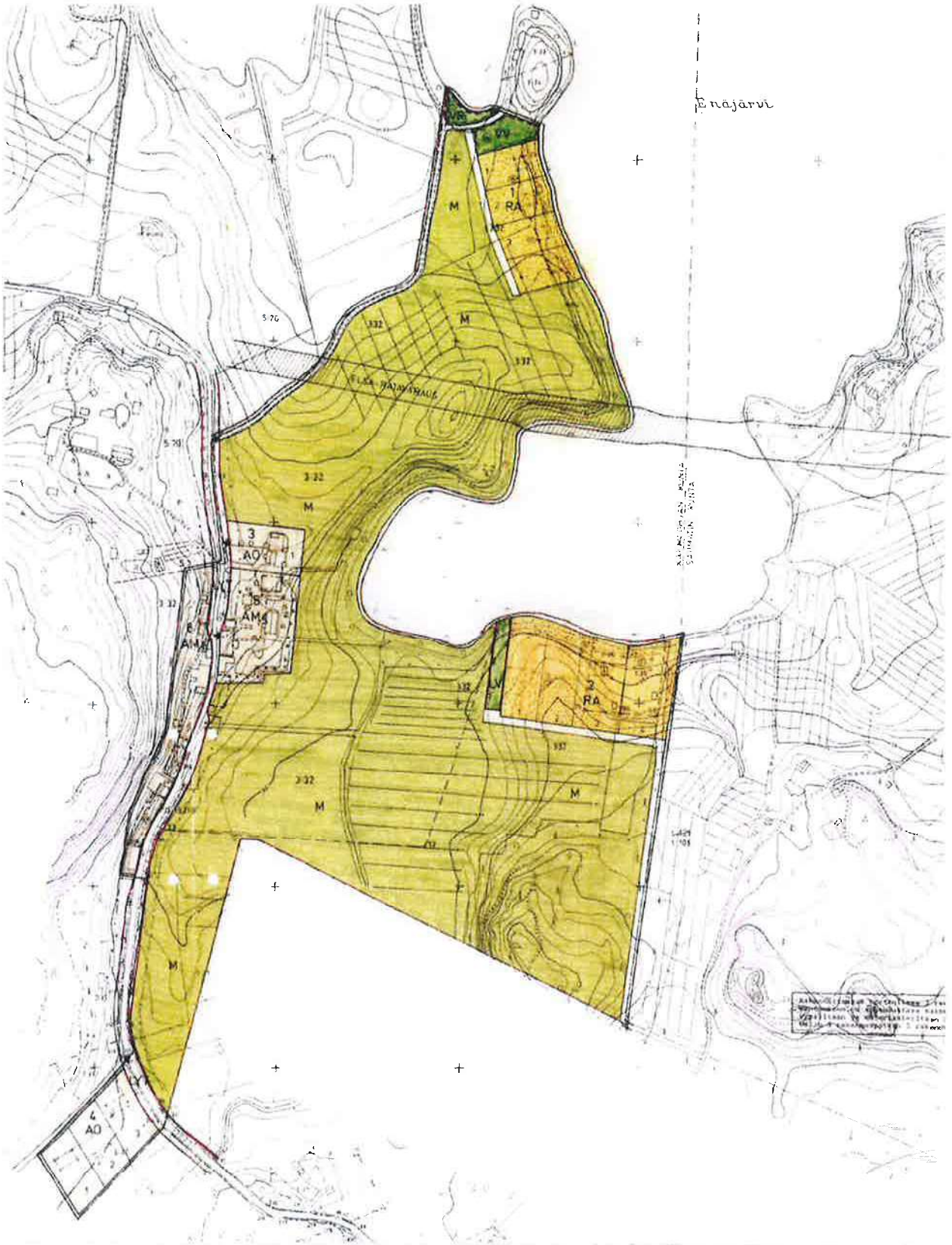

KARJALOHJAN KUNTA, UUSMIES- SORRI RANTA- KAAVA ON VAHVISTETTU 1995. Ranta- asemakaavassa (rantakaava) kaavoitettava alue on merkitty seuraavilla merkinnöillä: Pääosa- alueesta on maa- ja metsätalousaluetta M. Alueen pohjoisosan poikki on merkitty ELSA- ratavaraus. Kaava- alueen eteläpäässä on yleiseen käyttöön varattu venevalkama- alue LV ja pohjoisosassa rantakaava- alueen käyttöön varatut uimaranta- alue VV ja puistoalue VP. Maatilan talouskeskusten korttelialue osoitettu merkinnällä AM/s, alue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään. Lisäksi on osoitettu erillispientalojen korttelialueita merkinnällä AO. Lomarakennusten rakennuspaikat on osoitettu merkinnällä RA.

OSALLISET
Kaava- alueen pääosallisia ovat maanomistajat ja tontinvuokraajat sekä kyläyhdistys ja tiekunnat. Osallisia ovat lisäksi kaava- alueen lähialueiden maanomistajat ja tontinvuokraajat sekä erilaiset yhdistykset ja järjestöt, joita kaavan laatiminen saattaa koskea.

Viranomaisosallisia ovat:
Lohjan kaupunki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ELY- keskus
Uudenmaan liitto
Museovirasto
Länsi- Uudenmaan maakuntamuseo
Liikennevirasto

Muita tässä yhteydessä mainittavia osallisia ovat:
Karjalohjan aluetoimikunta
Isosaarentien ja Sakkolantien tiekunnat
Enäjärven suojeluyhdistys
kalastuskunta/ Mustlahden osakaskunta
Karjalohjan kotiseutuyhdistys
Caruna/ Sähkölaitos

KAAVAAN LIITTYVÄN VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN
Tiedottaminen
Osallistuminen
Viranomaisyhteistyö

Tiedottaminen ja vuorovaikutus toteutetaan avoimuutta noudattaen ja suunnittelun kulkua vastaavana.

RANTA- ASEMAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI
Selvitettävät vaikutukset:
Kaavaratkaisua on arvioitu maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) esitettyjen näkökohtien osalta. Erityistä huomiota on kiinnitetty monipuolisen luonnon ja rakennetun kulttuuriympäristön merkitykseen suunnittelun lähtökohtana sekä siihen, että kaava- alueelle voidaan järjestää tarpeelliset ja hyvin toimivat jäte- ja vesihuoltojärjestelyt.

Vaikutusten arvioinnin menetelmät:
Vaikutuksia arvioidaan kirjallisten lähtötietojen perusteella, perusteellisilla maasto-havainnoinneilla ja keskusteluilla tarvittavien asiantuntijoiden kanssa. Tätä työtä varten laadittava luonto- ja ympäristöselvitys sekä kaavan yhteydessä tehtävä rakennetun ympäristön analyysi muodostavat käytännön arvioinnin välineet.

KAAVOITUKSEN KULKU, AIKATAULU JA PÄÄTÖKSENTEKO
Osallistumis - ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville Lohjan kaupungissa 3 – 31.12. 2014. ja lähetettiin maanomistajille, asukkaille, rajanaapureille ja muille osallisille sekä esiteltiin yleisötilaisuuden yhteydessä. Aloituskokous viranomaisille järjestettiin Uudenmaan ELY-keskuksessa 6.2.2015.
Muilta osin työ eteneminen on ollut pääpiirteissään seuraava:

-Maastokatselmuksia ja kaavoitettavan alueen maanomistajien haastatteluja.
-Kaavoittaja ja maanomistajat kävivät neuvotteluja Lohjan kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyydestä ja kaavaprosessin toteuttamisesta.
-Museoviraston intendentti teki alueella arkeologisen selvityksen 1.6. 2015.

-Ranta- asemakaava ja - muutosluonnos laadittiin vuorovaikutteisesti maanomistajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa.
-Lohjan kaupunki asetti ranta- asemakaava- ja kaavamuutosluonnoksen virallisesti nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten 3.2. 2016 – 3.3. 2016 ja kaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot.
-Osallisilla oli mahdollisuus esittää em. nähtävillä oloaikana mielipiteensä kaavaluonnoksesta
-Lausunnoista laadittiin vastine ja käytiin neuvottelu Lohjan kaupungin edustajien kanssa
-ELY- keskuksen edustajat tutustuivat kaava- alueeseen 29.6. 2016 Karjalohjan Mustlahdessa pidetyn neuvottelun yhteydessä.
-Ranta- asemakaava- ja kaavamuutosehdotus valmistui talvella 2017. Kaavaehdotus jätettiin Lohjan kaupungin käsittelyyn 6. kesäkuuta 2017. Lokakuun 27. pidettiin asiasta neuvottelu kaupungin 6.10. esittämien huomioiden johdosta.
-Lohjan vetovoimalautakunta käsittelee ranta- asemakaava- ja kaavamuutosehdotusta joulukuussa 2017 ja asettaa sen virallisesti nähtäville vuoden 2018 alussa.
-Kaavaehdotus asetettiin virallisesti nähtäville ajalla 17.1.- 15.2. 2018.
-Ranta- asemakaava- ja kaavamuutosehdotuksesta on pyydetty 10 lausuntoa.
-Lausunnoista laadittiin vastine ja käytiin neuvottelu Lohjan kaupungin edustajien kanssa 9.6.2018.
-Tarkistettu kaavaehdotus jätettiin 10.9. 2018 Lohjan kaupungin käsittelyyn.
-Tarkistetusta kaavaehdotuksesta saatiin ELY- keskuksen lausunto 31.10. 2018.
-Lohjan vetovoimalautakunta käsitteli asiaa 23.1. 2019 ja päätti äänestyksen jälkeen äänin 7-5 palauttaa asian uuteen valmisteluun
-Lohjan kaupunginhallituksen puheenjohtaja on päätöksellään 29.1. 2019 päättänyt käyttää kuntalain 92 §:n mukaista otto- oikeuttaan vetovoimalautakunnan päätökseen
-Lohjan kaupunginhallitus on päätöksellään 4.2. 2019 päättänyt äänestyksen jälkeen ääni 7 -6 palauttaa asian valmisteluun

KAAVAN LAATIJA

Kaavan laatii arkkitehti SAFA Leena Heinänen/ Arkkitehtitoimisto Leena Heinänen Oy. Yhteystiedot ovat p. 050- 500 4605, sähköpostiosoite heinanen.pusula@kolumbus.fi. Leena Heinäsen postiosoite on Vanhakyläntie122, 08500 Lohja.

Lohjan kaupungissa asiaa hoitaa yleiskaavoittaja Teija Liuska- Eloranta p. 044 3744418 ja sähköpostiosoite teija.liuska-eloranta@lohja.fi

PALAUTE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevat kehittämisehdotukset voi osoittaa yllä nimetyille henkilöille.

9. LUONTOSELVITYS

Lohja

Mustlahti - luontoselvitys

Luontopalvelu Vanamo – 14.8.2015

Sisällysluettelo

1. Johdanto ……3

2. Selvityksen toteutus …… … 3

2.1. Luonnonsuojelullisesti arvokkaiden kohteiden valintaperusteet …… 4

3. Alueen yleiskuvaus ……5

4. Kartat ja ilmakuvat……..6

5. Osa-alueiden kuvaukset ……..8

6. Linnusto……..16

7. Liito-orava ……..17

8. Lepakot ……...18

9. Yhteenveto ……..18

Lähteet ……20

Liitteet: kasvilajiluettelo, lintulajiluettelo……..21

Kuvat Reijo Pokkinen ©

Selvityksen laatijan yhteystiedot

Luontopalvelu Vanamo

Reijo Pokkinen

Veijolantie 328, 08100 Lohja

040-7402427

luontopalvelu.vanamo@gmail.com

1. Johdanto

Tämän selvityksen toimeksiantaja on Mantere Heikki ja Mantere Hilkka kp. Selvityksen tarkoitus on tuottaa pohjatietoa rantakaavan laatimiseksi. Lähtökohtana on, että selvitys antaa rantakaavan suunnittelulle valmiudet huomioida luonnonsuojelun kannalta arvokkaiden tai muuten luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden ominaispiirteiden säilyminen suunnittelualueella.
Selvitysalue sijaitsee Lohjan kaupungissa noin seitsemän kilometriä Karjalohjalta koilliseen Mustlahden kylässä Enäjärven eteläosassa.

2. Selvityksen toteutus

Selvitysalueelle tehtiin maastokäynti 8.5.2015, 8.6.2015, 16.6.2015 sekä.
Raporttia täydennettiin osa-alueen 5a osalta 21.6.2015. Täydennykseen liittyen tehtiin maastokäynti 21.6.2015.
Koko selvitysalue tarkastettiin kävellen. Ranta kierrettiin kävellen rantaviivaa pitkin sekä veneellä. Maastossa havainnoitiin elinympäristötyyppejä, niiden rakennepiirteitä sekä kasvi- ja eläinlajistoa. Havaittuun lajistoon sekä rakennepiirteisiin perustuen alue jaettiin osa-alueisiin sekä tunnistettiin alueen arvokkaita luontotyyppejä edustavat alueet. Maastossa arvioitiin kuvioiden edustavuutta ja harvinaisuutta. Luonnonarvojen perusteella arvioitiin myös alueiden soveltuvuutta erilaiseen maankäyttöön.
Maastossa arvioitiin metsän soveltuvuutta liito-oravalle sekä alueella sijaitsevia mahdollisia linnustolle arvokkaita kohteita.
Kasvillisuutta kartoitettiin siltä osin kuin se oli tarpeen luontotyyppikartoitusta varten.
Luontotyyppien uhanalaisuuden arviointi pohjautuu julkaisuun Suomen luontotyyppien uhanalaisuus (Raunio ym. 2008).
Lajien uhanalaisuus on tuoreimpien uhanalaisarviointien mukainen (Rassi ym. 2010).
Kartoituksessa käytettiin karttaa 1:4000, ilmakuvaa sekä GPS-paikanninta.
Maastokäynnit teki ja raportin kirjoitti luontokartoittaja (eat) Reijo Pokkinen (Luontopalvelu Vanamo). Selvitysalueen pinta-ala on 72 hehtaaria. Tästä alueesta viljelyaluetta on 30 hehtaaria ja piha-alueita 2 hehtaaria. Rantakaavan suunnittelualue on 53 hehtaaria. Hakkuualueita, viljelyaluetta ja piha-alueita ei kartoitettu.

2.1 Luonnonsuojelullisesti arvokkaiden kohteiden valintaperusteet

Luonnonsuojelullisesti arvokkaiden kohteiden valintaperusteina ovat seuraavat tekijät:

- luonnonsuojelulain suojeltu luontotyyppi (LsL 29 §/LsA 10 §)
- erityisesti suojeltavan lajin esiintymä (LsL 47 §/LsA 22 §)
- luontodirektiivin liitteen IV(a) lajin esiintymä (LsL 49 §/LsA 23 §)
- metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (MeL 10 §/MeA 7 & 8 §)
- vesilain 2 luvun 11 §:ssä mainittu luontotyyppi.
- arvokas vesialue tai virtavesi
- perinnemaiseman luontotyyppi
- geologisesti arvokas muodostuma
- uhanalaisen ja silmälläpidettävän lajin esiintymä
- muu luonnonsuojelullisesti arvokas kohde, kuten vanha tai runsaasti lahopuuta sisältävä metsä

Arvoluokitus:

5. Kansallisesti arvokas. Ainutlaatuisen lajin esiintymä tai erittäin uhanalaisen lajin kansallisesti tärkeä esiintymä. Perustetut suojelualueet. Vaativat yleensä luonnonsuojelualueen perustamista.

4. Maakunnallisesti arvokas. Uudellamaalla erityinen tai ainutlaatuinen elinympäristö tai uhanalaisen lajin tärkeä, elinvoimainen esiintymä. Luonnonarvojen säilyttäminen vaatii usein luonnonsuojelualueen perustamista.

3. Paikallisesti erittäin arvokas. Kohde, jossa on erityisiä luonnonarvoja, uhanalaisen tai harvinaisen lajin esiintymä tai edustava luontotyyppi, joka on erityisen hyvässä luonnontilassa. Luonnonarvojen säilyttäminen edellyttää usein jotain rajoituksia maankäyttöön.

2. Paikallisesti arvokas. Kohteessa on joitain luonnonarvoja, joiden säilyttäminen saattaa vaatia jonkinlaisia rajoituksia maankäyttöön.

1. Vähäiset luonnonarvot. Tavanomaista luontoa. Kyseessä voi olla myös kohde, jonka luonnonarvot ovat tuhoutuneet ja arvoluokitusta voidaan nostaa kun arvot ennallistuvat kohtuullisessa ajassa (n. 40–60 v). Ei rajoituksia alueen käyttöön.

0. Ei luonnonarvoja. Ympäristö on tuhoutunut.

Uhanalaisuusarvio perustuu ”Suomen uhanalaiset luontotyypit” kirjan arvioihin.

3. Alueen yleiskuvaus

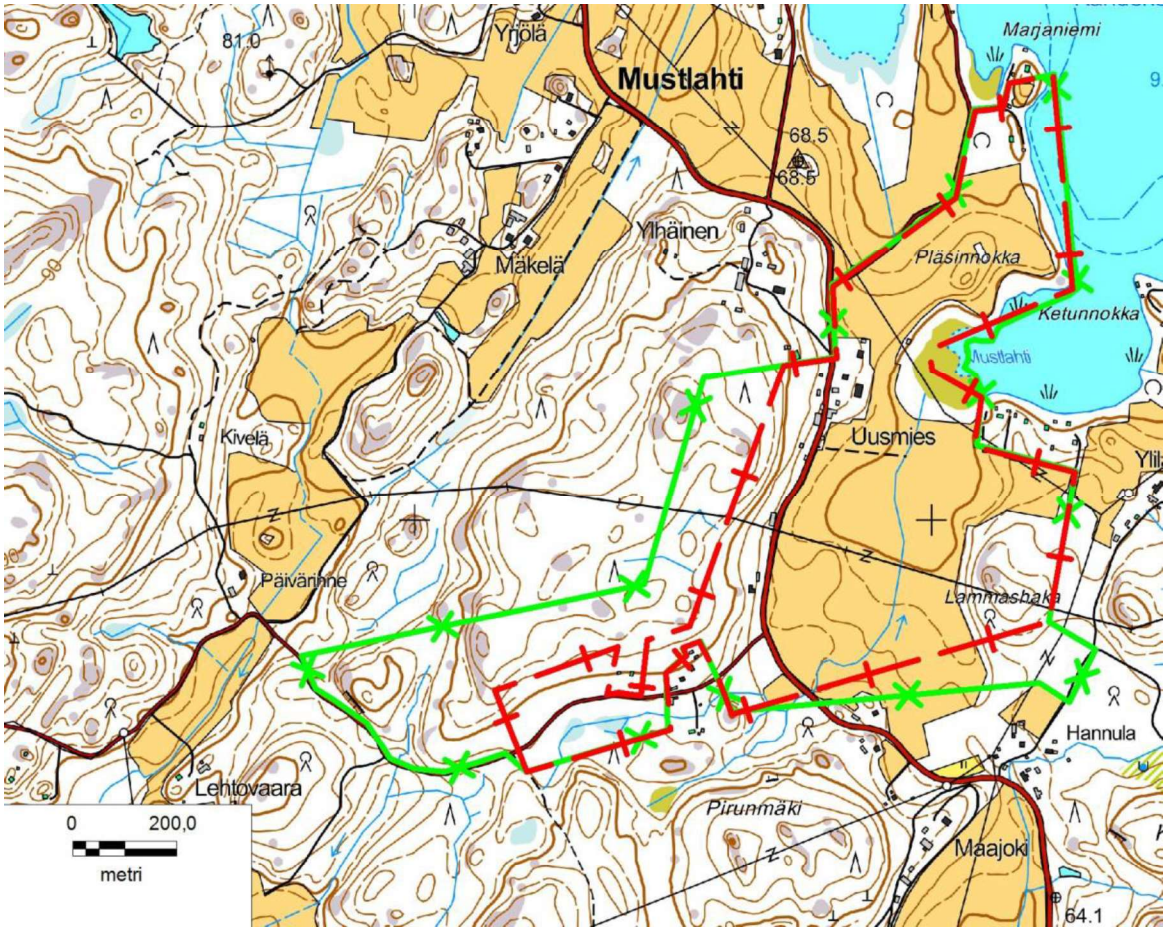

Kartta: ©Luontopalvelu Vanamo/pohjakartta ©MML,2015

Kartta 1. Mustlahden luontoselvityksen selvitysalue (vihreä rajaus), rantakaava-alue (punainen rajaus)

Selvitysalueen keskellä kulkeva Suomusjärventie jakaa alueen kahteen erilaiseen osaan. Suomusjärventien itäpuolella maisemaa hallitsee peltomaisema. Pellot rajautuvat Enäjärveen. Enäjärven pintaa on aikanaan laskettu voimakkaasti, mikä näkyy monin paikoin nykyisestä rannasta noin 20-30 metrin etäisyydellä jyrkästi kohoavasta noin 2-4 metriä korkeasta vanhasta rantapenkereestä. Penger näkyy lähes koko ranta-alueella. Vanhan rantapenkereen ja rannan välinen tasanne tai loiva rinne on kasvillisuustyypiltään erilaisia lehtoja. Rantavyöhyke on eteläosalta ravinteista kosteaa lehtoa ja pohjoisempana pääosin vähäravinteisempaa käenkaali-oravanmarjatyypin lehtoa. Peltoalueen kaakkoisreunassa kohoaa Lammashaan kallio. Länsiosa on pääosin talousmetsää. Metsäalueella on laajoja hakkuualueita. Suomusjärventien länsipuolella nousee kivikkoinen tammia ja vaahteroita kasvava

kuiva lehtomainen rinne. Pääosin alueen metsä on mustikkatyypin (MT) tuoretta kangasta. Sakkolan kylätien eteläpuolella on kostea tervaleppää kasvava ruohoturvekangasalue. Selvitysalueen länsipäässä on hajanainen kallioalue.

4. Kartat ja ilmakuvat

Osa-alueiden kuvauksissa käsitellään ensin metsäiset kuviot 1-19. Kuviot 20-26 ovat hakkuualueita, peltoa ja piha-alueita.

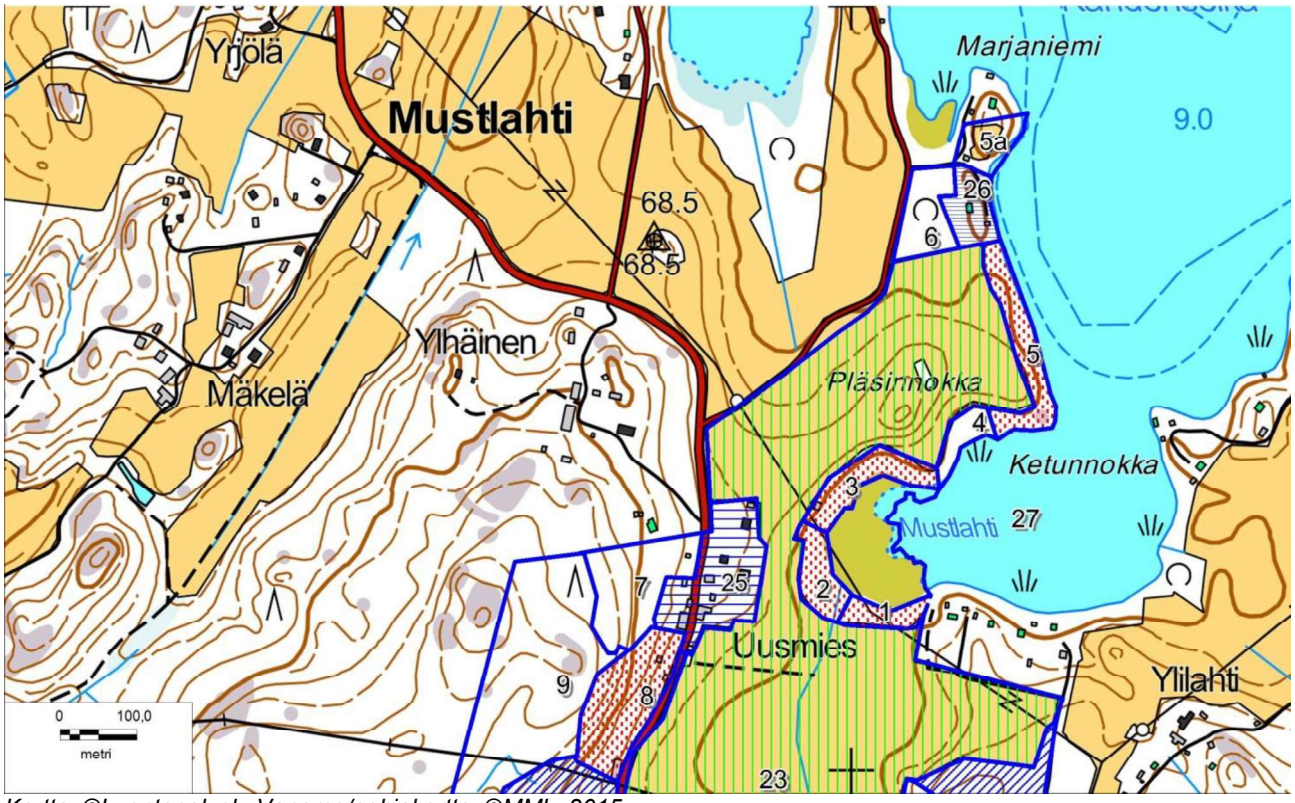

Kartta: ©Luontopalvelu Vanamo/pohjakartta: ©MML, 2015

Kartta 2. Mustlahden luontoselvityksen osa-alueet, pohjoisosa. Alueet, joilla erityisiä luontoarvoja *(punainen rasteri*), hakkuualueet *(vinoviivoitus)* peltoalueet *(pystyviivoitus)*, piha-alueet *(vaakaviivoitus*)

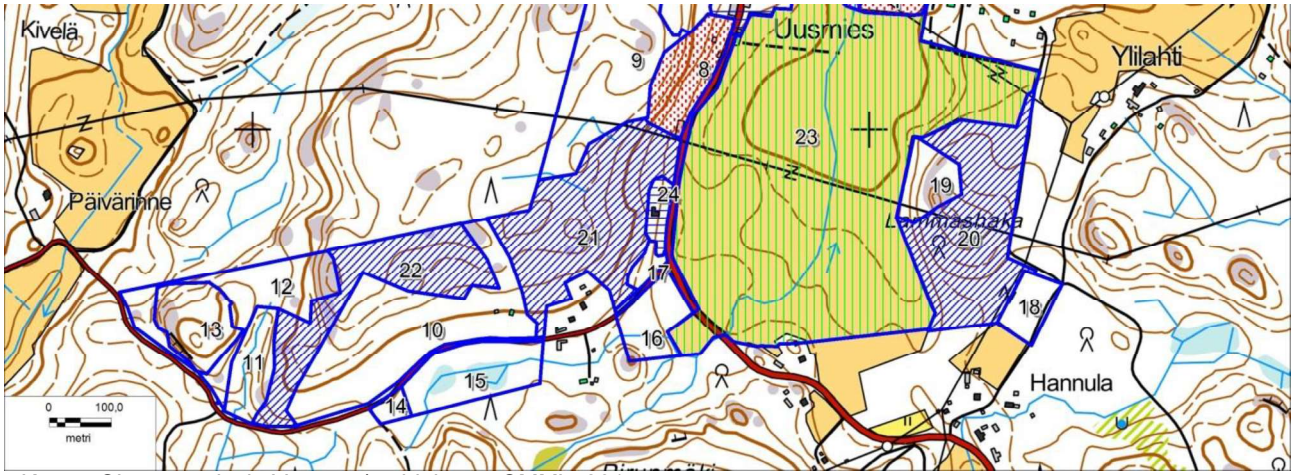

Kartta: ©Luontopalvelu Vanamo/ pohjakartta ©MML, 2015

Kartta 3. Mustlahden luontoselvityksen osa-alueet, eteläosa.

Alueet, joilla erityisiä luontoarvoja *(punainen pisterasteri*), hakkuualueet *(vinoviivoitus),* peltoalueet *(pystyviivoitus)*, piha-alueet *(vaakaviivoitus*)

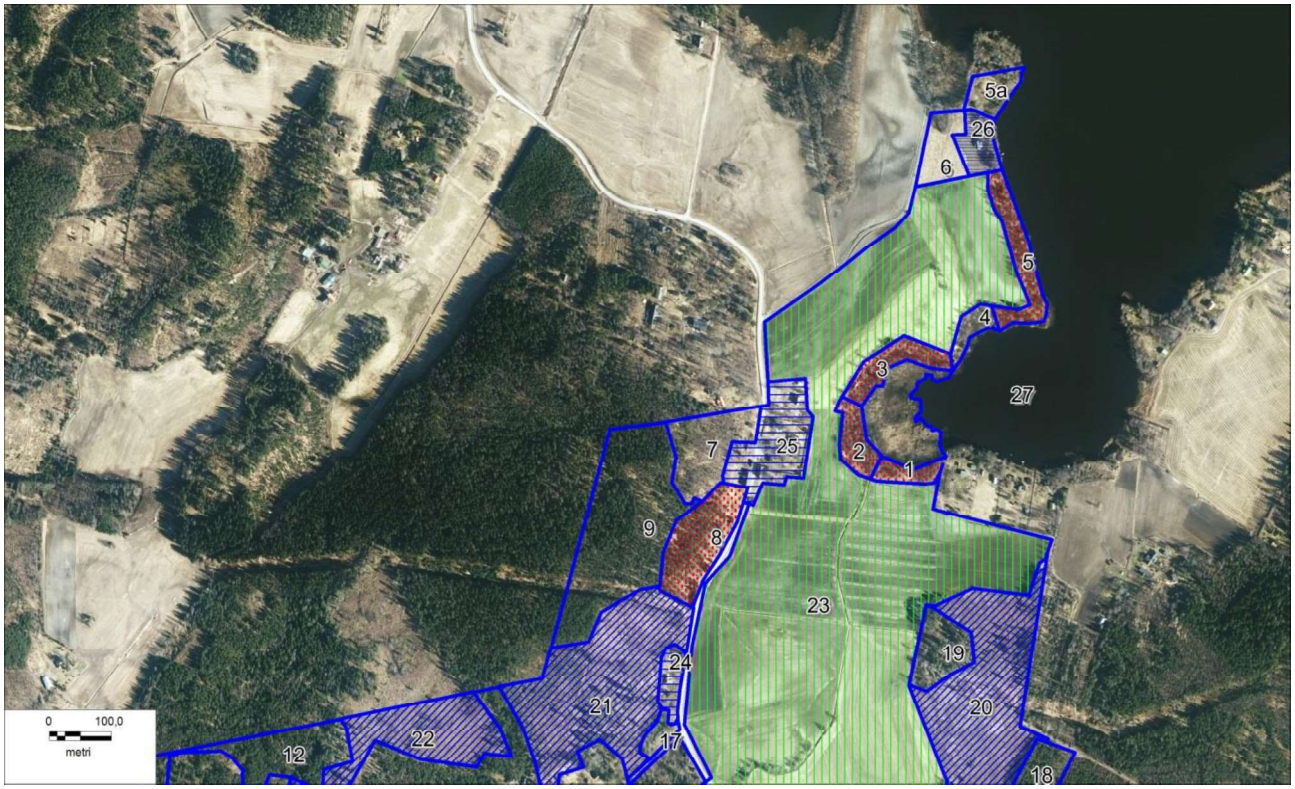

Kartta: ©Luontopalvelu Vanamo/ pohjakartta ©MML, 2015

Ilmakuva 1. Mustlahden luontoselvityksen osa-alueet, pohjoisosa. Alueet, joilla erityisiä luontoarvoja *(punainen rasteri*), hakkuualueet *(vinoviivoitus)* peltoalueet *(pystyviivoitus)*, piha-alueet *(vaakaviivoitus*)

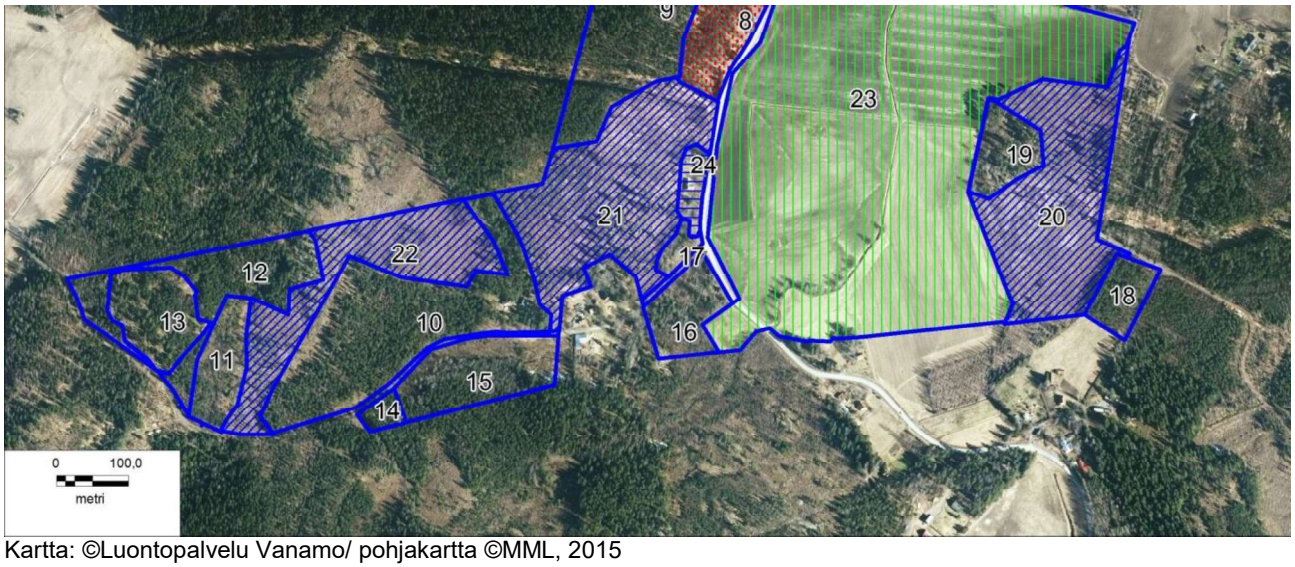

Kartta: ©Luontopalvelu Vanamo/ pohjakartta ©MML, 2015

Ilmakuva 2. Mustlahden luontoselvityksen osa-alueet, eteläosa. Alueet, joilla erityisiä luontoarvoja *(punainen pisterasteri*), hakkuualueet *(vinoviivoitus),* peltoalueet *(pystyviivoitus)*, piha-alueet *(vaakaviivoitus*),

5. Osa-alueiden kuvaukset

Osa-alueiden kuvauksissa käsitellään ensin metsäiset kuviot 1-19. Kuviot 20-26 ovat hakkuualueita, peltoa ja piha-alueita.

Osa-alue 1 Kostea keskiravinteinen rantalehto (0,3 ha)

Lehto sijaitsee Mustalahden etelärannalla. Yläpuuston muodostaa harmaaleppä, tervaleppä ja koivu. Seassa alapuustossa kasvaa tuomi. Kenttäkerroksessa kuivemmilla paikoilla kasvaa terttualpi runsaana, ranta-alpi, sudenmarja, ojakellukka, vuohenputki, suo-orvokki, rantamatara, hiirenporras ja mustaherukka. Vesirajan tuntumassa kasvaa rantakukka, kurjenjalka, rentukka, suoputki, vehka. Ulompana on pajuvyöhyke, jonka takana vesialueella kasvaa järviruoko.

Arvoluokka 2 Kostea keskiravinteinen lehto on silmälläpidettävä (NT)

Suositus: Kaavamerkintä luo.

Osa-alue 2. Kostea keskiravinteinen rantalehto (0,4 ha)

Mustlahden etelärannalla sijaitseva lehto yhdistyy edelliseen lehtoon. Rantaan laskeva pelto-oja tuo ravinteita, jonka vuoksi lehto on ojan ympäristössä ravinteista. Tervalepän lisäksi puustossa on koivuja ja alapuustossa tuomi sekä paju. Kenttäkerroksessa kasvaa kuivemmilla paikoilla soreahiirenporras, mustaherukka, metsätähti ja valkovuokko. Lehdossa on myös muutama pienialainen kotkansiipeä kasvava alue. Kosteilla ja märillä paikoilla kasvaa vehka runsaana, rantayrtti, mesiangervo, rentukka, korpikaisla. Ulompana rannasta on pajupensasvyöhyke, jonka takana kasvaa järviruoko sekä osmankäämi. Pohjoisosassa ruovikko ulottuu lähes peltoa reunustavaan pensaikkoon.

Arvoluokka 2. Kostea keskiravinteinen lehto on silmälläpidettävä (NT)

Suositus: Pelto-oja tuo järveen runsaasti ravinteita pelto- ja metsäalueelta, jonka vuoksi tulisi harkita toimenpiteitä ravinnekuorman vähentämiseksi. *Kaavamerkintä luo.*

Kuva 1. Rantalehdossa kasvaa mesiangervo, vehka ja korpikaisla runsaana. (RP)

Osa-alue 3. Keskiravinteinen rantalehto (0,7 ha**)**

Pellon reunassa on jokseenkin kapea lehtoalue, jossa pellon reunassa kasvaa tiheä pensaikkovyöhyke ja lähempänä rantaa harvempaa puustoa. Puukerroksessa kasvaa tuomi, harmaaleppä ja vaahtera. Puuston varjostavuuden vuoksi kenttäkerroksen

kasvillisuus on niukkaa. Kenttäkerroksessa kasvaa soreahiirenporras, vuohenputki, mesiangervo, suo-ohdake, valkovuokko, pieni alue kotkansiipeä, jänönsalaatti ja lehtoarho. Rantavedessä kasvaa rentukka ja luhtalitukka.

Arvoluokka 2. Kostea keskiravinteinen lehto on silmälläpidettävä (NT)

Suositus: Rakentamisessa huomioidaan lehdon ominaispiirteet

Osa-alue 4. Ruovikkoinen pieni lahti (0,3 ha)

Puustossa on muutama kookas tervaleppä. Rantavedessä kasvaa vehka runsaana, muita lajeja ovat järvikorte ja kurjenjalka. Ulompana on järviruokovyöhyke.

Arvoluokka 1

Osa-alue 5. Tuore lehto rannan pohjoisosassa (0,9 ha**)**

Rannassa hallitsevana ovat suuret tervalepät. Alapuustossa kasvaa tuomi, pihlaja ja terttuselja. Suuria puita aiemmin kaadettu ja puusto on nyt jokseenkin harvaa. Lehdossa on tiivis vesaikko. Lehto on kenttäkerroksen kasvillisuuden osalta edustava oravanmarja-käenkaalityypin (OMaT) keskiravinteinen tuore lehto. Kenttäkerroksessa kasvaa käenkaali, oravanmarja, metsätähti, sudenmarja, jänönsalaatti, mesimarja, rätvänä, kielo, mustikka. Lehdossa pesii myös kottarainen luonnonkolossa.

Arvoluokka 2. Tuore keskiravinteinen lehto on vaarantunut luontotyyppi (VU).
Suositus: Rakentamisessa huomioidaan lehdon ominaispiirteet.

Kuva 2. Tuoreen lehdon kenttäkerroksessa kasvaa käenkaali, oravanmarja, metsätähti, sudenmarja, jänönsalaatti, suomuurain, metsäimarre, rätvänä, kielo ja mustikka. (RP)

Osa-alue 5a. Tuore rantalehto ja niitty (0,5 ha)

Loma-asunnon tontin pohjoispuolella on niityltä rantaan laskeutuva pienialainen tuore lehto (OMaT). Yläpuustossa on koivu, vaahtera ja pihlaja. Eteläosassa on muutama kuusi ja mänty. Kenttäkerros on kokonaan kieloista muodostuneen kasvuston ja kookkaiden sanajalkojen peitossa. Rannasta noustessa lehto rajautuu tuoreeseen niittyyn, joka on suurelta osin niitetty. Kuvion eteläreunassa on pieni ryhmä haapoja, joista suurimmat ovat läpimitaltaan noin 30 cm.

Arvoluokka 2. Tuore keskiravinteinen lehto on vaarantunut luontotyyppi (VU)

Suositus: Lehdon ominaispiirteet huomioidaan rakentamisessa.

Osa-alue 6. Pieni tervaleppämetsikkö ja istutuskoivikko entisellä pellolla (0,7 ha)

Arvoluokka 1

Osa-alue 7 Koivikko (1,4 ha)

Talousmetsää, josta harvennushakkuilla on muodostettu koivua kasvava metsäala. Koivikossa on kasvaa jokseenkin paljon nuoria tammia.

Suositus: Tammia suosimalla voidaan lisätä kuvion monimuotoisuutta.

Osa-alue 8 Kuiva lehtorinne (1,5 ha)

Kuiva kivinen rinne viettää itään. Kuvion kasvillisuudessa on kuivan lehdon piirteitä. Puukerroksessa kasvaa mänty, koivu, joitakin tammia ja vaahteroita. Alempana rinteellä on tuomia ja terttuselja. Alapuustossa kasvaa pihlajia ja koivuja. Kenttäkerroksen kasvillisuus on niukka. Kerroksen kasveja ovat mustikka, metsälauha, lehtonurmikka, jänönsalaatti, sananjalka, metsäalvejuuri ja taikinamarja. Rinteen yläosassa kasvaa muutamia nuoria tammia, metsätähti, vanamo, ketunleipä, ahomansikka, puolukka, kevätpiippo ja mustikka.

Arvoluokka 2. Kuvion kasvillisuudessa on kuivan lehdon piirteitä. Kuiva lehto on uhanalainen luontotyyppi (EN).

Suositus: Rakentamisessa huomioidaan rinteen luonnon ominaispiirteitä. Jalopuut säästetään.

Kuva 3. Kuivalla kivisellä rinteellä kasvaa tammia ja vaahteroita (RP)

Osa-alue 9 Mäntyjä ja kuusia kasvava talousmetsä (4,2 ha)

Kuvion itäosassa on kuivahkon kankaan männikköä ja länsiosassa metsä vaihettuu tuoreeksi kuusia kasvavaksi mustikkatyypin (MT) kankaaksi.

Arvoluokka 1

Osa-alue 10. Mäntyä kasvava talousmetsä Sakkolan kylätien varressa (5,0 ha)

Kuivahkolla kankaalla puusto on noin 20-25 cm läpimittaista mäntyä. Alapuustossa kasvaa kuusi ja koivu.

Osa-alue 11. Luonnontilaisen noron kaltainen metsäoja (1,0 ha)

Kahden rinteen välisessä notkossa on selvässä uomassa noro. Noro on mahdollisesti alkuperältään luonnollinen noro, joka on kaivettu metsäojaksi. Nyt noro on palautunut varsinkin alaosaltaan luonnontilaisen kaltaiseksi. Noron reunamilla kasvaa suo-orvokki, korpi-imarre, suo-ohdake sormisara ja kivikkoalvejuuri.
Arvoluokka 2. Mahdollisesti metsälain metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (MeL 10 §/MeA 7 & 8 §).
Suositus: Noron luonnontilaisuus huomioidaan metsänhoidossa.

Osa-alue 12. Kallioalueen ympärillä sijaitseva metsäalue. (2,3 ha)

Metsä on pääosin kuusta kasvavaa talousmetsää. Kallion länsipuolella laaksossa on käenkaali-oravanmarjatyypin (OMaT) lehtomaista kangasta.
Arvoluokka 1.

Osa-alue 13. Osittain metsäpeitteinen kallioalue ja keskiravinteinen kalliojyrkänne (1,4 ha)

Kallioalueen länsireunalla on pieni ryhmä haapoja, joista kookkaimmat ovat läpimitaltaan 30 cm.
Kallion lounaispuolella on paahteinen lehtomainen jyrkänne. Rinteellä kasvaa kataja, ahomansikka, kevätpiippo, puolukka, sianpuolukka, sormisara, kallioimarre haurasloikko, kallio-imarre, haisukurjenpolvi, mäkitervakko, isomaksaruoho,

jokapaikansara, nuokkuhelmikkä ja huopakeltano.

Arvoluokka 2.

Suositus: Kalliojyrkänne säilytetään luonnontilassa monipuolisen kasvillisuuden vuoksi.

Kuva 4. Rinteellä kasvaa kataja, ahomansikka, kevätpiippo, puolukka, sianpuolukka, sormisara, kallioimarre haurasloikko, kallio-imarre, haisukurjenpolvi, mäkitervakko, isomaksaruoho, jokapaikansara, nuokkuhelmikkä ja huopakeltano. (RP)

Osa-alue 14. Mäntyä kasvava talousmetsikkö (0,2 ha)

Arvoluokka 1

Osa-alue 15. Tervaleppää kasvava ruohoturvekangas (1,9 ha**)**

Lehtomainen ruohoturvekangas ulottuu metsäojan kummallekin puolelle. Yläpuustossa pohjoispuolella on harvennuksen jälkeen kookkaita tervaleppiä. Eteläpuolella puuston muodostavat nuoret koivut ja kuuset. Joukossa on joitakin kookkaita tervaleppiä. Alapuustossa on koivu kuusi, raita ja pihlaja. Kenttäkerroksessa kasvaa, metsäalvejuuri, hiirenporras, metsäimarre ja jänönsalaatti.

Arvoluokka 1.

Osa-alue 16 Ruohoturvekangas (1,1 ha)

Puusto ja kasvillisuus samanlaista on kuin osa-alueella 15. Eteläreunassa pellon vieressä on pieni ryhmä haapoja, joista paksuimpien läpimitta on 30 cm. Kookkaat haavat ovat monimuotoisuuden kannalta arvokkaita. Eteläosan kukkulan koillispuolella on koivikko.
Arvoluokka 1.

Osa-alue 17 Lehto (0,2 ha)

Sakkolan tie pohjoispuolella on pihapiirin tuntumassa kiviaidan rajaama käenkaali-oravamarjatyypin lehto. Yläpuustossa on vaahtera raita, koivu, haapa ja pihlaja. Alapuustossa kasvaa tuomi. Kenttäkerroksessa kasvaa peltolemmikki ja jänönkaali.
Arvoluokka 1.

Osa-alue 18. Puolukkaturvekangas (0,7 ha)

Alue on kuivatulla suoalalla kasvava mäntymetsikkö. Alapuustossa kasvaa kuusi ja koivu.
Arvoluokka 1.

Osa-alue 19 Kallio ”Lammashaka” (0,9 ha)

Kallioalueen ympäristössä on siemenpuuasentoon hakattu männikkö. Pohjoisrinteessä on lehtomaisia piirteitä. Rinteellä kasvaa muutamia pieniä tammia ja katajia. Kenttäkerroksen lajeja ovat isomaksaruoho, mäkitervakko ja metsäorvokki.
Arvoluokka 1.

Osa-alueet 20-22 Hakkuualueita (13,2 ha)

Hakkuualueilla kasvaa nuorta eri kehitysvaiheiden istutustaimikkoa ja koivuvesaikkoa.
Arvoluokka 1.

Osa-alue 23 on viljeltyä tai kesannolla olevaa peltoa (29 ha)
Arvoluokka 1

Osa-alueet 24-26 ovat piha-alueita. (6,3 ha)

Osa-alue 27. Vesialue

Eteläosan lahdessa kasvaa järviruoko sekä kelluslehtisistä kasveista mm. järvisätkin, uistinvita ja ulpukka. Pohjoisempana rannan tuntumassa kasvillisuus on vähäisempää. Kasveja ovat järvikorte, luhtasara, järvikaisla ja ulpukka.
Arvoluokka 1.

Kuva 5. Rannan puustossa kasvaa kookkaita tervaleppiä (osa-alue 5)(RP)

6. Linnusto

Selvitysalueen maastokäynnit tehtiin
8.5.2016 kello 5.45 – 12.00
8.6.2015 kello 4.45 – 13.00.
Ensimmäisen käynnin sää oli aamulla jonkin sumuinen, mutta sää selkeni ennen kello seitsemää. Lämpötila oli aamulla +6 astetta ja myöhemmin päivällä +12 astetta. Linnustosta kartoitettiin vähälukuiset pesivät lajit.

Selvitysalueella pesivät vähälukuiset lajit: telkkä, pyy, härkälintu, kaulushaikara, käenpiika, viitakerttunen, sirittäjä ja punavarpunen.

Linnustollisesti tärkein alue on Mustlahden pohjukan monimuotoinen elinympäristö rantalehto kuvioilla 1 ja 2 yhdessä ruovikkoalueen kanssa. Ranta-alueen linnustossa

pesii kaulushaikara (1 pari), viitakerttunen (1pari), satakieli (1 pari), ruokokerttunen (2 paria), mustapääkerttu (1 pari) ja punavarpunen (1 pari). Lahdella pesii myös härkälintu (1 pari)

Euroopan lintudirektiivin I-liitteen lajit: pyy
Kansainväliset vastuulajit: telkkä
Silmälläpidettävät lajit (NT): käenpiika, sirittäjä, punavarpunen

Laji	*Paria*	*Aika*	*Paikka*
telkkä	1	8.6.2015	Mustlahti
pyy	1	8.5.2015 ja 8.6.2015	osa-alue 12
härkälintu	1	8.5.2015	Mustlahti
kaulushaikara	1	8.6.2015	Mustlahti
käenpiika	1	8.6.2015	osa-alue 18
sirittäjä	2	8.6.2015	osa-alue 11
viitakerttunen	1	8.6.2015	osa-alue 2
punavarpunen	1	8.6.2015	osa-alue 2

7. Liito-orava

Liito-orava esiintyy vanhoissa kuusivaltaisissa sekametsissä, jossa lehtipuita ravinnoksi ja pesäpuiksi. Liito-orava voi tehdä pesän tikankoloon kookkaassa haavassa. Pesä voi myös kuusessa vanhassa oravan pesässä, linnunpöntössä tai rakennuksessa. Ravintona se syö talvella koivun ja lepän norkkoja, lehti- ja havupuiden silmuja sekä siemeniä. Kesällä se syö puiden lehtiä.

Liito-oravan esiintyminen alueella on keväällä helpoimmin havaittavissa sekä ruokailujäljistä että parhaiten papanoista. Liito-oravan papanat säilyvät talven yli ja näin liito-oravan oleskelu alueella on havaittavissa myös edellisen syksyn ajalta. Tarkistetuilta kuvioilta etsittiin näitä liito-oravan elinpiirin merkkejä.

Liito-oravakartoitus tehtiin kiertämällä alue jalan 8.5.2015 etsien haapojen ja suurten kuusten tyveltä liito-oravan papanoita, mikä kertoisi liito-oravan elinpiiristä pesimä-, ruokailu tai levähdysalueena.

Kartoitusalueella on hyvin vähän metsää, joka on rakenteeltaan ja puulajisuhteiltaan sopivinta liito-oravalle. Liito-oravalle sopisi pieni haaparyhmä kuvion 13 länsireunassa. Haaparyhmän yhdessä haavassa oli myös liito-oravalle sopiva käpytikan kolo.

Selvitysalueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravan elinpiiristä edellisen syksyn, talven tai kevään ajalta.

8. Lepakot

Lepakoiden esiintymistä selvitysalueella ei kartoitettu. Selvitysalue on suurelta osin viljely- ja hakkuualuetta, jotka eivät ole tyypillistä lepakoiden elinpiiriä.

Selvitysalueella on vanhoja rakennuksia, joiden pihapiirissä esiintyy todennäköisesti lepakoita. Mikäli rakennuksia puretaan, mahdollinen lepakoiden esiintyminen on syytä selvittää.

9. Yhteenveto

Selvitysalueen metsäiset alueet ovat suurimmalta osin talousmetsää.

Luontoarvot

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulailla suojeltuja luontotyyppejä (LsL 29 §/LsA 10 §).
Erityisesti suojeltavan lajin esiintymiä ei maastokäynneillä havaittu. (LsL 47 §/LsA 22 §)
Selvitysalueella ei ole vesilain 2 luvun 11 §:ssä mainittuja luontotyyppejä.
Kuviolla 11 sijaitseva luonnontilaisen kaltainen noro on mahdollisesti metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (MeL 10 §/MeA 7 & 8 §).
Järven rannalla on monimuotoisuuden kannalta luontoarvoiltaan arvokasta lehtoa, josta kuitenkin suurikokoinen puustoa monin paikoin poistettu (osa-alueet 1,2,3 ja 5).
Suomusjärven tien vieressä on lehtomainen rinne, jossa kasvaa tammia ja vaahteroita (osa-alue 8).
Alueen länsiosassa on paahteinen jyrkähkö keskiravinteinen kalliorinne (osa-alue 13). Luontotyyppi on elinvoimainen. Kuitenkin se on säilyttämisen arvoinen monipuolisen kasvilajiston vuoksi.
Suosituksia on osa-alueilla 1, 2, 3, 5, 7, 8, 11 ja 13.

Linnusto ja linnuston kannalta arvokas alue

Linnuista pesivänä havaittiin Euroopan lintudirektiivin I-liitteen lajeista pyy. Pyy on taantuva laji. Se suosii kuusimetsiä ja sekametsiä, joissa on runsaasti aluskasvillisuutta.

Kansainvälisistä vastuulajeista pesii telkkä, jonka Euroopan kannasta yli 45 % pesii Suomessa.
Silmälläpidettävistä lajeista (NT) käenpiika, sirittäjä, punavarpunen. Niiden kanta on voimakkaasti taantunut.

Linnuston kannalta *Mustlahden pohjukan ruovikko ja lehto* osa-alueilla 1 ja 2 ovat monimuotoisena elinympäristönä linnustolle arvokkaita. Maastokäynneillä havaitut alueella pesivät vähälukuiset lajit olivat punavarpunen, kaulushaikara ja härkälintu. *Suosituksena kaavamerkintä luo*.

Liito-orava
Selvitysalueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravan elinpiiristä edellisen syksyn, talven tai kevään ajalta. Selvitysalueella ei ole metsiä, jotka rakenteeltaan ja puulajisuhteiltaan sopivat tyypillisesti liito-oravan elinpiiriksi. Selvitysalueella on kaksi pientä haaparyhmää, jotka mahdollisesti sopisivat liito-oravan elinpiiriksi.

Lepakot
Lepakoita ei kartoitettu. Selvitysalue on suurelta osin metsätalousaluetta ja viljelyaluetta, jotka eivät ole tyypillistä lepakoiden elinpiiriä. Vanhoissa rakennuksissa ja piha-alueilla lepakoita todennäköisesti esiintyy.

Lähteet

Anne Raunio, Anna Schulman ja Tytti Kontula (toim.), SY 8/2008 Suomen luontotyyppien uhanalaisuus - Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset, Suomen ympäristö 8/2008, Luonto, Osa 1: 264 s., Osa 2: 572 s. Suomen ympäristökeskus. //helda.helsinki.fi/handle/10138/37932

Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkarajausten vaikuttavuus lajinsuojelukeinona, Maarit Jokinen, Suomen ympäristö 33/2012, Suomen ympäristökeskus

Lohjan kaupunki http://www.lohja.fi/Liitetiedostot/Maank%E4ytt%F6/OAS%20Mustlahti.pdf

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010, Pertti Rassi, Esko Hyvärinen, Aino Juslén & Ilpo Mannerkoski (toim.), 2010. Erillisjulkaisu. s. 685. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.

Sammatin Enäjärven kunnostussuunnitelma 2012 Hagman Anne-Marie, Elinkeino-, ympäristö- ja liikennekeskus. Raportteja 27/2012 https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/76757/Raportteja_27_2012.pdf?sequence=4 (viitattu 9.6.2015)

Valkama, Jari, Vepsäläinen, Ville & Lehikoinen, Aleksi 2011: Suomen III Lintuatlas. – Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <http://atlas3.lintuatlas.fi> (viitattu 9.6.2015)

Liite 1. Lajiluettelo, kasvit

ahomansikka,	*Fragaria vesca*
haisukurjenpolvi	*Geranium robertianum*
harmaaleppä	*Alnus incana*
haurasloikko	*Cystoperis fragilis*
huopakeltano	*Pilosella officinarum ssp.pilosella*
isomaksaruoho	*Hylotephium telephium*
jokapaikansara	*Carex nigra*
jänönsalaatti	*Mycelis muralis*
järvikaisla	*Schoenoplectus lacustris*
järvikorte	*Equisetum fluviatile*
järviruoko	*Phragmites australis*
järvisätkin	*Ranaculus peltatus ssp.peltatus*
kallioimarre	*Polypodium vulgare*
kataja	*Juniperus communis*
kevätpiippo	*Luzula pilosa*
kielo	*Convallaria majalis*
kivikkoalvejuuri	*Dryopteris filix-mas*
koivu	*Betula sp.*
korpi-imarre,	*Phegopteris connectilis*
korpikaisla	*Scirpus sylvaticus*
kotkansiipi	*Matteuccia struthiopteris*
kurjenjalka	*Comarum palustre*
kuusi	*Picea abies*
käenkaali	*Oxalis acetosella*
lehtoarho	*Moehringia trinervia*
lehtonurmikka	*Poa nemoralis*
leveäosmankäämi	*Typha latifolia*
luhtalitukka	*Cardamine pratensis*
luhtasara	*Carex vesicaria*
mesiangervo	*Filipendula ulmaria*
mesimarja	*Rubus arcticus*
metsäalvejuuri	*Dryopteris carthusiana*
metsäimarre	*Gymnocarpium dryopteris*
metsälauha,	*Deschampsia flexuosa*
metsäorvokki	*Viola riviniana*
metsätähti	*Trientalis europaea*
mustaherukka,	*Ribes nigrum*
mustikka	*Vaccinium myrtillus*
mäkitervakko	*Viscaria vulgaris*
mänty	*Pinus silvestris*
nuokkuhelmikkä	*Melica nutans*
ojakellukka	*Geum rivale*
oravanmarja	*Maianthemum bifolium*
paju	*Salix sp.*
peltolemmikki	*Myosotis arvensis*
pihlaja	*Sorbus aucuparia*
puolukka	*Vaccinium vitis-idaea*
raita	*Salix caprea*
ranta-alpi	*Lysimachia vulgaris*
rantakukka	*Lythrum salicaria*
rantamatara	*Galium palustre*
rantayrtti	*Lycopus europaeus*
rentukka	*Caltha palustris*
rätvänä	*Potentilla erectus*
sananjalka	*Pteridium aquilinum*
sianpuolukka,	*Arctostaphylus uva-ursi*
soreahiirenporras	*Athyrium filix-femina*
sormisara	*Carex digitata*
sudenmarja	*Paris quadrifolia*
suo-ohdake	*Cirsium palustre*
suo-orvokki	*Viola palustris*
suoputki	*Peucedanum palustre*
taikinamarja	*Rubus alpinum*
tammi	*Quercus robur*
terttualpi	*Lysimachia thyrsiflora*
tervaleppä	*Alnus glutinosa*
tuomi	*Prunus padus*
uistinvita	*Potamogeton natans*
ulpukka	*Nuphar lutea*
vaahtera	*Acer platanoides*
valkovuokko	*Anemone nemorosa*
vanamo	*Linnaea borealis*
vehka	*Calla palustris*
vuohenputki	*Aegopodium podagraria*

Lajiluettelo, linnut

telkkä	Bucephala clangula
pyy	Tetrastes bonasia
härkälintu	Podiceps grisena
kaulushaikara	Botaurus stellaris
käenpiika	Jynx torquilla
sirittäjä	Phylloscopus sibilatrix
viitakerttunen	Acrocephalus dumetorum
punavarpunen	Carpodacus erythrinus

10. KULTTUURIMAISEMA JA RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

23°36' 38' 40' 42'

KARJALOHJA
ja
SAMMATTI

Topografisten karttojen y.m. lähteiden mukaan
tehnyt v. 1920
Uunio Saalas

Karjalohjan ja Sammatin Nuorisoseurojen julkaisema

Mittakaava 1:40,000

0 ½ 1 2 3 4 5 Km

60° 22'

20'

18'

Merkkien selitys:

- Järvi ja joki
- Vuori
- Viljelysmaa
- Luonnonnitty
- Aukea suo (neva tai letto)
- Puita tai pensaita kasvava suo (räme tai korpisuo)
- Maantie
- Hyvä kyläntie
- Huonompi kyläntie tai polku
- Pitäjän raja
- Kylän raja

- Kirkko
- Pappila
- Koulu tai muu julkinen rakennus
- Talo
- Lohko- tai palstatila, torppa, huvila tai muu ihmisasunto
- Tehdas
- Mylly
- Saha

Numerot osoittavat paikan korkeuden merenpinnasta metreissä

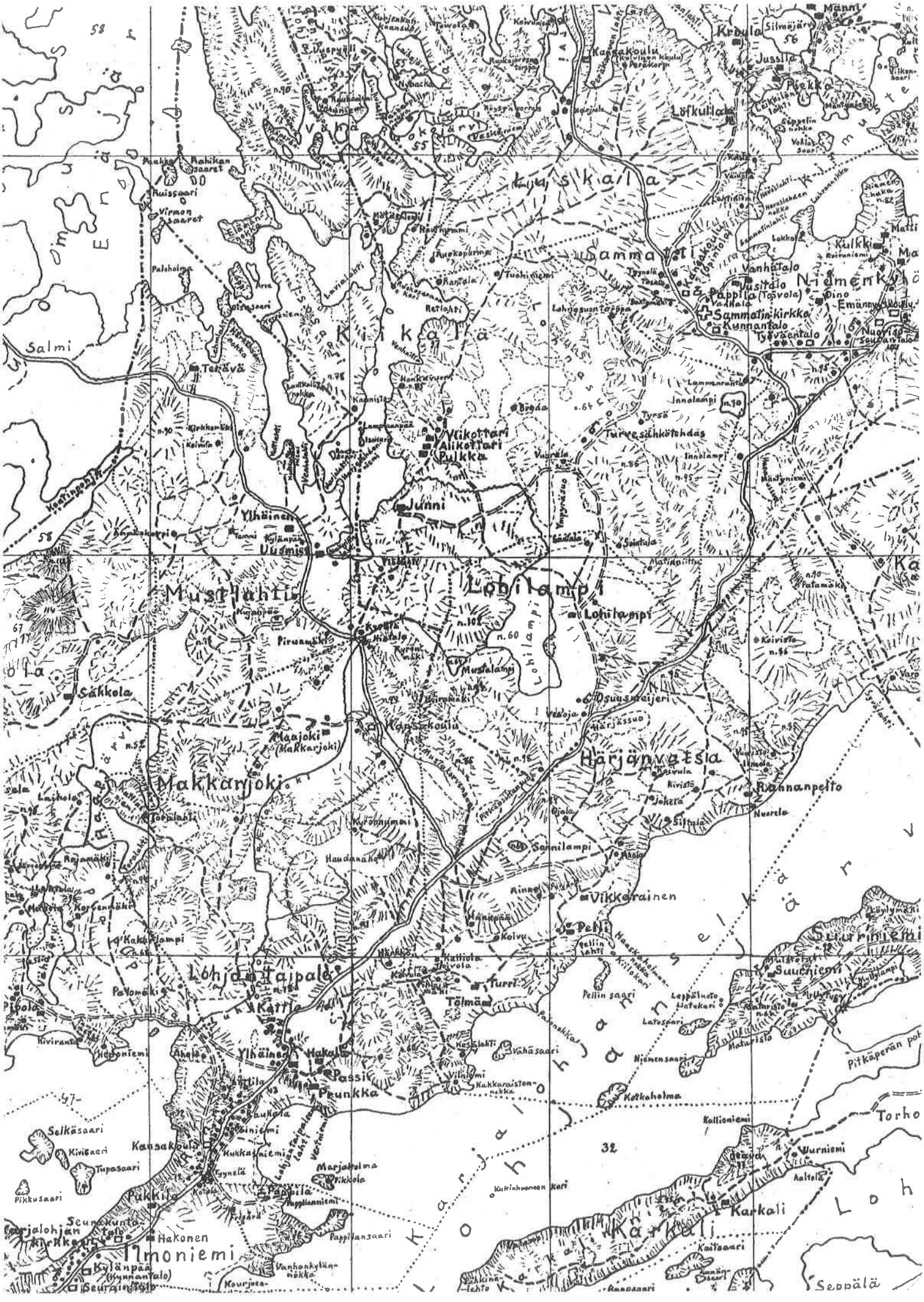
Salmi
Tervävä
Kirkkomäki
Kaivola
Kylänpää
Uusmies
Ylhäinen
Musthlahti
Sakkola
Pirunaukki
Kansakoulu
Maajoki
(Makkarjoki)
Makkarjoki
Toppalahti
Kyrönnummi
Haudanaho
Kattila
Lohjantaipale
Pavonäki
Pipola
Kiviranta
Hepponiemi
Ahola
Ylhäinen
Hakola
Passi
Pumkka
Selkäsaari
Kivisaari
Tupasaari
Pikkusaari
Kansakoulu
Pukkila
Seurakuntatalo
Harjalohjan kirkko
Hakonen
Ilmoniemi
Kylänpää
(Hynnantalo)
Seurantalo
Kourjoki-
Vanhankylänmäki
Pappilanniemi
Pappilansaari
Marjaholma
Pikkola
Kansakoulu
Kukkaniemi
Tynelä
Koipola
Lohjanharjun kirkko
Vanhakylä
Kaukola
Viinniemi
Kakkaraisten-mäki
Vähäsaari
Tölmä
Turri
Kattilola
Tajvola
Kattila
Koivu
Hänkipää
Rinne
Vikkerainen
Pelli
Pellin lehti
Haaskahelman-mäki
Pellin saari
Leppäluoto
Lintukari
Latosaari
Niemensaari
Mataristo
Kotkaholma
Kallioniemi
Suurniemi
Suuriniemi
Lyly mäki
Pitkäperän pot
Torho
Wurniemi
Aaltola
Karkali
Karkeli
Kaitsaari
Kukkinhoreen kari
Seppälä
Harjanvatsla
Rannanpelto
Nuorcla
Siltala
Jokela
Kivistö
Kaivola
Ilmola
Sannilampi
Lohilampi
Lohi lampi
Mustalampi
Osuusmeijeri
Härjänsuo
Vedoja
Kaivisto
Patamäki
Turvesähkötehdas
Innolampi
Lammanranta
Tyrsä
Vuorela
Matinpirtti
Soistola
Junni
Vikottari
Alikottari
Pukka
Ratilahti
Lahdesjoki
Lahdesjärvi
Lohjanharjun selkä
Lohjanharjun selkä
Lohjanharjun selkä

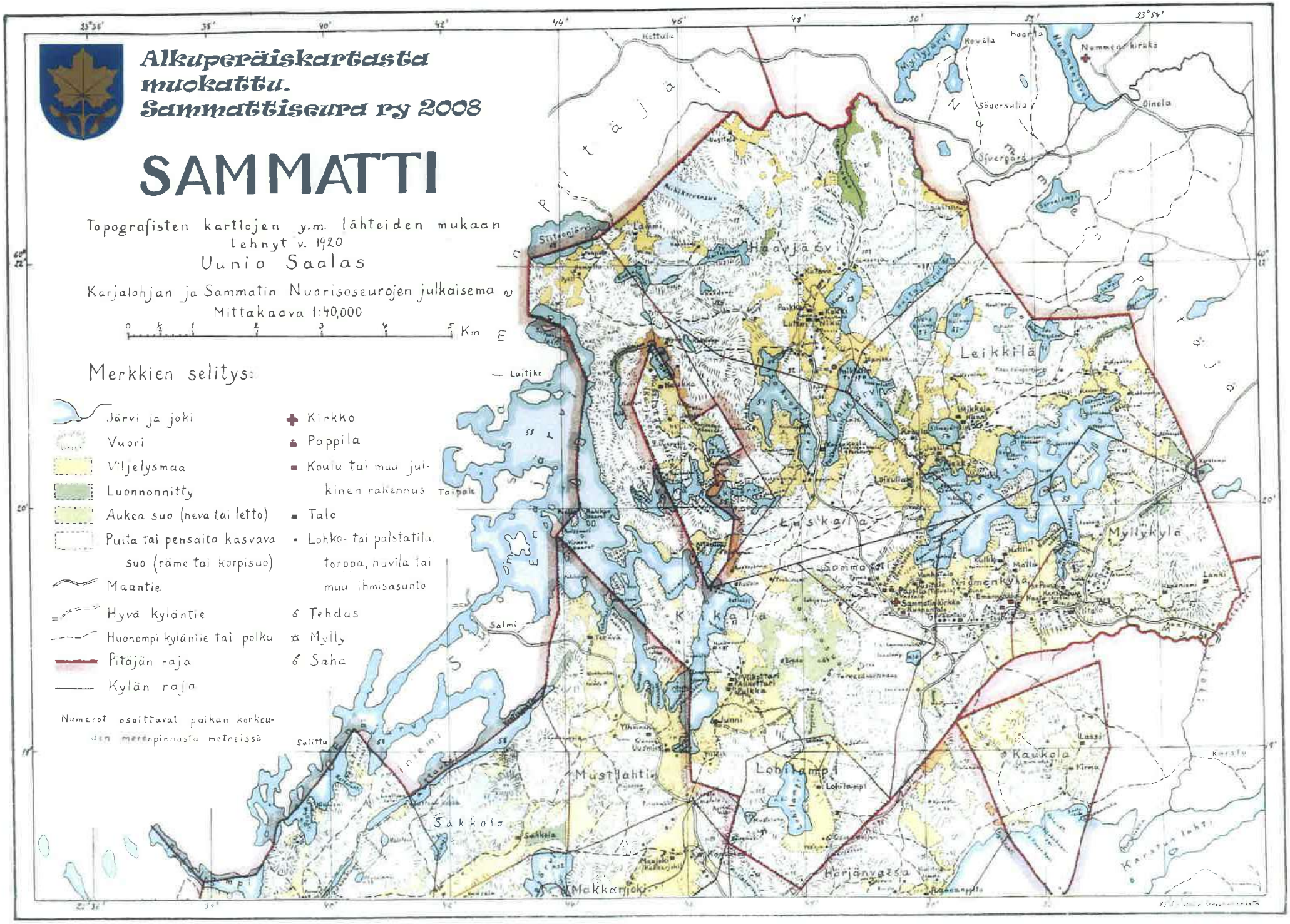
Alkuperäiskartasta muokattu.
Sammattiseura ry 2008
SAMMATTI
Topografisten karttojen y.m. lähteiden mukaan tehnyt v. 1920
Uuno Saalas
Karjalohjan ja Sammatin Nuorisoseurojen julkaisema
Mittakaava 1:40,000
0 ½ 1 2 3 4 5 Km
Merkkien selitys:
Järvi ja joki
Vuori
Viljelysmaa
Luonnonnitty
Aukea suo (neva tai letto)
Puita tai pensaita kasvava suo (räme tai korpisuo)
Maantie
Hyvä kyläntie
Huonompi kyläntie tai polku
Pitäjän raja
Kylän raja
Numerot osoittavat paikan korkeuden merenpinnasta metreissä
Kirkko
Pappila
Koulu tai muu julkinen rakennus
Talo
Lohko- tai palstatila, torppa, huvila tai muu ihmisasunto
Tehdas
Mylly
Saha
Leikkilä
Myllykylä
Sammatti
Kuusikala
Mustlahti
Lohilampi
Sakkola
Kaukola
Harjanvatsa
Makkarjoki
Laitike
Taipale
Salmi
Salittu
Karstu
Karstun lahti

Uusmiehen tila

Karjalohjan Mustlahdessa

Keskiaikainen kylä

Uusmiehen tila mainitaan veroluetteloissa jo 1400-luvulla. Mustlahden kylässä oli viisi kantatilaa: Uusmies, Sorri, Haukka, Terävä ja Ylhäinen. Ne kaikki sijaitsivat lähekkäin. Uusmies ja Sorri seisoivat vastatusten, pääty tielle päin. Ylhäinen oli mäellään kuten nytkin. Siinä välissä olivat Haukka ja Terävä.

Uusmiehen härkätalli oli nykyisen Salmelan eli Rakuunanpellon paikalla.

Uusjaon myötä Haukka siirtyi Sammattiin ja Terävä kylän pohjoispäähän.

Tammikuussa 1858 Uusmiehen tilan osti 1100 hopearuplalla helsinkiläinen rakennusmestari Johan Pettersson, joka toimi Karjalohjan kivikirkon urakoitsijana. Hän ilmeisesti kuljetti puutavaraa tilalta kirkkoon. Kirkko valmistui 1860, ja Pettersson myi tilan 1861. Tilaa omisti Nyman –niminen henkilö vuoden ajan.

Mantereen suvulla tila on ollut vuodesta 1862, jolloin Uusmiehen osti Kustaa Forsten Suomusjärven Häntälän kylästä Torkkelin talosta. Myöhemmin hän osti myös Sorrin tilan. Hänellä ja vaimollaan oli vain yksi lapsi, tytär Maria Matilda. Hänen miehekseen ja Uusmiehen isännäksi tuli Enäjärven toiselta rannalta Kiikalan kylästä Pulkan talosta Johan Edvard Malmgren. Heidän vanhin poikansa Eino Edvard rakensi tilalle uuden päärakennuksen.

Taloryhmä tien varressa

Uusmiehen tilaa on vaikea olla huomaamatta, koska Suomusjärventie kulkee pihapiirin läpi. Näkymä, jossa tien vasemmalla puolella Karjalohjan suunnasta tultaessa näkyy iso kivinavetta ja oikealla punainen tallirakennus, oli aikoinaan Karjalohjan kunnan tiedotteen kansikuva.

Päärakennus ja muut rakennukset sijaitsevat Karjalohjalta Suomusjärvelle vievän tien molemmin puolin. Karjalohjalta tultaessa näkyy vasemmalla ensin vanha harmaa riihi, luultavasti 1700-luvulta. Sen jälkeen pieni punainen kuivuri 1920-luvulta, lahtiliiteri 1800-luvulta, kivinavetta, jonka arvellaan valmistuneen 1880-luvulla, vanha talli (kaiverrus 1876). Mäessä ylempänä näkyy kanala ja viimeisenä harmaa aitta, joka lienee rakennuksista vanhin, vähintäänkin 1700-luvulta.

Tien oikealla puolella on ensin pieni viljamakasiini, sekin viimeistään 1800-luvulta. Sitten talli 1920-luvulta ja puuliiteri, jossa aikoinaan säilytettiin kylä palokalustoa.

Puuliiterin takana on keltainen mummontupa, joka valmistui 1952.

Alempana pihapiirissä näkyy luhtiaitta, 1700-luvulta. Sen jatkeena olleen prännituvan purki 1926 Uusmiehen muonamies Fridolf Salmela. Hän teki siitä perheelleen asunnon, Kuuselan, joka näkyy pellon toisella puolella.

Prännitupa purettiin uuden tallin tieltä. Anna-mummu määritteli tallin paikan. Hän ei antanut kaataa omenapuuta, joka kasvoi nykyisen tallimiehen asuntosiiven itäpäädyssä. Sen vuoksi talli tuli aivan tiehen kiinni ja porrasluiskasta tuli hyvin jyrkkä. Se aiheutti ongelmia. Mieheni Eino (kuoli 2011) kertoi, miten hän koulupoikana heinäkuormaa tallinvintille viedessään joutui juosten taluttamaan hevosen ylös jyrkkää luiskaa, tehtyään sitä ennen 90 asteen käännöksen. Ylisillä ei ollut tilaa kääntyä, joten hevonen peruutettiin suitsista kiinni pitäen alas ja tehtiin taas jyrkkä käännös.

Omenapuu säästyi, mutta en nähnyt siitä jälkeäkään, kun tulin ensimmäistä kertaa käymään Uusmiehellä lokakuussa 1966.

Luhtiaitan vieressä on leikkimökki (Uusmiehen vanhan päärakennuksen kuistista tehty) ja maakellari, joka on palvellut Uusmiehen vanhaa päärakennusta, eli se lienee 1800-luvun alkupuolelta.

Vähän kauempana maantien suunnassa kuusiaidan takana on punainen mammantupa, joka tehtiin 1907 päärakennuksen hirsistä.

Enäjärven rannassa on vanha sauna, jossa kylän kinkut palvattiin. Sauna on 1930-luvulla siirretty Ylhän talon tienhaarasta rantaan.

Rannassa olleista rakennuksista on löydettävissä jälkiä parhaiten Rantatuvasta, joka sijaitsi päärakennuksen alapuolella. Kivijalka on yhä näkyvissä, ja siitä otettiin kiviä Mammantuvan kuistin perustaksi 2014.

Kivinavetta

Kivinavetassa oli alkuaan kaari-ikkunat. Vuonna 1914 valettiin uusi välipohja betonista ja lattiaa nostettiin, jonka vuoksi vanhat kaari-ikkunat muurattiin umpeen ja tehtiin uudet suorakaiteen muotoiset ikkunat. Kaari-ikkunoiden muodon näkee vielä selvästi kiviseinässä.

Sodan aikana 1942 navetan yläseiniin muurattiin lisää korkeutta tiilillä. Tämä uusi osa kallistui myöhemmin pahasti tien suuntaan, kun oikea takanurkka katosta petti. Myös navetan vintin puinen lattia oli osittain sortunut.

Heikki ja Hilkka Mantereen perikunta korjasi navetan rakennuksista ensimmäisenä vuonna 1996. Meillä oli kaksi mahdollisuutta: antaa navetan sortua kylän keskelle tai korjata se. Kustannuksista noin 15 % tuli Uudenmaan ympäristökeskuksen avustuksena.

Kivikellari oli takapäästään sortunut. Se korjattiin 2002.

Vanhimman rakennuksen, harmaan aitan katteeksi pärekaton päälle tehtiin uusi huopakatto 2010.

Päärakennuksen tarina

Anna-mummu (o.s. Rautell) oli pitäjän kaunottaria, kotoisin Nummijärveltä, mutta kasvoi orvoksi jäätyään veljensä kanssa Pipolan talossa, jossa äidin sisar, Sakkolan tilan tyttäriä, oli emäntänä. Uusmiehen Eino Malmgren (joka suomensi nimensä Mantereeksi 1906) kävi häntä katsomassa ja ratsasti Sakkolan metsien kautta Pipolaan. Ihmiset sanoivat, että taas Uusmiehen Eino menee Annaa riiaamaan. Anna oli tiettävästi vastannut kosintaan, että saattaisin harkita, jos rakennat uuden talon ja teet uuden talon äidillesikin.

Eino rakennutti kaksi taloa. Hän oli vasta 23-vuotias, kun päärakennus valmistui 1906. Satulakattoisen päärakennuksen perustus on lohkokiveä, katto tiilestä. Rakennuksen pystytti urakalla "Nikkar-Nyman" Suomusjärven Salmen kylästä. Urakkasumma oli niin huono, että hänelle perimätiedon mukaan annettiin viljaa lisäpalkaksi. Päärakennus on maantien suuntainen ja ulkoasultaan jokseenkin alkuperäisessä asussaan. Aluksi se oli harmaa, myöhemmin punainen kunnes väri vaihtui keltaiseksi.

Vanha päärakennus purettiin ja siitä rakennettiin Mamman tupa, jonne Mamma ja naimattomat veljet ja sisaret muuttivat. Myöhemmin siinä asui palvelusväkeä, viimeksi karjakko 1970-luvulla. Nykyisin se on ollut kesäkäytössä.

Myös Sorrin vanha päärakennus purettiin ja myytiin huvilaksi Nummijärvelle. Kivijalka on yhä paikallaan ja ulottuu keltaisen piharakennuksen portaille asti.

Päärakennusta remontoitiin Heikin 50-vuotispäiville, joita juhlittiin 19.2.1962. Tehtiin keskuslämmitys, sisä-wc ja kylpyhuone. Kaikki tulisijat purettiin. Tuvasta purettiin iso muuri, huoneista pönttöuunit ja salista tummanvihreä kansallisromanttinen kaakeliuuni.

Kun päärakennus osittaisen perinnönjaon jälkeen siirtyi Eino ja Liisa Mantereelle, päätimme myydä kaiken mitä omistimme Helsingissä ja muuttaa Karjalohjalle. Pidimme talossa remontin. Hyvän talon oli isoisä-Eino rakentanut, ei lahoa missään. Sähköjohdot ja vesijohdot uusittiin. Tuvan kuistin vuorilaudoitus jouduttiin uusimaan, ja 60-luvun remontissa modernisoidut ikkunat muutettiin vanhan mallisiksi, samanlaisiksi kuin salin kuistilla. Myös salin kuistia jouduttiin korjaamaan: uusi lattia, vuoraus sisäpuolelle, vanhojen ikkunoiden sisäpuolelle toiset lasit.

Pyrimme säästämään vanhaa. Esimerkiksi ikkunat, jotka salin päädyssä ovat yhtä vanhat kuin talo.

Palautimme tupaan ison muurin ja saliin uusvanhan kaakeliuunin, molemmat varaavia. Eristyslevyjen ja korkkimattojen alta otettiin esiin vanhoja pintoja – seinää, lattiaa ja kattoa niiltä osin kuin se oli mahdollista. Yhdistimme tuvan ja keittiön. Talon keskelle rakennettiin lämmin sydän, johon kuuluvat lasiluukkuisen takan lisäksi puuhella ja grillausnurkka. Näihin yhdistettiin 60-luvun remontissa muurattu leivinuuni. Portaat muutettiin kiertämään tuvasta yläkertaan avattuun aulaan, kun portaat ennen menivät suoraan kuistilta ylös. Järven puolella talon kivijalka on niin korkea, että kellariin saatiin helposti sauna takkatupineen.

Vuonna 2006 taloon tehtiin maalämpö. Siihen asti vesikiertopatterit lämpenivät sähköllä.

Liisa Mantere

LÄHDE: LEENA MANTERE – UUSMIEHEN KUVAKOKOELMA

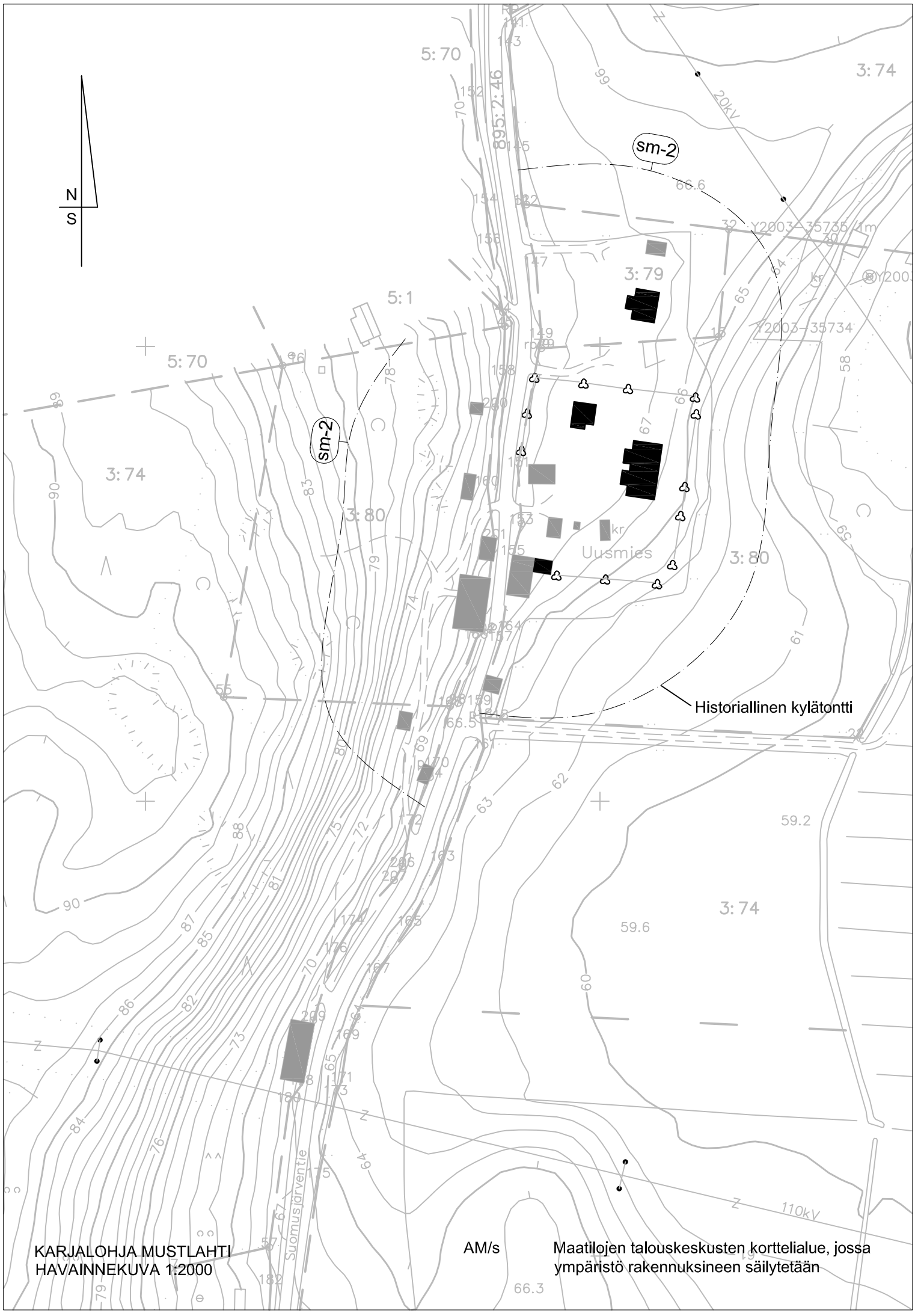

KARJALOHJA MUSTLAHTI
HAVAINNEKUVA 1:2000

AM/s

Maatilojen talouskeskusten korttelialue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1906	Eino Mantere (vanh.)
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning asuinrakennus	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)
1960 – I. alussa: keskuslämmitys, wc, kh
2000 – I. alussa: tulisijat palautettiin, tupa ja keittiö yhdistettiin, alakertaan rakennettiin kellari- ja saunatilat

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning asuinrakennus	21. Tuleva käyttö / Framtida användning asuinrakennus	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m) 11,5 x 22,5 m ja lisäksi lasikuisti 3,5 x 4 m	23. Kerrosala / Våningsyta 290 m2	24. Kerrosluku / Våningsantal II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial luonnonkivi	26. Katemateriaali / Takmaterial tiili/huopa/päre	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring Lauta	29. Ulkoväri / Fasadfärg keltainen	30. Maalityyppi / Färgtyp keltamulta
31. Kunto / Skick hyvä		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1907	Eino Mantere (vanh.)
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
asuinrakennus	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Rakennettu Uusmiehen vanhan päärakennuksen hirsistä ja lankuista. Kuistin ikkunatkin ilmeisesti vanhasta päärakennuksesta.

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
9 x 13 lisäksi kuisti		
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
luonnonkivi	125 m2	II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
hirsi		
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring lauta	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
	punainen	punamulta
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1880 - l.	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
navetta	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

1914 välipohjaa korotettii. Tässä vaiheessa kaarevat ikkunat suurennettiin ja tehtiin suorakaiteen muotoisiksi.
1942 tehtiin tiilinen korotus luonnonkiviseinän päälle.
1996 korjattiin osittain romahtaneet katotja välipohja uusittiin. Seinät saumattiin.

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
varastotilaa	varastotilaa	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
24 x 13 m	312 m2	II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	pelti	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
luonnonkivi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring puu/luonnonkivi	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
	päädyt punaiset	punamulta
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1912	Eino Mantere (vanh.)
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
talli	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
varastotilaa	varastotilaa	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
asunto 8 x 6 m ja talli 17 x 10 m	218 m2	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi/sementti	päre/tiili	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material
puu

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
lauta	punainen	punamulta

31. Kunto / Skick

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1876	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
vanha talli	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
varastotilaa	varastotilaa	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
9,5 x 6 m	57 m	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	tiili/päre	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring hirsi	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
	punainen	punamulta
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår todennäköisesti 1700 – luvulta	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning riihi	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)	
17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)	
18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare 1998	

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m) 7 x 26 m	23. Kerrosala / Våningsyta 220 m2	24. Kerrosluku / Våningsantal I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial luonnonkivet/maa	26. Katemateriaali / Takmaterial päre/huopa	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring hirsi	29. Ulkoväri / Fasadfärg maalaamaton	30. Maalityyppi / Färgtyp
31. Kunto / Skick erittäin huono		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *
* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

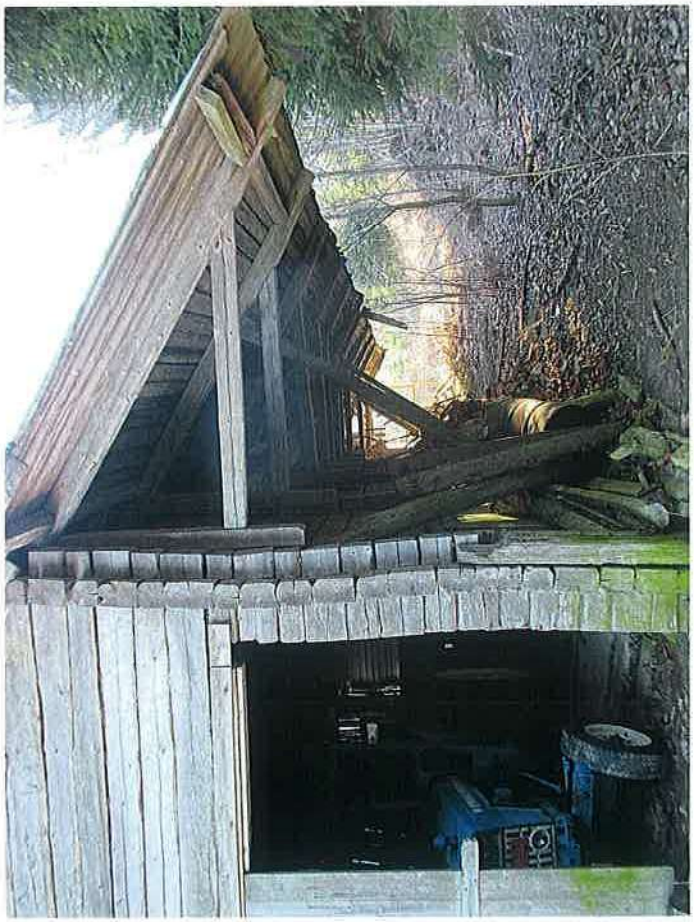

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1920 – l.	Eino Mantere (vanh.)
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning kuivatusriihi	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning tyhjillään	21. Tuleva käyttö / Framtida användning tyhjillään	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m) 7 x 4 m	23. Kerrosala / Våningsyta 28 m2	24. Kerrosluku / Våningsantal II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial luonnonkivi	26. Katemateriaali / Takmaterial päre/tiili	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material
hirsi

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring lauta	29. Ulkoväri / Fasadfärg punainen	30. Maalityyppi / Färgtyp punamulta

31. Kunto / Skick

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1800 – l.	Kustaa Forsten
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
lahtiliiteri	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
tyhjillään		
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
8 x 5 m	40 m2	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	huopa/päre	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material
hirsi

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
hirsi	maalaamaton	

31. Kunto / Skick

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1920 – l.	Eino Mantere (vanh.)
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
kanala	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
tyhjillään	-	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
4 x 10,5 m	42 m2	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi/sementti	tiili	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material
puu

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
lauta	punainen	punamulta

31. Kunto / Skick
huono

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1700 – l.	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
luhtiaitta	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Luhtiaitan jatkeena oli pränitupa, joka purettiin 1910 – luvulla uuden talon tieltä.

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare

1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
varastotilaa	varastotilaa	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
8 x 5	40 m2	II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	tiili (päre)	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material

hirsi

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
hirsi	punainen	punamulta

31. Kunto / Skick

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1700 – l.	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
aitta	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Aitta lienee vanhin pihapiirin rakennuksista, vähintäänkin 1700 - luvulta. Sitä on käytetty paikkana, jossa on säilytetty pääsiäisen aikaan palvatut kinkut kesän yli vielä 1960 - luvulla

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare

1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter

** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi

*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
tyhjillään		
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
5 x 4,5 m	22,5 m2	II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	päre/huopa	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
hirsi	maalaamaton	
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1920 – l.	Eino Mantere (vanh.)
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
puuliiteri	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Yläkerroksessa, josta ajoluiska suoraan tielle, on säilytetty mm. ajokalustoa ja kylän palokalustoa.

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare

1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
11 x 7	77 m2	II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	tiili	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material

puu

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
lauta	punainen	punamulta

31. Kunto / Skick

huono

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1800 – l. alku	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
kellari	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Maakellari on palvellut vanhaa Uusmiehen päärakennusta, joka on sijainnut pääty tielle päin vastapäätä Sorrin tilan päärakennusta, josta on vielä jäljellä kivijalka.
Kivikellari oli takaosastaan sortunut ja korjattiin v. 2002.

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
varastotilaa	varastotilaa	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
3,5 x 8 m	28 m2	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	päre/tiili	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
luonnonkivi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring luonnonkivi	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1907	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning leikkimökki	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Rakennettu Uusmiehen vanhan päärakennuksen eteisestä. Siirretty nykyiselle paikalleen 1940- luvun lopussa.

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare

1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
leikkitupa	leikkitupa	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
2 x 2 m	4 m2	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	tiili	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
puu		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring lauta	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
	punainen	öljymaali
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1951	Heikki Mantere
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
asuinrakennus	Rintamamiestalon tyyppipiirustus

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- elier landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
asuinrakennus	asuinrakennus	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
8 x 9 m ja lisäksi kuisti 2,5 x 4,5 m	85 m2	II
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
sementti	pelti	

27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material
puu

28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
lauta	keltainen	öljymaali

31. Kunto / Skick

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
1800 – l.	
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
sauna	

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

Siirretty nykyiselle paikalleen tien vierestä 1920 - luvulla
Kaksiosainen rakennus, jonka toinen pääty on ollut sauna ja toinen palvisauna

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare

1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
ei käytössä	ei käytössä	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m)	23. Kerrosala / Våningsyta	24. Kerrosluku / Våningsantal
12 x 6 m	72 m2	I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial	26. Katemateriaali / Takmaterial	
luonnonkivi	tiili	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material		
hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring hirsi	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
		punamulta
31. Kunto / Skick		
huono		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

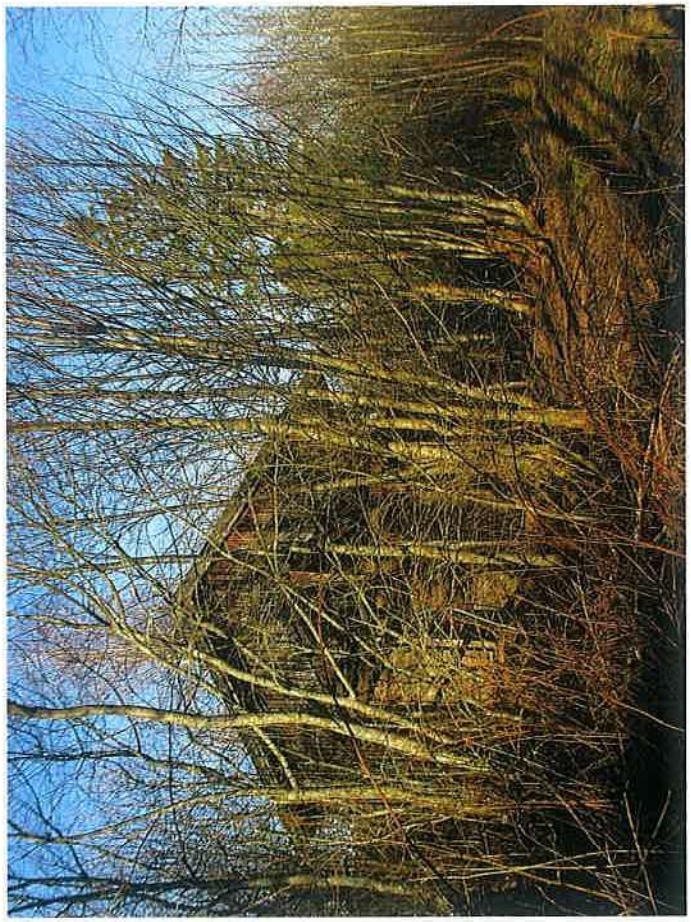

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIA

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår 1800-luku	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre Johan Edvard Malmgren
14å. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning pyykkisauna	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt
16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)	
17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)	
18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare 1995	

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m) 4 x 8 m	23. Kerrosala / Våningsyta 32 m2	24. Kerrosluku / Våningsantal I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial luonnonkivi	26. Katemateriaali / Takmaterial päre/tiili	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material hirsi/ lauta		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring lauta	29. Ulkoväri / Fasadfärg	30. Maalityyppi / Färgtyp
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *
* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

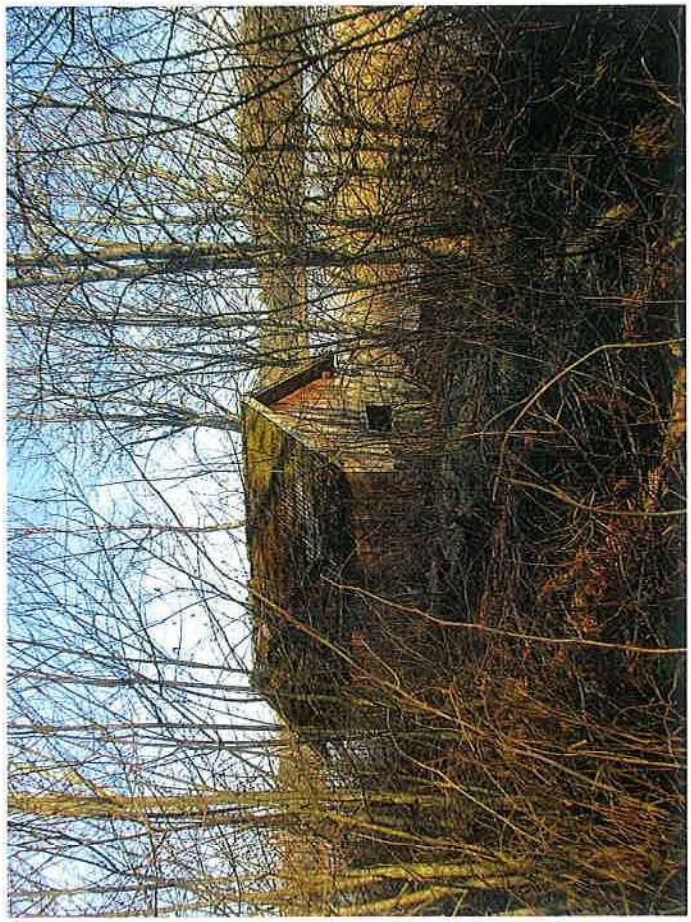

RAKENNUSHISTORIA / BYGGNADSHISTORIAV

12. Rakentamisvuosi / Byggnadsår 1800 – luvulla	13. Alkuperäinen rakennuttaja / Ursprunglig byggherre
14. Alkuperäinen käyttö / Ursprunglig användning viljamakasiini	15. Alkuperäinen suunnittelija/ Ursprunglig arkitekt

16. Tärkeimmät muutosvaiheet (vuosi, tapahtuma) / De viktigaste förändringarna (år, åtgärd)

17. Tilan / pihapiirin muut rakennukset (rakennusvuodet) / Andra byggnader (byggnadsår)

18. Rakennus nykyisellä omistajalla vuodesta / Sedan vilket år har byggnaden ägts av nuvarande ägare
1998

SUOJELUTILANNE / SKYDDSÅTGÄRDER

19. Rakennus / Byggnaden

- ❑ on suojeltu yleis- tai asemakaavassa (sr-merkintä) / är skyddad i general- eller byggnads/detaljplan *
- ❑ on suojeltu seutu- tai maakuntakaavassa / är skyddad i region- eller landskapsplan *
- ❑ on suojeltu rakennussuojelulailla / är skyddad enligt byggnadsskyddslagen *
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristösssä / är belägen inom ett i nationellt hänseende betydelsefullt kulturområde **
- ❑ sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella / är belägen inom ett i nationellt hänseende värdefullt landskapsområde ***
- ❑ on mainittu kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa / finns nämnd i en kulturhistorisk inventering ***
  - ❑ Ote inventoinnista liitteenä / utdrag ur inventering bifogas
- ❑ on rauhoitettu muinaismuistolailla / är fredad enligt lag om fornminnen
- ❑ Muu suojelu- tai inventointitilanne

* tiedon saa kunnan rakennusviranomaisilta / information ges av kommunens byggnadsmyndigheter
** katso www.rky.fi / se www.kulturmiljo.fi
*** tiedon saa maakuntamuseosta / information ges av landskapsmuseet

RAKENNUKSEN KUVAILU / BESKRIVNING AV BYGGNADEN

20. Nykyinen käyttö / Nuvarande användning	21. Tuleva käyttö / Framtida användning	
22. Pohjapinta-ala / koko / Bottens yta (m x m) 5,5 x 6,5 m	23. Kerrosala / Våningsyta 36 m2	24. Kerrosluku / Våningsantal I
25. Perustusmateriaali / Grundsmaterial luonnonkivi	26. Katemateriaali / Takmaterial tiili/päre	
27. Runkomateriaali (kantavien rakenteiden pääasiallinen materiaali) / Stommens material hirsi		
28. Julkisivumateriaali / ulkovuoraustyyppi / Fasadmaterial / Typ av fodring lauta	29. Ulkoväri / Fasadfärg punainen	30. Maalityyppi / Färgtyp keittomaali, punamulta
31. Kunto / Skick		

32. Sisätilojen erityispiirteet / Särdrag i interiören *

* täytetään vain jos avustusta haetaan sisätilojen restaurointiin/konservointiin / fylls i bara om bidrag söks för restaurering/konservering av interiör

LIITTEET

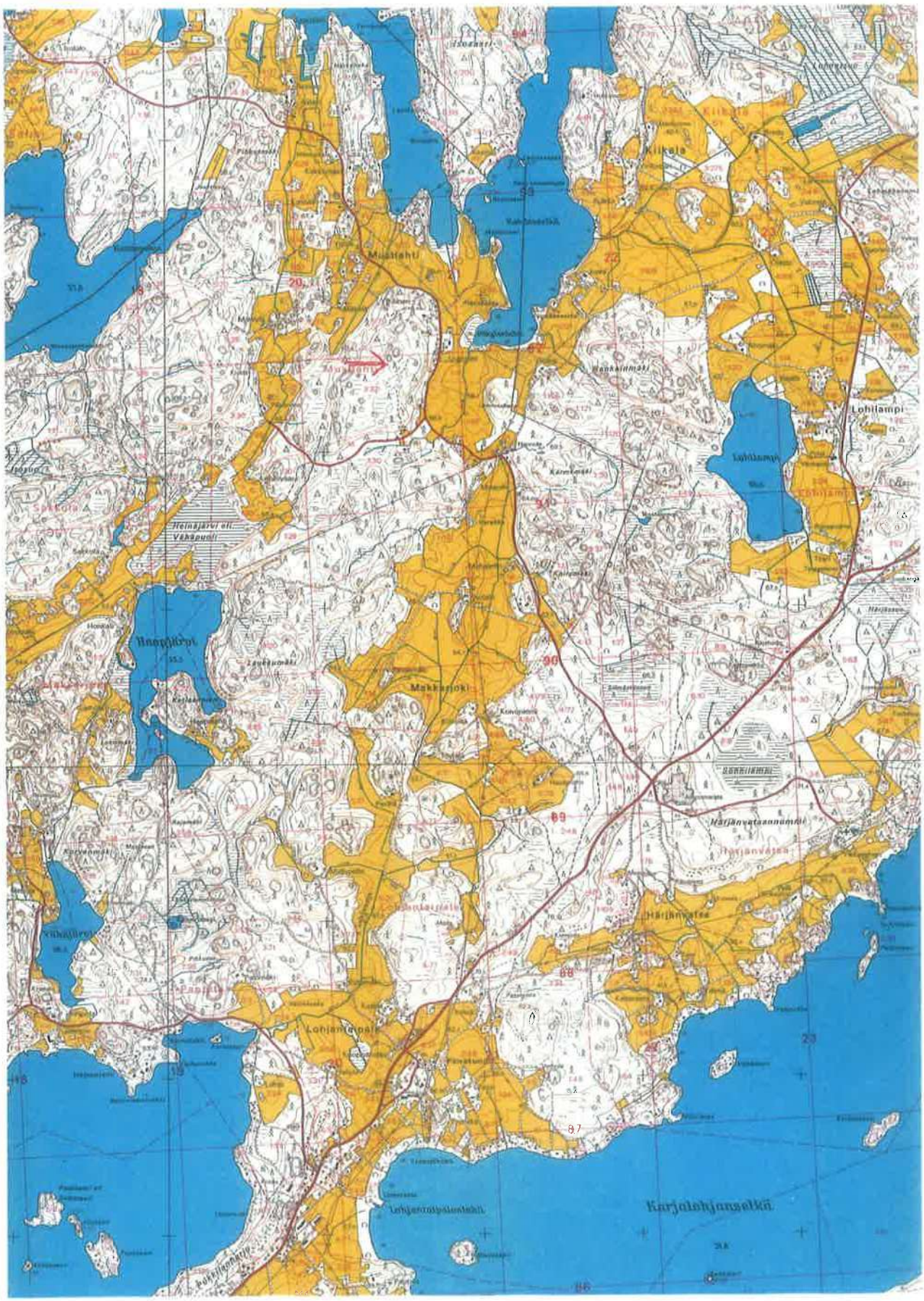

RANTA- ASEMAKAAVA- ALUEEN SIJAINTI ON OSOITETTU NUOLELLA

LIITE 2

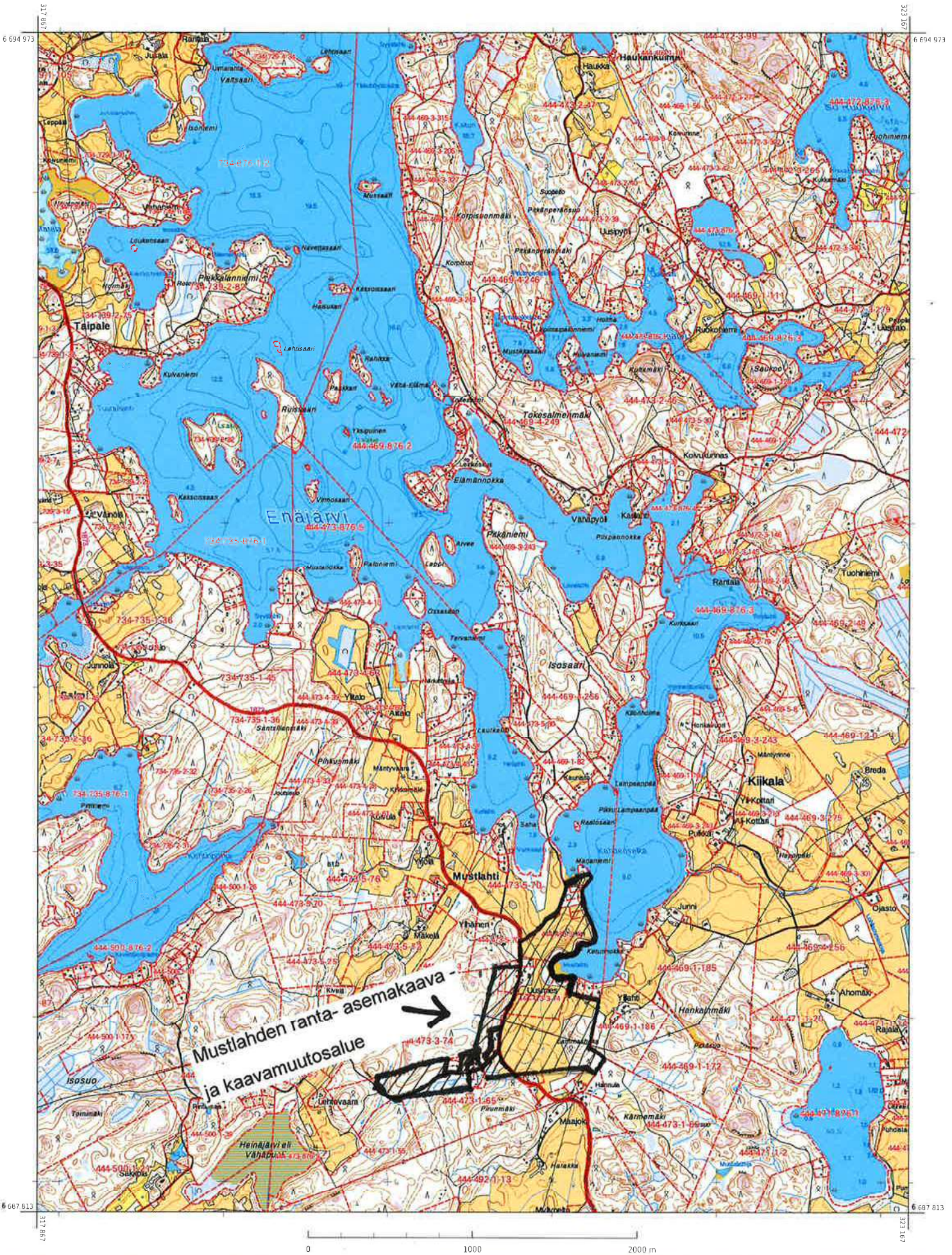

MML MAANMITTAUSLAITOS

KARTTATULOSTE
1:20 000
Tulostettu 9.12.2016
Pienarnäs

Korkeuskäyräväli: 5 m
Korkeusjärjestelmä: N60
Tasokoordinaatisto: ETRS-TM35FIN

VAROITUS: Ei navigointikäyttöön. Liikennevirasto ei ole tarkistanut tämän tuotteen tietoja, eikä se ota vastuuta tietojen oikeellisuudesta tai valmistuksen jälkeisistä muutoksista.

Kiinteistörekisterin tiedoissa voi olla puutteita ja epätarkkuuksia. Rekisteriyksikön tarkka alueellinen ulottuvuus selviää toimitusasiakirjoista ja maastosta.

Maastotiedot © Maanmittauslaitos
Kiinteistötiedot © Maanmittauslaitos ja kunnat
Merikartta-aineistot © Liikennevirasto 1.1.2015
Syvyystiedot © Suomen ympäristökeskus

LIITE 3

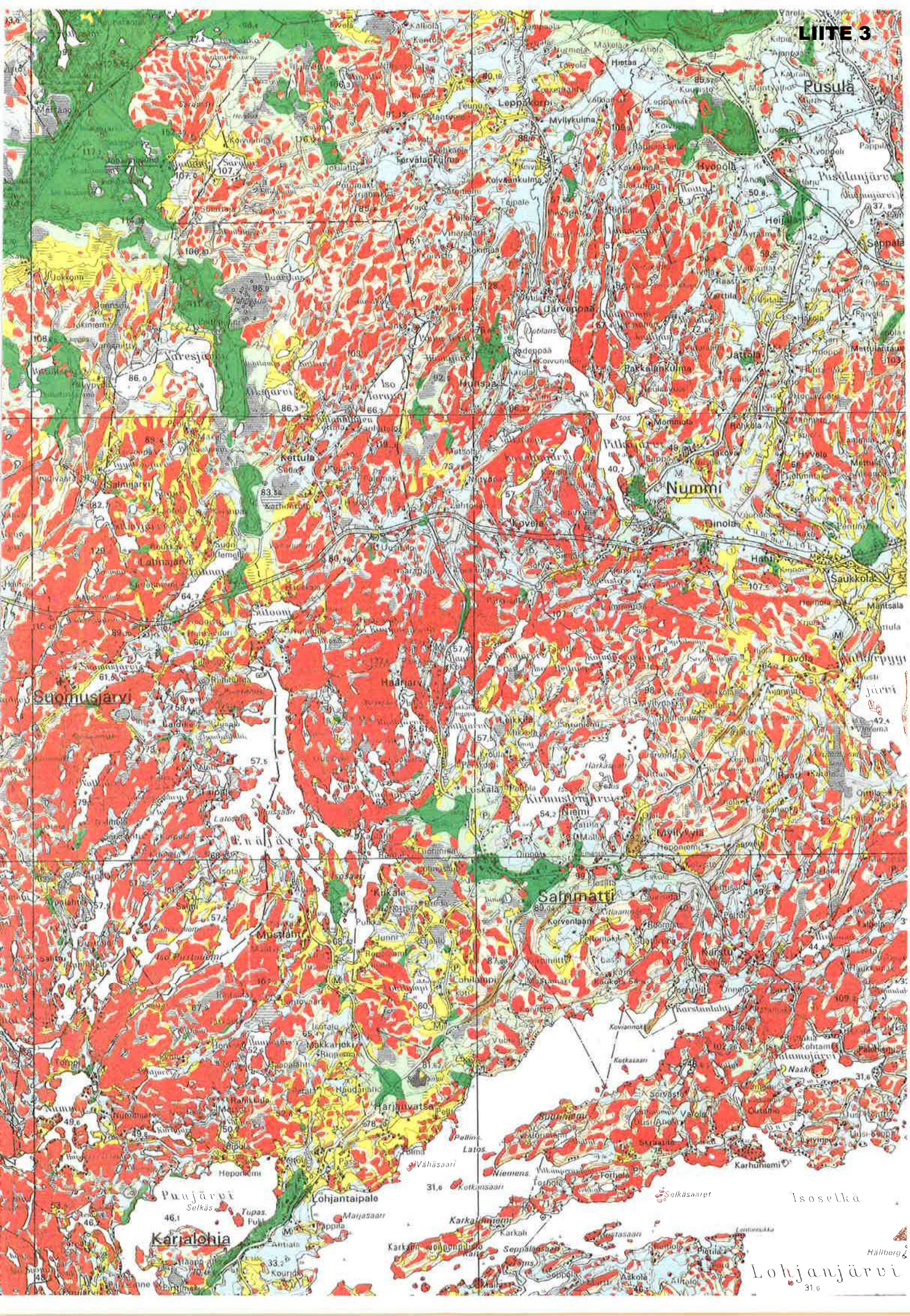
Pusula
Nummi
Suomusjärvi
Salmijärvi
Kettula
Kyvelä
Saukkola
Tavola
Salmijärvi
Karialohia
Lohjanjärvi
Isosel kä

MERKKIEN SELITYS
LEGEND

Kalliota
Bedrock

Moreenia
Till

Moreeniselänteitä ja -kumpuja
Moraine ridges and hummocks

Soraa ja hiekkaa Ø 60–0,06 mm harjuina ja muina jäätikköjokikerrostumina.
Gravel and sand in eskers and other glacifluvial deposits.

Soraa ja hiekkaa Ø 60–0.60 mm pääasiassa rantakerrostumina
Gravel and sand mainly in littoral deposits

Silttiä Ø 0,06-0,002mm
Silt

Savea Ø < 0,002mm
Clay

Turvetta ja liejua
Peat and gyttja

Täytemaata
Artificiall fill

PINTAKERROS
SURFACE LAYER

Louhikkoa ja lohkareita
Boulders

Moreenia
Till

Soraa ja hiekkaa <1m
Gravel and sand

Lentohiekkaa
Eolian sand

Silttiä <1m
Silt

Savea <1m
Clay

Turvetta ja liejua <1m
Peat and gyttja

LIITE 4

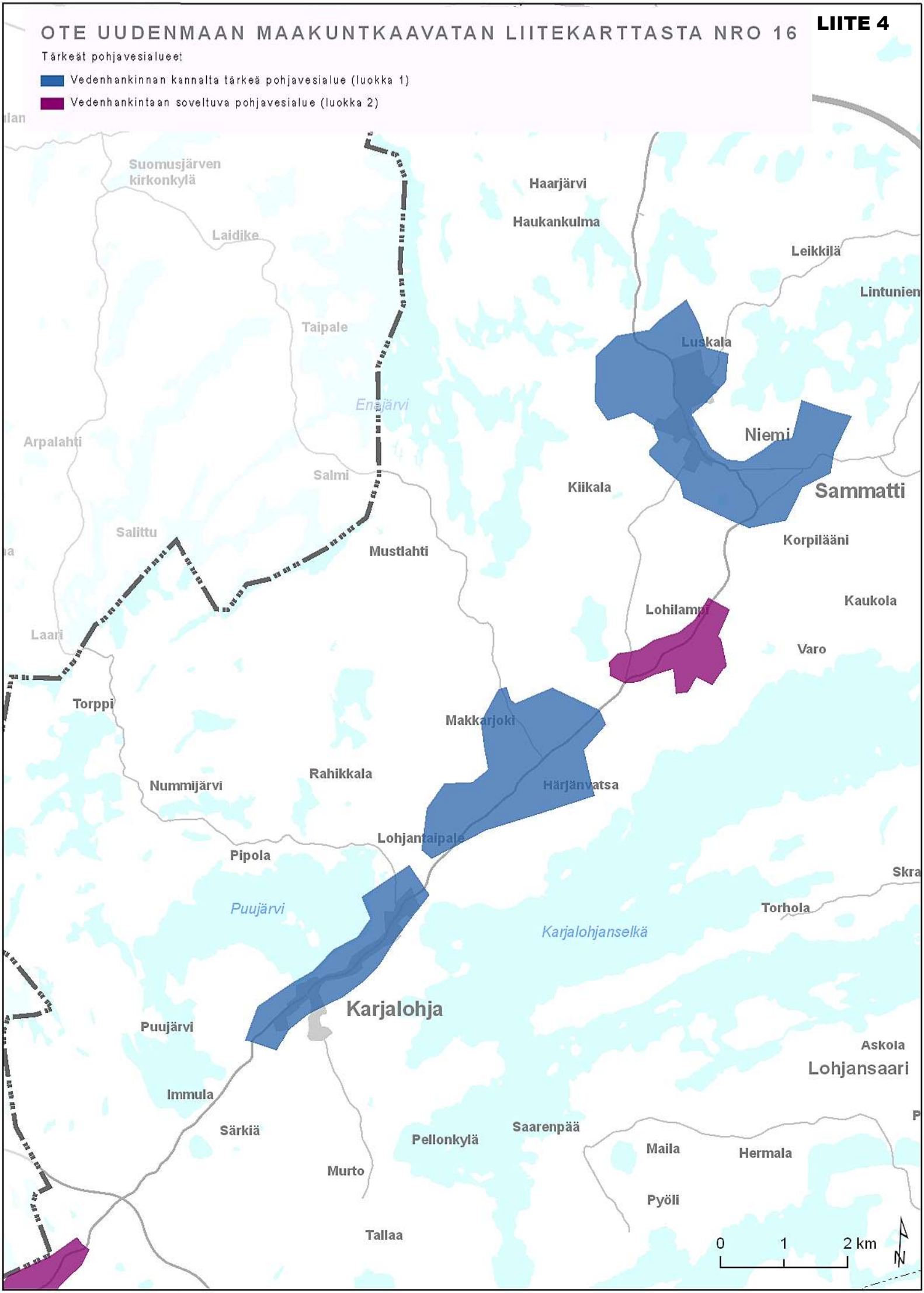
OTE UUDENMAAN MAAKUNTKAAVATAN LIITEKARTTASTA NRO 16
Tärkeät pohjavesialueet
Vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue (luokka 1)
Vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (luokka 2)
Suomusjärven kirkonkylä
Laidike
Taipale
Haarjärvi
Haukankulma
Leikkilä
Lintunien
Luskala
Niemi
Sammatti
Kiikala
Korpilääni
Kaukola
Varo
Lohilampi
Arpalahti
Salmi
Salittu
Mustlahti
Laari
Torppi
Makkarjoki
Rahikkala
Nummijärvi
Härjänvatsa
Lohjantaipale
Pipola
Puujärvi
Karjalohjanselkä
Torhola
Skra
Karjalohja
Puujärvi
Askola
Lohjansaari
Immula
Särkiä
Pellonkylä
Saarenpää
Maila
Hermala
Murto
Pyöli
Tallaa
0
1
2 km
N

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmä 2017

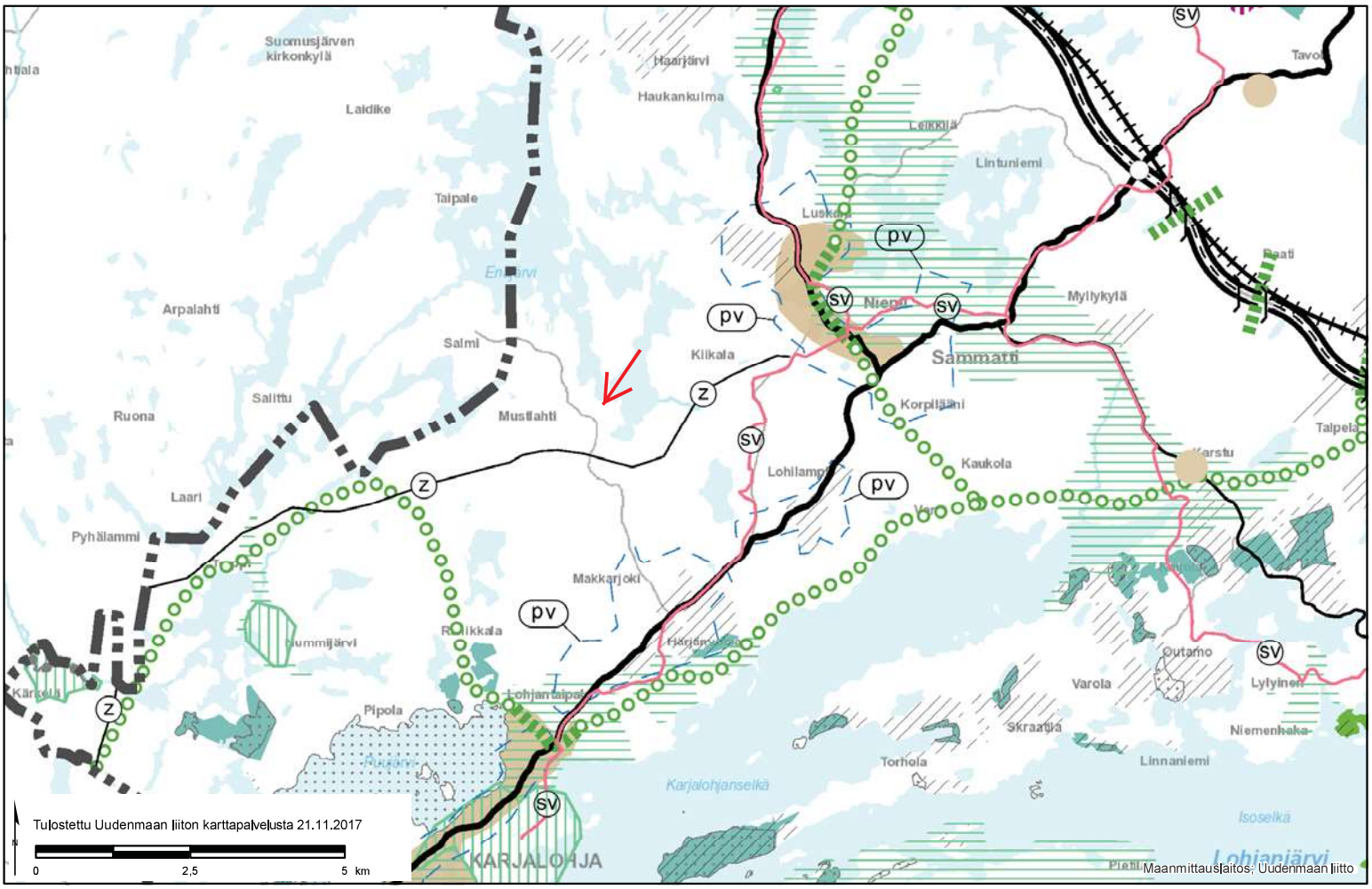

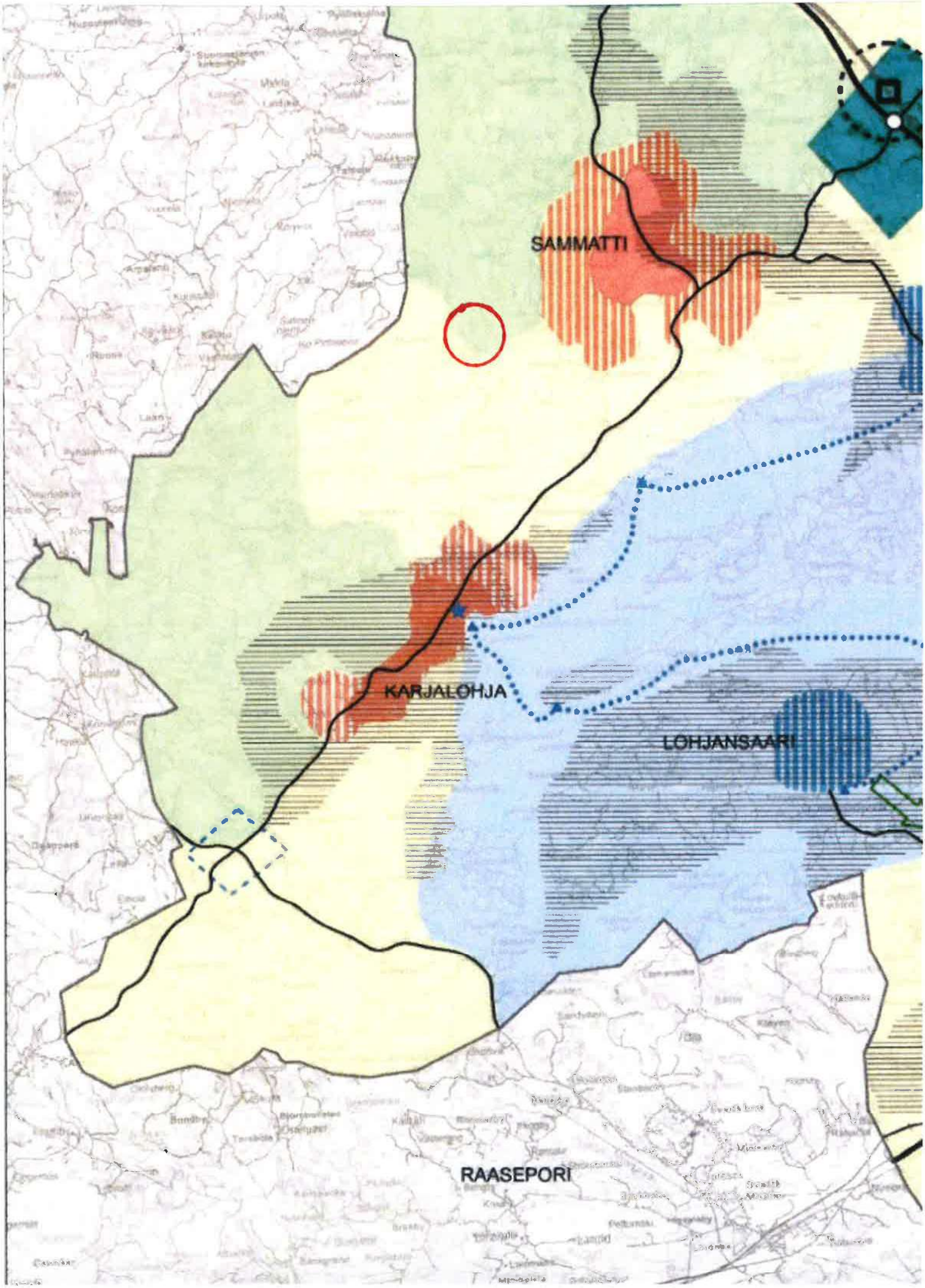
SAMMATTI
KARJALOHJA
LOHJANSAARI
RAASEPORI

VAPAA-AJAN LOHJA
Maaseutualue, jonka maankäytön painopiste on vapaa-ajan asumisessa. Mahdollisuus kestävään vapaa-ajan asumiseen kohtuullisella etäisyydellä pääkaupunkiseudun asutuskeskittymistä.

Suositeltava maankäyttö:
Hallittu omatoiminen maaseutuasuminen, hallittu yksittäinen uudisrakentaminen alueella ennestään olevan asumisen yhteydessä, hallittu vapaa-ajan asuminen, lomakylät, rantautumispaikat, vapaa-ajan palvelut, luontomatkailu, maa- ja metsätalous

Suunnittelun reunaehtoja:
Keskustan, Sammatin ja Karjalohjan palvelujen saavutettavuus, liikkuvat palvelut, vesistöjen ja rantamaiseman laatu, rakentamisen sovittaminen maaseudun kulttuuriympäristöön, tietoliikenneyhteydet, maanomistajien tasapuolinen kohtelu

Ohjauskeinot:
Osayleiskaavat, ranta-asemakaavat, kestävän vapaa-ajan asumisen kriteerit Kantatila/ematilaperiaatteeseen pohjautuvat mitoitustarkastelut, joissa vapaa-ajan maaseutu on edullisuudeltaan luokkaa III. Suunnittelutarveratkaisut, poikkeamisluvat. Rakentaminen toteutuu joko ranta-asemakaavan tai yksittäisten suunnittelutarveratkaisujen, poikkeamislupien tai rakennuslupien perusteella Suunnittelutarvealueen kriteerit määritellään rakennusjärjestyksessä

Alueen kehityksestä kertovia mittareita:
vapaa-ajan asuntoja/rantaviiva-km, rantautumispaikkojen määrä

MAASEUTULOHJA
Maaseutulohja muodostaa viljelymaaseudun, jolla sijaitsevat maatalouden kannalta hyvät ja yhtenäiset peltoalueet, metsätalousalueita ja väljää asumista maaseudun kulttuurimaisemassa. Alueen kehittämisessä on tärkeää turvata maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Suositeltavaa on, että asukasmäärä kasvaa enintään noin 500 asukkaalla vuoteen 2037 mennessä.

Suositeltava maankäyttö:
Maaseutuelinkeinot ja muut maaseudulle sopivat elinkeinot, maatilojen talouskeskukset, elinkeinojen ja asumisen yhdistäminen, eläinten pito harrastuksena pienillä eläintiloilla, hallittu omatoiminen maaseutuasuminen ja vapaa-ajan asuminen, isot rakennuspaikat, kakkosasuminen mahdollisuutena kulttuuriympäristön säilymiselle, sukupolviasuminen, matkailupalvelut, bioenergian tuotanto

Suunnittelun reunaehtoja:
Keskustan ja palvelutaajamien palvelujen saavutettavuus, liikkuvat palvelut, kutsupohjainen asiointiliikenne, pysäkkejä olevien joukkoliikenneyhteyksien varteen, joukkoliikenteen saavutettavuus matkoja ketjuttamalla, hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyttäminen, maaseudun kulttuurimaiseman vaaliminen, maanomistajien tasapuolinen kohtelu

Ohjauskeinot:
Osayleiskaavat, kantatila/ematilaperiaatteeseen pohjautuvat mitoitustarkastelut, joissa maaseutulohja on edullisuudeltaan luokkaa III. Suunnittelutarveratkaisut, poikkeamisluvat, rakennusluvat. Rakentaminen toteutuu joko ranta-asemakaavan tai yksittäisten suunnittelutarveratkaisujen, poikkeamislupien tai rakennuslupien perusteella Suunnittelutarvealueen kriteerit määritellään rakennusjärjestyksessä

Alueen kehityksestä kertovia mittareita:
peltoalueiden ala ha, maaseutuyritysten määrä, asukasmäärä

LIITE 7

LOHJAN KAUPUNGIN KARTTAOTE
( ) Ajantasa-asemakaavasta
(x) Ranta-asemakaavasta ~~asemakaavasta~~ osayl. kaav.
( ) Yleiskaavasta ( ) oikeusvaikutuksetton ( ) olkeusvaikutteinen
( ) Kaavan pohjakartasta
( ) Klinteistöjaotuskartasta
( ) Maastotietokanta
( ) Vireillä

Kartastopalvelut 6.5.2013

1:10 000

Raija Nurmi
Paikkatietosihteeri

KARJALOHJA

oikeusvaikutukseton

MUSTLAHDEN RANTAOSAYLEISKAAVA

1:10 000

MERKINTÖJEN SELITYKSET		KAAVAMÄÄRÄYKSET
RA-1	LOMA-ASUTUSALUE	ALUEELLA VOIDAAN MUODOSTAA UUSIA RAKENNUSPAIKKOJA ENINTÄÄN MITOITUSLUVUN OSOITTAMA MÄÄRÄ. LOMA-ASUTUSALUEEN RAKENNUSPAIKALLE SAA RAKENTAA YHDEN LOMARAKENNUKSEN SEKÄ SAUNA- JA TALOUSRAKENNUKSEN. UUSIEN LOMARAKENNUSTEN ON SIJAITTAVA VÄHINTÄÄN 30 M JA SAUNARAKENNUSTEN 15 M ETÄISYYDELLÄ RANTAVIIVASTA, ELLEI RANTA-ALUEEN PINNANMUODOSTUS, KASKASVILLISUUS TAI JOKIN MUU SEIKKA EDELLYTÄ MAISEMALLISTEN ARVOJEN KANNALTA MUUNLAISTA SIJOITTAMISTA.
RA-2	LOMA-ASUTUSALUE	ALUEELLE EI TULE SIJOITTAA UUSIA LOMA-ASUNTOJA. OLEMASSA OLEVIA RAKENNUKSIA VOIDAAN KUNNOSTAA, LAAJENTAA TAI RAKENTAA UUSI LOMA-ASUNTO VANHAN TILALLE. OLEMASSA OLEVAN RAKENNUKSEN KÄYTTÖÖN VOIDAAN RAKENTAA SAUNA- TAI TALOUSRAKENNUS. UUSIEN LOMARAKENNUSTEN ON SIJAITTAVA VÄHINTÄÄN 30 M JA SAUNARAKENNUKSEN 15 M ETÄISYYDELLÄ RANTAVIIVASTA, ELLEI RANTA-ALUEEN PINNANMUODOSTUS, KASVILLISUUS TAI JOKIN MUU SEIKKA EDELLYTÄ MAISEMALLISTEN ARVOJEN KANNALTA MUUNLAISTA SIJOITTAMISTA.

RA-3	LOMA-ASUTUSALUE	ALUEELLA VOIDAAN MUODOSTAA UUSIA RAKENNUSPAIKKOJA ENINTÄÄN MITOITUSLUVUN OSOITTAMA MÄÄRÄ. RAKENTAMISTOIMENPITEISIIN RYHDYTTÄESSÄ ON HUOMIOITAVA TIE- JA VESIRAKENNUSHALLITUKSEN MOOTTORITIESUUNNITELMAN VÄLILLÄ LOHJANHARJU-TURKU ASETTAMAT RAJOITUKSET. LOMA-ASUTUSALUEEN RAKENNUSPAIKALLE SAA RAKENTAA YHDEN LOMARAKENNUKSEN SEKÄ SAUNA- JA TALOUSRAKENNUKSEN. UUSIEN LOMARAKENNUSTEN ON SIJAITTAVA VÄHINTÄÄN 30 M JA SAUNARAKENNUKSEN 15 M ETÄISYYDELLÄ RANTAVIIVASTA, ELLEI RANTA-ALUEEN PINNANMUODOSTUS, KASVILLISUUS TAI JOKIN MUU SEIKKA EDELLYTÄ MAISEMALLISTEN ARVOJEN KANNALTA MUUNLAISTA SIJOITTAMISTA.
(2)	MITOITUSLUKU	MITOITUSLUKU, JOKA OSOITTAA RA-1 JA RA-3 ALUEEN UUSIEN RAKENNUSPAIKKOJEN MÄÄRÄN.
RM	MATKAILUPALVELUJEN ALUE	ALUEELLE VOI SIJOITTAA MAATILAMATKAILUA PALVELEVIA RAKENNUKSIA.
M-1	MAA- JA METSÄ- - TALOUSALUE	ALUEELLE EI TULE SIJOITTAA UUSIA RAKENNUKSIA MUUTEN KUIN MAA- JA METSÄTALOUDEN HARJOITTAMISEEN TARVITTAVIA TALOUSRAKENNUKSIA. ALUEELLE VOI SIJOITTAA MYÖS MAATILAN TALOUSKESKUKSEN KÄYTTÖÖN TARKOITETUN SAUNARAKENNUKSEN. MUU RAKENTAMINEN SUOSITELLAAN SIJOITETTAVAKSI ENSI SIJAISESTI SAMAN MAANOMISTAJAN TILALLE/TILOILLE OLEVILLE RA-1 TAI RA-3-ALUEILLE, TOISSIJAISESTI VASTAAVILLE M-2 TAI M-3-ALUEILLE.
M-2	MAA- JA METSÄTALOUSALUE	ALUEELLE SAA RAKENTAA HAJA-ASUTUSTA. PELLOILLE RAKENTAMISTA TULISI VÄLTTÄÄ MUUTOIN KUIN OLEMASSA OLEVIEN RAKENNUSTEN YHTEYTEEN TAI TIEHEN, METSÄSAAREKKEESEEN TAI MUUHUN SOPIVAAN MAISEMAKOHTAAN TUKEUTUEN.
M-3	MAA- JA METSÄTALOUSALUE	ALUEELLE SAA RAKENTAA HAJA-ASUTUSTA. RAKENTAMISTOIMENPITEISIIN RYHDYTTÄESSÄ ON HUOMIOITAVA TIE- JA VESIRAKENNUSHALLITUKSEN MOOTTORITIESUUNNITELMAN VÄLILLÄ LOHJANHARJU - TURKU ASETTAMAT RAJOITUKSET. PELLOILLE RAKENTAMISTA TULISI VÄLTTÄÄ MUUTOIN KUIN OLEMASSA OLEVIEN RAKENNUSTEN YHTEYTEEN TAI TIEHEN, METSÄSAAREKKEESEEN TAI MUUHUN SOPIVAAN MAISEMAKOHTAAN TUKEUTUEN.

T — TEOLLISUUSALUE

EK — KAATOPAIKKA-ALUE

VV-1 — UIMARANTA-ALUE — ALUE ON VARATTU YLEISTÄ KÄYTTÖÄ VARTEN.

LV — VENEVALKAMA-ALUE

S — SUOJELUALUE

YLEISKAAVA-ALUEEN RAJA

ALUEEN RAJA

SUOJELUKOHDE

(S) — POHJAVEDEN MUODOSTUMIS-ALUE

1 § JÄTEVESIEN JOHTAMINEN VESISTÖÖN ON KIELLETTY.

2 § VESIKÄYMÄLÖIDEN RAKENTAMINEN LOMA-ASUNTOIHIN ON KIELLETTY.

3 § SAUNA- JA PESUVEDET ON IMEYTETTÄVÄ MAAPERÄÄN VÄHINTÄÄN 20 M:N PÄÄSSÄ RANTAVIIVASTA, MIKÄLI MAAPERÄ EI SOVELLU TÄHÄN TARKOITUKSEEN, ON JÄTEVESILLE RAKENNETTAVA KEINOTEKOINEN IMEYTYSKENTTÄ.

4 § KIINTEÄT JÄTTEET ON KOMPOSTOITAVA TAI KULJETETTAVA KAATOPAIKALLE.

5 § IMEYTYSALUEET, KUIVAKÄYMÄLÄT JA KOMPOSTIT ON SIJOITETTAVA RIITTÄVÄN ETÄÄLLE TALOUSVESIKAIVOSTA KAIKILLA RAKENNUSPAIKOILLA.

LOHJALLA 6.4.1987

LEENA ISO-MARKKU
TEKN.YO.

HYVÄKSYTTY
KARJALOHJAN
KUNNANVALTUUSTOSSA
14.4.1987

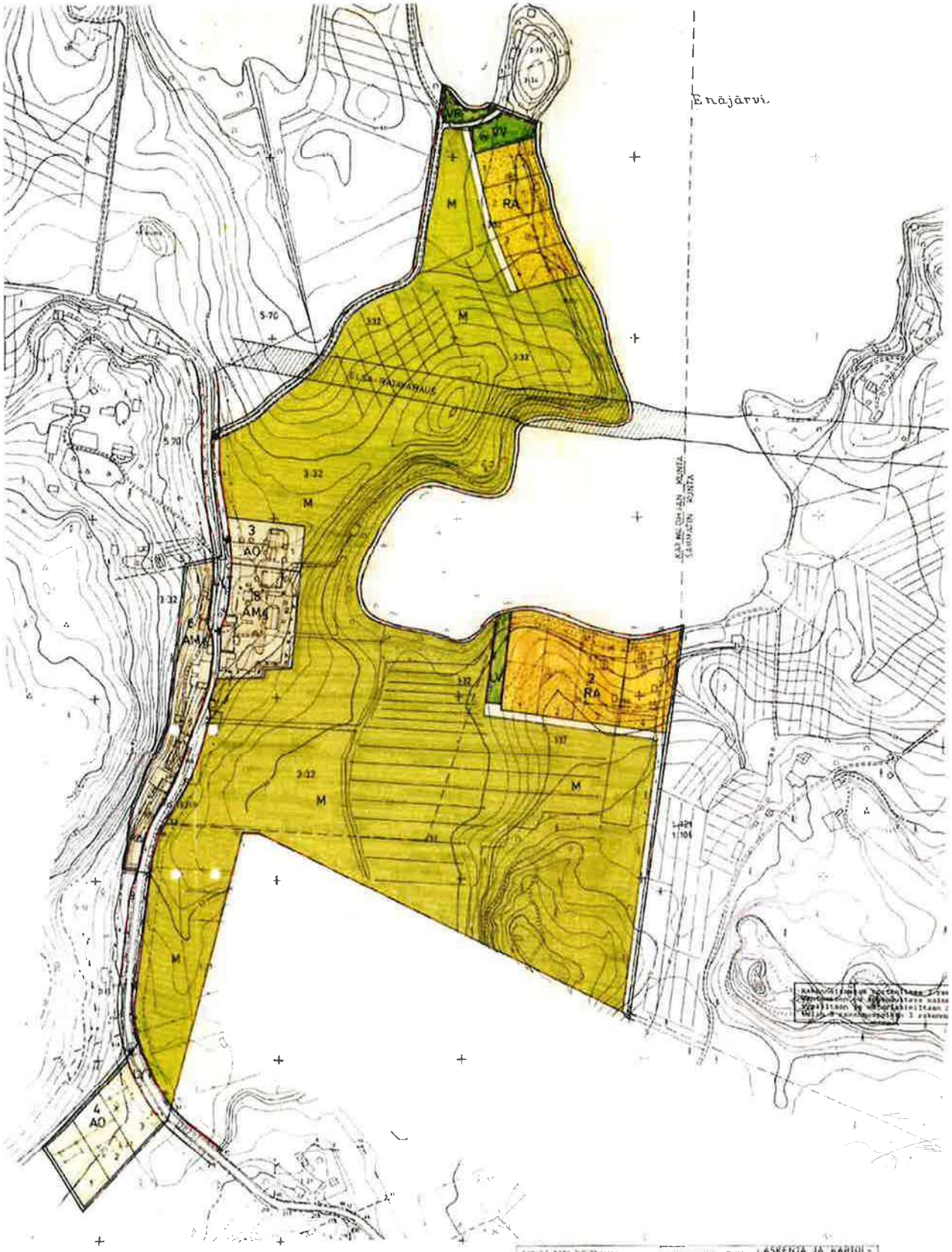

		TVH	LASKENTA JA KARTOITUS OSASTO
Kunta	KARJALOHJA		MM:H
Kylät	HUSTLAHTI	Kartoitus 6.2.70	KKJ
			TVH
Lääni	UUSIMAA		

KARJALOHJAN KUNTA

UUSMIES - SORRI RANTAKAAVA 1:2000

MUSTLAHDEN KYLÄ

Tilat: Uusmies RN:o 1:37 ja Sorri RN:o 3:32

RANTAKAAVALLA MUODOSTUU KORTTELIT 1-4 JA 6 SEKÄ MAA- JA METSÄTALOUS-, VIRKISTYS-, KAAVATIE- JA LIIKENNEALUEET

RANTAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

———	3 m sen rantakaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
— · —	Rakennusala (rakennusraja).
———	Korttelin, korttelinosan tai alueen raja.
———	Ohjeellinen rakennuspaikan raja.
1	Korttelin numero.
2	Rakennuspaikan numero.
⌜ ⌝ ⌞ ⌟	Rakennusala
+ + + +	Ohjeellinen rakennusala
- - - - -	Ohjeellinen jalankululle varattu alue.
— · — · — (m)	Alueen osa, jolle tulee istuttaa suojametsää
———	Istutettava rakennuspaikan osa. Rantakasvillisuus tulee erityisesti säilyttää suojavyöhykkeenä.
——— ———	Ajoneuvoliikenteelle varattu alue.

LOMA-ASUNTOJEN KORTTELIALUE
Rakennuspaikalle saa rakentaa yhden yksikerroksisen loma-asunnon kerrosalaltaan enintään 80 m2, yhden saunan enintaan 20 m2 ja yhden varastorakennuksen enintään 20 m2. Asuinrakennusten rakenteiden tulee täyttää 35 dB:n ääneneristysvaatimukset.
Ranta-alueen puusto on säilytettävä. Rakennukset on sijoitettava niin, että olemassaoleva puusto otetaan huomioon. Rakennukset on suunniteltava tyyliltään ja materiaaliltaan siten, että ne sopeutuvat arvokkaaseen maisemakuvaan.

UIMARANTA-ALUE
Alue on varattu rantakaava-alueen käyttöön.

VENEVALKAMA
Alue on varattu yleiseen käyttöön.
Alueelle saa sijoittaa yhden maisemaan sopeutuvan laiturin.

YLEINEN TIE VIERIALUEINEEN

AJONEUVOLIITTYMÄN LIKIMÄÄRÄINEN SIJAINTI

MAA- JA METSÄTALOUSALUE
Alueen hoidossa on otettava huomioon virkistyksen tarpeet.
Puiden kaataminen on suoritettava erillisen hakkuusuunnitelman mukaisesti. Ranta-alueen puusto on säilytettävä.
S-merkinnälle saa rakentaa 20 m2:n saunarakennuksen.

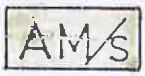

MAATILOJEN TALOUSKESKUSTEN KORTTELIALUE, JOSSA YMPÄRISTÖ RAKENNUKSINEEN SÄILYTETÄÄN
Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että uudisrakennus sijoitukseltaan, kooltaan, tyyliltään ja materiaaliltaan sopeutuu ympäristöönsä. Rakennuksissa suoritettavien korjaus ja muutostöiden, käyttötarkoituksen muutosten sekä alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti tai maisemakuvan kannalta arvokas luonne säilyy.
Rakennusten tulee olla harjakattoisia, lautavuorattuja ja peittomaalattuja.
Purkamiseen täytyy olla pakottava syy ja siihen täytyy olla rakennuslautakunnan lupa ja maakuntamuseon lausunto.
Tien suoja-alueella sijaitsevia rakennuksia koskevat samat määräykset.
Alueelle saa rakentaa yhden uuden yksiasuntoisen asuinrakennuksen kerrosalaltaan enintään 250 m2. Uusia talousrakennuksia saa rakentaa kerrosalaltaan enintään 200 m2.
Korttelissa AM/s no 6 ei sallita uusia asuinrakennuksia.
Talousrakennusten rakentaminen on tapahduttava maakuntamuseon lausuntoon perustuen.

AO

ERILLISPIENTALOJEN KORTTELIALUE
Rakennuspaikalle saa rakentaa yksiasuntoisen kerrosalaltaan enintään 200 m2 asuinrakennuksen ja 50 m2 suuruisen talousrakennuksen. Rakennusten tulee olla harjakattoisia, lautaverhottuja ja peittomaalattuja.
~~Rakennettaessa korttelissa AO no 3 rakentaminen on sopeutettava maisemaan ja rakennus tyyliltään ja materiaaleiltaan on sopeutettava korttelin AM/s no 5 rakennuskantaan.~~
Asuinrakennusten rakenteiden tulee täyttää 35 dB:n ääneneristysvaatimukset.

uspaikalla 1 ra-
n ja rakennuksen
opeuduttava kort-
ntaan.

VP

PUISTOALUE
Alue on varattu kaava-alueen käyttöön.

Vesikäymälöitä ei lomarakennuspaikoilla sallita. Alueella suositellaan kuivakäymälöitä. Talous- ja pesuvesien käsittely sekä jätehuolto hoidetaan viranomaisten hyväksymällä tavalla.

Rantaan rajoittuvalle rakennuspaikalle saa rakentaa maisemaan sopeutuvan laiturin.

Elsa-ratavaraus liikennealue on varustettava melua estävillä rakenteilla niin, että ääneneristävyys liikennemelua vastaan on riittävä ohjearvojen mukaisen melutason saavuttamiseksi.

Lohjalla 27. päivänä heinäkuuta 1993

Muutoksia: muutettu 27.1.1994, 5.9.1994, 21.9.1994, 01,10,1994

Matti Rahkila
Rak. arkkitehti

Tämä rantakaava selostuksineen on Karjalohjan kunnanvaltuuston 9.11.1994 pöytäkirjan 60 §:n kohdalla tekemän päätöksen mukainen.

Virallisesti 17.11.1994.

Vahvistettu Uudenmaan lääninhallituksessa 3.1.1995
päätös n:o MAA 16

KAAVAKARTTA
1:7500
10.09.2018

LOHJAN KAUPUNGIN KARJALOHJAN
MUSTLAHDEN RANTA-ASEMAKAAVA
JA RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS

RANTA-ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

AM/s

Maatilojen talouskeskusten korttelialue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään.

Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että uudisrakentaminen sijoitukseltaan, kooltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden, käyttötarkoituksen muutosten sekä alueella suoritettavien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti tai maisemakuvan kannalta arvokas luonne säilyy. Alueelle rakennettaessa tai rakennuksia muutettaessa tulee muutoksista neuvotella maakuntamuseon kanssa. Alueelle saa rakentaa yhden uuden yksiasuntoisen asuinrakennuksen kerrosalaltaan enintään 250 m2. Uusia talousrakennuksia saa rakentaa kerrosalaltaan enintään 200 m2. Korttelissa AM/s nro 6 ei sallita uusia asuinrakennuksia.

AO

Erillispientalojen korttelialue. Rakennusten tulee mittakaavaltaan ja julkisivumateriaaleitaan olla ympäristöönsä sopivia. Rakennukset tulee sovittaa luonnollisiin maastonmuotoihin. Rakentamattomat tontit osat tulee istuttaa tai hoitaa luonnonmukaisina.

AO/s

Erillispientalojen korttelialue, jossa ympäristö rakennuksineen säilytetään. Säilyttävä merkintä ei kuitenkaan koske alueella olevaa erillistä talousrakennusta.

RA

Loma-asuntojen korttelialue.
Korttelialueelle saa rakentaa yksiasuntoisen loma-asunnon kerrosluvultaan enintään lu2/3 ja kerrosalaltaan enintään 130 m2. Lisäksi saa rakentaa erillisen saunarakennuksen enintään 30 m2 ja muita talousrakennuksia kerrosalaltaan enintään 60 m2. Jätevedet tulee käsitellä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja kunnan ympäristöviranomaisen vahvistamalla tavalla. RA-kiinteistö voidaan varustaa vesikäymälällä vain, mikäli se liittyy alueella toimivan vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin. Verkosto, johon kiinteistö liittyy, tulee olla kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukainen. Kiinteistöllä tulee olla saatavilla riittävästi hyvänlaatuista talousvettä. Harmaiden jätevesien käsittelyssä tulee huomioida tulvariskikorkeus.
Uudisrakennukset tulee sijoituksensa ja ulkoasunsa osalta sovittaa miljööseen ja maisemaan.

M

Maa- ja metsätalousalue.
Alueelle saa rakentaa yhden kerroslaltaan enintään 30 m2:n suuruisen saunarakennuksen sille osoitetulle rakennusalalle. Ranta-alue on säilytettävä luonnontilaisena. Puuston säilymisen kannalta tarpeelliset metsänhoitotoimenpiteet ovat mahdollisia.
Alueella sijaitsevat laajat ja maisemallisesti tärkeät peltoaukeat säilytetään avoimina.

VV

Uimaranta-alue.
Alue on varattu yleiseen käyttöön.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Ohjeellinen tontin raja.

s

Saunarakennuksen rakennusala.

mu

Puistomuuntamon rakennusala. Rakennusalalle saa sijoittaa yhden kerrosalaltaan enintään 16 m2 suuruisen muuntamorakennuksen.

ls

Luonnonmukaisena säilytettävä alueen osa.

luo

Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä säilytettävä alueen osa.
Alue on arvokas rantalehto.

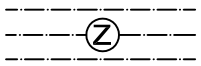

Johtoa varten varattu alueen osa.

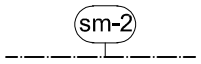

Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Historiallinen kylätontti. Alueella sijaitsee muinismuistolain (295 / 63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Aluetta koskevista rakennushankkeista ja isommista kaivutöistä on neuvoteltava museoviraston kanssa.

Kaavatie.

ajo

Ajoyhteys.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Iu2/3

Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

NUOTTARAN

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

2

Korttelin numero.

3

Tontin numero.

e=0.10

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

sr

Suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa eikä sen julkisivujen ominaispiirteitä muuttaa. Julkisivujen korjaus- ja muutostyöt tulee tehdä perinteisin menetelmin ja alkuperäisen kaltaisin materiaalein.

Erityismääräykset:

Ohjeellisten rakennuspaikkojen määrää ei saa ylittää.
Rakennusten tulee olla materiaaleiltaan, väreiltään ja kattokaltevuuksiltaan toisiinsa sopivia.
Rakentamisen alin suosituskorkeus on +59.2m. Tämän korkeustason alapuolelle ei tule sijoittaa kastuessaan vaurioituvia tai vahinkoa aiheuttavia rakenteita tai toimintoja.
Tulvariski tulee ottaa huomioon myös yhdyskuntatekniikan laitteiden kohdalla, kuitenkin siten, ettei näitä ainakaan sijoiteta keskivedenkorkeuden +58.5m alapuolelle.
Rakennuspaikalle tulee osoittaa kaksi autopaikkaa.
Rantatonteille saadaan rakentaa laituri. Laiturin tulee olla materiaaleiltaan, väreiltään ja mittasuhteiltaan ympäristöönsä sopiva.
Rakennuspaikkojen ranta-alueet tulee säilyttää luonnontilaisina. Rakennuksen ja rantaviivan välinen suojapuusto on säilytettävä. Puuston säilymisen kannalta tarpeelliset metsänhoitotoimenpiteet ovat mahdollisia.
Rakennuspaikkojen luonnonmukaista rantaa ei saa siirtää kaivamalla, louhimalla eikä pengertämällä.
Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa luo-alueella suorittaa ilman lupaa.

EHDOTUS

Ranta-asemakaava ja -kaavan muutos koskee tiloja 444-473-1-65,
3-34, 3-74, 3-75, 3-76, 3-77, 3-78, 3-79, 3-80
sekä maa- ja metsätalousaluetta.

Ranta-asemakaavalla ja ranta-asemakaavan muutoksella muodostuu
erillispientalojen korttelialuetta, loma-asuntojen korttelialuetta,
maatilojen talouskeskusten korttelialuetta, uimaranta-aluetta
sekä maa- ja metsätalousaluetta.

LOHJAN KAUPUNKI

Lohjalla 10. päivänä syyskuuta 2018

Leena Heinänen
arkkitehti, SAFA
kaavan laatija

Pohjakartta täyttää 23.12.1999 kaavoitusmittausasetuksessa n:o 1284 määrätyt tarkkuusvaatimukset ja on ajantasalla.

Nimi
Kaupungingeodeetti

0 10 20 30 40 50 100

ARKKITEHTITOIMISTO LEENA HEINÄNEN OY
Cygnaeuksenkatu 7 C 29, 00100 HELSINKI
sähköposti: heinanen.pusula@kolumbus.fi
p. 050-500 4605

LOHJAN KAUPUNGIN
KARJALOHJAN MUSTLAHDEN
RANTA-ASEMAKAAVA JA
RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS

KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT	
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT	
EHDOTUS NÄHTÄVILLÄ	17.1.-15.2.2018
ELINVOIMALAUTAKUNTA	
LUONNOS NÄHTÄVILLÄ	3.2.-3.3.2016
KAUPUNKISUUNNITTELULAUTAKUNTA	8.12.2015
VALMISTELUAINEISTO NÄHTÄVILLÄ	3.-31.12.2014
KAUPUNKISUUNNITELULAUTAKUNTA	2.12.2014

Suunnitellut	Leena Heinänen	Mk 1:2000	Piir. nro 15-10
Piirtänyt	K.P.		

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	444 Lohja	**Täyttämispvm**	04.04.2019
Kaavan nimi	Lohjan kaupungin Karjalohjan Mustlahden kylä ranta-asemakaava ja ranta-asemakaavan muutos		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	58,9455	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	58,9455
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	46,0000

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km] 1,10

Rakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** 17 **Ei-omarantaiset** 7

Lomarakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** 6 **Ei-omarantaiset** 4

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**58,6140**	**99,4**	**6693**	**0,01**	**21,9573**	**358**
A yhteensä	4,0220	6,9	4105	0,10	1,7500	
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,1595	0,3			-3,6400	
R yhteensä	4,7900	8,2	2200	0,05	2,1900	
L yhteensä	1,1743	2,0			0,6993	
E yhteensä						
S yhteensä			358		4,1580	358
M yhteensä	48,4682	82,7	30	0,00	16,8000	
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**4**	**481**	**4**	**481**

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**58,6140**	**99,4**	**6693**	**0,01**	**21,9573**	**358**
A yhteensä	4,0220	6,9	4105	0,10	1,7500	
AO	2,3709	58,9	2371	0,10	1,7500	
AM	1,6511	41,1	1734	0,11		
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,1595	0,3			-3,6400	
VV	0,1595	100,0			-3,6400	
R yhteensä	4,7900	8,2	2200	0,05	2,1900	
RA	4,7900	100,0	2200	0,05	2,1900	
L yhteensä	1,1743	2,0			0,6993	
Kadut	1,1743	100,0			0,6993	
E yhteensä						
S yhteensä			358		4,1580	358
SM					3,8000	
SR			358		0,3580	358
M yhteensä	48,4682	82,7	30	0,00	16,8000	
M	48,4682	100,0	30	0,00	16,8000	
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**4**	**481**	**4**	**481**
Asemakaava	4	481	4	481